

Stockholms
universitet

13

Årsredovisning 2013

Årsredovisning 2013 Dnr SU FV-1.1.8-2704-13
har producerats av Planeringsavdelningen vid
Stockholms universitet. Ekonomiavdelningen har
svarat för den ekonomiska redovisningen.

Redaktör och handläggare: Ulf Nyman
Grafisk form: Pangea Design, Matador
Tryck: US-AB, april 2014
Foto: Eva Dalin

Årsredovisningen finns också i pdf-format
su.se/arsredovisning

Styrelsebeslut

Styrelsen för Stockholms universitet har vid sammanträde idag, den 18 februari 2014, fastställt och undertecknat årsredovisning för budgetåret 2013.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Styrelse

Kerstin Calissendorff ordförande, justitieråd

Astrid Söderbergh Widding rektor, professor

Ann-Marie Begler generaldirektör

Hans Börsvik auktoriserad revisor

Eva Hellsten rådgivare

Irene Svenonius stadsdirektör

Eva Swartz Grimaldi verkställande direktör

Patrik Tigerschiöld styrelseordförande

Thomas Wilhelmsson kansler

Mats Danielson professor

Ylva Engström professor

Bengt Novén professor

Micaela Kedhammar studentrepresentant

Andreas Åström studentrepresentant

Robin Wahlsten Böckerman studentrepresentant

Suppleanter

Jonas Ebbesson professor

Cynthia de Wit professor

Savas Caliskan studentrepresentant

STUDENTHUSET

STUDENTHUSET

Förord

Stockholms universitet har under 2013 fått en ny universitetsledning, därtill med två nytillsatta rektorsråd för specifika frågor: lärarutbildning och strategiska partnerskap. Det har inneburit en nystart i flera avseenden gällande centrala frågor för universitetet.

Universitetet har en tydlig grundforskningsprofil men bedriver även tillämpad forskning. Forskningen inom naturvetenskap, humaniora, juridik och samhällsvetenskap har stor bredd och håller hög kvalitet. Många forskargrupper befinner sig vid forskningsfronten. Ett trettiotal forskningsområden inom universitetet har utsetts till ledande områden. Forskningen här är nationellt ledande och internationellt framstående, vilket till exempel avspeglas i Vetenskapsrådets årliga tilldelning av medel till de områden inom vilka universitetet är verksamt.

Idag har Stockholms universitet ca 67 000 studenter årligen och drygt 5 000 anställda. Studenterna kan välja mellan ca 200 program och 1900 fristående kurser.

Den nya organisationen av universitetet sedan 2012 i två vetenskapsområden har ytterligare befästs under året. De båda områdesnämnderna, en för humaniora, juridik och samhällsvetenskap och en för naturvetenskap, har fortsatt sin verksamhet som beslutande organ som ansvarar för universitetets utbildning och forskning, för samordning av fakultetsövergripande utbildning och forskning samt för intern och extern samverkan. Att två vicerektorer, representerande vardera området, numera ingår i universitetsledningen har fortsatt under det gångna verksamhetsåret visat sig vara av stor strategisk betydelse för universitetet. Härmed har kärnverksamheten fått ett bestående inflytande i ledningen och styrningen av universitetet. Det områdesövergripande rådet, som inrättats under året, tillvaratar också frågor av gemensamt intresse för de bägge områdena, inklusive frågor gällande verksamheter som är områdesöverskridande men placerade inom endera området, såsom Stockholms resilienscentrum som sedan 2013 är placerat inom det naturvetenskapliga området, eller Centrum för evolutionär kulturforskning som ligger inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga.

Under året har samgåenden skett mellan olika institutioner inom HS-området: Institutionen för reklam och PR har integrerats i Företagsekonomiska institutionen och Institutionen för franska, italienska och klassiska språk har gått samman med Institutionen för spanska, portugisiska och latinamerikastudier till Romanska och klassiska institutionen. Dessa samgåenden är ett led i universitetets allmänna strävan efter att skapa fler starka enheter i syfte att kunna vidmakthålla den decentraliserade strukturen. I samma syfte har också ett antal ytterligare utredningar gällande eventuella samgåenden tillsatts under året.

Rektor har under året tillsatt två utredningar avseende centrala funktioner inom universitetsförvaltningen. Den ena, som gäller lokalförsörjningsfrågor, har varit på remiss inom verksamheten vilket givit en god och enhällig grund för beslut som innebär radikala förändringar i organisationen. Den andra gäller samverkansfrågor, och där väntar i skrivande stund en remissomgång inom verksamheten. Båda utredningarna är av stor strategisk betydelse för universitetets framtida verksamhet.

Läroutbildningarna vid Stockholms universitet är fortsatt av nyckelbetydelse, såväl för universitetet som för samhället i stort. Universitetet har under året huvudsakligen ägnat sig åt det fortsatta arbetet med övningskolor samt med den interna organisationen i syfte att främja samverkan mellan kärnämnen och ämnesdidaktik. Dessutom har möjligheten att införa en kort KPU för lärare med stark ämneskompetens inom naturvetenskapliga ämnen diskuterats. Söktrycket till läroutbildningarna, de naturvetenskapliga undantagna, har fortsatt utvecklats i positiv riktning, och universitetsledningens fokus på läroutbildningsfrågor är bestående. Behovet av utvecklade läroutbildningar påtalas i universitetets budgetunderlag, då omfördelningen till förmån för vård- och ingenjörutbildningar riskerar att bli till förfång för de förstnämnda.

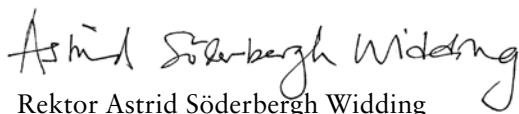
Det aktiva arbetet för att stärka universitetets internationella ställning har liksom tidigare stått högt på agendan under 2013. Ledningsresor till bland annat Turkiet och Sydkorea har genererat olika utvecklingsprojekt för framtiden. Mot bakgrund av erfarenheter under förra året har en konkret internationaliseringsplan kunnat fastställas, där universitetet bland annat går igenom centrala och andra utbytesavtal samt internationella nätverk, följer upp aktuella utpekade centrala samarbeten, vidareför olika centrala initiativ samt utvecklar en strategisk plan för framtiden. Tidigare utpekade viktiga initiativ, som samarbetena med University of Illinois och med Helsingfors universitet, har behållit sin centrala ställning.

I rekryteringsfrågorna, som rektor särskilt pekat ut som framtida nyckelfrågor för verksamheten, har ett antal internationella toppforskare nominerats inom ramen för VR:s internationella utlysning, samtidigt som universitetet fortsatt arbetat aktivt med olika nomineringar, inte minst till Wallenberg Academy Fellows.

Arbetet med strategiska partnerskap har under året givit flera betydelsefulla resultat för universitetet. Stockholms universitets Östersjöcentrum har inrättats med centralt bistånd från Stiftelsen BalticSea2020. Stockholms universitets institut för Turkietstudier (SUITS) har inrättats tack vare ett antal strategiska partners i Sverige och Turkiet. Institutionen för barn- och ungdomsvetenskap bedriver forskning om mobbning i samarbete med Stiftelsen Friends, ett samarbete som har kunnat inrättas med stöd från Wallenbergstiftelserna.

Dimensioneringen av universitetets utbildningar, med utgångspunkt såväl i arbetsmarknadens behov och studenternas efterfrågan som i forskningens behov, utgör också en av de mest centrala frågorna för kommande år.

Under 2013 har områden och fakulteter påbörjat arbetet med uppföljningen av visionen, att utbildning och forskning vid flertalet av Stockholms universitets institutioner och enheter ska inta en nationellt ledande och internationellt framstående ställning. Den nya universitetsledningen har parallellt påbörjat arbetet med utvecklandet av en ny vision och en central verksamhetsplan för universitetet från och med 2015.

Rektor Astrid Söderbergh Widding

Innehållsförteckning

Styrelsebeslut	1
Förord	5
Intern styrning och kontroll	13
Ekonomiskt resultat	19
Finansiering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå	22
Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	22
Uppdragsverksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	24
Myndighetskapital för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	25
Finansiering av forskning och utbildning på forskarnivå	26
Intäkter och kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå	26
Uppdragsforskningens intäkter och kostnader	28
Myndighetskapital för forskning och utbildning på forskarnivå	29
Samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet	29
Avkastning för donationsmedel i förhållande till marknadsindex	30
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	33
Omfattning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå	33
Utbildningsutbud	33
Söktryck	34
Helårsstudenter	34
Helårsprestationer och prestationsgrad	35
Studenter som inte tar poäng	36
Prestationer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	36
Prestation: Kostnad per helårsstudent	36
Prestation: Kostnad per helårsprestation	37
Examina	37
Forskningsanknytning i utbildningen	38
Övrig utbildning	39
Utbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning	39
Kompletterande utbildning för jurister med utländsk bakgrund	39
Kompletterande utbildning för lärare med utländsk bakgrund (ULV)	41
Särskilda åtaganden	44
Tolk- och översättarinstitutet	44
Utbildning i särskilda ämnen	45

Test i svenska för universitets- och högskolestudier (Tisus)	46
Nationella medel för studenter med funktionshinder	47
Specialpedagogisk utbildning	49
Studieavgifter för tredjelandsstudenter	51
Dimensionering av lärarutbildning	52
Utökad antal programnybörjare	54
Lärarutbildning i minoritetsspråk	54

Forskning och utbildning på forskarnivå 57

Omfattning av utbildning på forskarnivå	57
Nyantagning	57
Genomsnittlig nettostudietid	57
Examina	58
Urval av framgångsrika ansökningar	60
Publiceringar	61
Prestation: Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation	62

Samverkan med det omgivande samhället 65

Organisation för samverkan	65
Samverkansaktiviteter	66
Gemensamma samverkansaktiviteter	66
Samverkansaktiviteter vid områden och institutioner	68
Samverkan gemensam i all utbildning	70
Prestation: Antal adjungerade lärare och helårsekvivalenter adjungerade lärare	70
Samverkan i utbildning på grundnivå och avancerad nivå	70
Prestation: Antal studenter som genomfört verksamhetsförlagd utbildning	70
Prestation: Antal studenter som genomfört extern praktik	71
Samverkan i utbildning på forskarnivå	71
Prestation: Antal företagsdoktorander	71
Samverkan – innovation	71
Prestation: Antal affärsidéer och rådgivningsärenden till SU Holding	71
Prestation: Antal sökta respektive beviljade patent	71
Prestation: Antal ingångna licensavtal	72
Prestation: Antal nystartade företag	72
Uppdragsutbildning och uppdragsforskning	72
Prestation: Intäkter för uppdragsutbildning	73

Gemensamt för verksamhetsgrenarna 75

Hållbar utveckling och miljöarbete	75
Lika rättigheter och möjligheter, jämställdhet och breddad rekrytering	76
Jämlikhets- och jämställdhetsarbete	76
Aktuellt under året	77
Breddad rekrytering	78
Studenthälsovård och studievägledning	78

Internationalisering	78
Studentutbyte	80
Kvalitetsarbete	81
Studentinflytande	82
Högskolepedagogisk utbildning	82
Kompetensförsörjning	83
Rekrytering	83
Lönebildning	83
Intern kompetensutveckling	84
Sjukfrånvaro	85

Ekonomisk redovisning	87
------------------------------	-----------

Intäkter	87
Kostnader	87
Kapitalförändring	87
Utfall i jämförelse med prognos	87
Sammanställning av väsentliga uppgifter	89
Redovisningsprinciper och värderingsgrunder	90
Tillgångar	90
Anläggningstillgångar	91
Externmedelsfinansierade projekt	91
Transfereringar	91
Avstämning av mellanhavanden med andra statliga myndigheter	92
Verksamhetsgrenar	92
Övriga väsentliga uppgifter	92
Pensionsskuld	93
Resultaträkning	94
Balansräkning	95
Anslagsredovisning	97
Finansiella villkor	98
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	98
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	98
Noter till resultat- och balansräkning	99
Kapitalförändring per verksamhetsgren	109
Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet 2013	110
Ersättningar, förmåner och övriga uppdrag för universitetsstyrelsens ledamöter	111

Bilagor	114
----------------	------------

Bilaga 1 Underlag för beräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för budgetåret 2013	114
Redovisning av takbelopp	114
Bilaga 2	117
Kommentarer	117

Intern styrning och kontroll

I enlighet med kraven i förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll bedriver Stockholms universitet ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll. Universitetets process för intern styrning och kontroll innefattar de obligatoriska momenten riskanalys, beslut om kontrollåtgärder samt uppföljning och alla momenten dokumenteras.

En riskanalys för Stockholms universitet upprättas och fastställs av universitetsstyrelsen årligen. Universitetsstyrelsen beslutade i december 2012 om riskanalys för 2013 för Stockholms universitet. Under hösten 2013 har riskanalysen reviderats och i december 2013 beslutade universitetsstyrelsen om en reviderad riskanalys inför 2014. I riskanalysarbetet identifierades ett sjuttiototal riskområden inom både kärn- och stödverksamheten, varav fem riskområden värderades till högrisk och tjugoen riskområden värderades till medelrisk. Den reviderade riskanalysen innebär vissa förändringar jämfört med den som beslutades året innan.

Riskområdet med anknytning till kompetensförsörjning och svårigheter att rekrytera kvalificerad personal värderas, liksom föregående år, till högrisk. Risker för brist på studentbostäder och gästforskarbostäder värderas även den fortsatt till högrisk. Risker för att allt för små organisatoriska enheter inom universitetet leder till ekonomisk och verksamhetsmässig sårbarhet, vilken tillkom som högrisk inför 2013, kvarstår också som högrisk. Även risken för att universitetet inte får tillgång till tillräckligt med ändamålsenliga lokaler i Frescatiområdet kvarstår som högrisk mot bakgrund av att lokalbrist kan medföra begränsningar när det gäller utveckling av universitetets verksamhet. En högrisk som har tillkommit sedan föregående år är risken för ineffektiv styrning och samordning av lokalförsörjningsprojekt, vilken bedöms som högrisk mot bakgrund av att den ökade komplexiteten och mängden lokalprojekt som genomförs i olika delar av universitetets verksamhet ställer höga krav på styrning och samordning.

En risk som i den reviderade riskanalysen höjdes till medelrisk är risken för bristande ledningskompetens. Försörjning av ledningskompetens är central för att bedriva och leda universitetets verksamhet. Risker bedöms vara medelstor att universitetets behov av tillräckligt kvalificerad ledningskompetens inom olika delar av organisationen inte kan tillgodoses. Modellen med roterande ledarskap vid institutioner där prefekter utses för kortare perioder bedöms kunna leda till svårigheter att upprätthålla ledningskompetens över tid.

Beslut om kontrollåtgärder, dvs. åtgärder som Stockholms universitet vidtar för att hantera och kontrollera de risker som identifierats i riskanalysen, fattas när bedömning görs att riskerna bör begränsas. Var i organisationen beslut om nya kontrollåtgärder fattas avgörs av universitetets besluts- och delegationsordningar. Arbetet med att dokumentera befintligt kontrollsystem sker fortlöpande, detta är dock ett långsiktigt arbete som hittills inriktats på de risker som i riskanalysen värderats till hög- och medelrisk.

Beträffande de risker som utgör högrisker i universitetets riskanalys så har flera av dem inslag av extern karaktär och därför kan universitetet endast i viss utsträckning påverka riskexponeringen genom att besluta om kontrollåtgärder.

När det gäller riskområdet kompetensförsörjning och svårigheter att rekrytera kvalificerad personal har det till viss del inslag av extern karaktär. Universitetet arbetar dock internt med olika insatser för att kunna tillgodose kompetensförsörjningsbehoven och begränsa risken, bland annat genom att skapa vetenskapliga miljöer av hög internationell kvalitet vilket förväntas ge hög attraktionskraft, men även genom en attraktiv arbetsmiljö, attraktiva anställningsvillkor och genom att frigöra tid för kompetensutveckling av befintlig personal. Ett annat exempel på insats inom området är effektivisering av rekryteringsprocessen, t ex genom att förkorta handläggningstiden vid rekrytering av lärare. Universitetet har även infört en akademisk karriärstege med möjlighet till befordran. Åtgärder som universitetet vidtar för att säkerställa kompetensförsörjning beskrivs vidare i årsredovisningens avsnitt Kompetensförsörjning.

När det gäller student- och gästforskarbostadsfrågan, för universitetet diskussioner med bland annat Stockholms stad. Universitetet samarbetar också i frågan med andra lärosäten i regionen, genom Stockholms Akademiska Forum. Från 2013 har universitetet etablerat en ny intern organisation för bostadsservice till internationella utbytesstudenter och gästforskare. Universitetet har ca 700 förhyrda bostäder.

Risken för att universitetet inte får tillgång till tillräckligt med ändamålsenliga lokaler i Frescatiområdet, arbetar universitetet för att begränsa bland annat genom tillbyggnader och nybyggnation men även genom mer kortsiktiga lösningar såsom förhyrning av paviljonger. Under hösten 2013 har universitetets arbete med lokalförsörjningsfrågor särskilt utretts mot bakgrund av att de strategiska aspekterna av förvaltning, byggnation och drift av lokaler har ökat i betydelse för Stockholms universitet. Beslut om åtgärder som syftar till att stärka styrningen och samordningen av universitetets lokalförsörjning kommer att vidtas efter att pågående remissbehandling är avslutad.

För att begränsa högrisken att allt för små organisatoriska enheter medför risk för ekonomisk och verksamhetsmässig sårbarhet, har universitetet redan genomfört ett antal förändringar i institutionsorganisationen i syfte att skapa större och därmed mindre sårbara institutioner. Exempelvis gick åtta institutioner (motsvarande) samman till tre 1 januari 2013. Det finns dock ett behov av att fler institutioner går samman för att skapa slagkraftiga och utvecklingsbara verksamheter i framtiden. Det pågår därför utredningar om ytterligare samgåenden. Detta är emellertid ett långsiktigt arbete.

Universitetets chefs- och ledarutvecklingsprogram är ett exempel på en åtgärd som universitetet arbetar med för att begränsa risken för bristande ledningskompetens. Programmet riktas till samtliga chefer inom både akademi och förvaltning och har utvidgats och förnyats utifrån slutsatser från en genomförd inventering av kompetensbehov. Programmet bidrar även till byggande av chefsnätverk inom organisationen och efter genomfört program kallas deltagarna till återträffar och seminarier på olika teman. Ett annat exempel på åtgärd som vidtagits är att universitetet arbetat fram en chefspolicy som syftar till att ge en tydligt kommunicerad grundsyn i värderingar och uppgifter som kännetecknar chefskap vid Stockholms universitet.

Inom ramen för den formaliserade processen för intern styrning och kontroll har rutiner vidareutvecklats för uppföljning och bedömning av den interna styrningen och kontrollen. Ett antal kontrollåtgärder kopplade till vissa av de risker i universitetets riskanalys som värderats till högrisk och/eller medelrisk, väljs årligen ut för uppföljning. Metodiken för denna typ av uppföljning är under utveckling. Ambitionen på sikt är att uppföljning av kontrollåtgärder ska ske integrerat med den ordinarie processen för verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning.

Dessutom sker en översiktlig genomgång och bedömning av universitetets sammantagna process för intern styrning och kontroll årligen, i syfte att identifiera möjligheter till utveckling som bedöms kunna bidra till att ytterligare stärka och förbättra processen.

Exempelvis har ett behov identifierats av att, som komplement till den löpande uppföljningsrutinen som beskrivits ovan, utveckla en metodik för att genomföra en fördjupad och mer detaljerad analys och genomgång av intern styrning och kontroll inom vissa utvalda riskområden och processer. Bakgrunden till behovet av att kunna genomföra sådana systematiska temagenomgångar, är att vissa risker/riskområden i universitetets riskanalys är komplexa och att det då finns behov av nedbrytning och kartläggning av riskexponering och kontrollåtgärder på en mer detaljerad nivå.

En metodik för detta har arbetats fram och införts i universitetets process för intern styrning och kontroll. I syfte att förbättra och kvalitetssäkra den interna styrningen och kontrollen har sådana temagenomgångar, inklusive dokumentation av risker och kontrollsystem, genomförts kopplade till riskområdena lokalförsörjning, myndighetsutövning samt inköp och upphandling. Den senast genomförda temagenomgången, kopplad till lokalförsörjning, resulterade i beslutet att höja risken för ineffektiv styrning och samordning av lokalförsörjningsprojekt till en högrisk men även i beslut om att vidta ytterligare åtgärder.

Universitetets internrevision följer också upp och bedömer universitetets interna styrning och kontroll i system och rutiner som ett led i revisionsuppdraget. Under 2013 har internrevisionen granskat, rapporterat iakttagelser och lämnat rekommendationer bland annat kopplat till inköp och upphandling samt skyddet mot oegentligheter. Uppföljning och bedömning sker alltså på olika håll inom universitetets organisation. Utvärdering och bedömning sker i viss mån även av externa aktörer exempelvis via Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärderingar (universitetets kvalitetsarbete inom utbildningen beskrivs vidare i årsredovisningens avsnitt Kvalitetsarbete) och Riksrevisionens granskningar. Riksrevisionen har under 2013 granskat, rapporterat iakttagelser och lämnat rekommendationer bland annat kopplat till intern styrning och kontroll av inköp/upphandling och informationssäkerhet. Riksrevisionen lämnade den 26 februari 2013 en revisionsrapport avseende universitetets informationssäkerhetsarbete. Riksrevisionen har aviserat att revisionsrapport även kommer att lämnas avseende inköp/upphandling. Gällande detta har Riksrevisionen gjort iakttagelser och lämnat rekommendationer, bland annat att universitetets centrala upphandlingsfunktion bör bli mer styrande och delaktig i lärosätets upphandlingar samt att universitetet bör införa kontroller så att det säkerställs att inköp och upphandlingar sker i enlighet med LOU.

Arbete pågår inom universitetet för att ta till vara både de fördjupade temagenomgångarnas och utvärderingarnas/revisionernas resultat och utifrån dessa genomföra förbättringsåtgärder.

För att stärka den interna styrningen och kontrollen i anslutning till inköp och upphandling pågår exempelvis införande av ett e-beställningsverktyg, vilket när det är fullt implementerat inom organisationen förväntas leda till en effektivisering av inköpsprocessen. Verktyget är i skarp drift från januari 2014. Fyra pilotinstitutioner är anslutna till systemet och under våren kommer universitetsförvaltningen att anslutas. För närvarande är utmaningen att få fler leverantörer att ansluta sig till systemet. Utbildning och kommunikationsaktiviteter sker parallellt med utrullning av systemet. Vidare har, under hösten 2013, en utredning initierats med uppdrag att utreda upphandlingsverksamhetens organisation och dimensionering. Utredningen är inom kort färdigställd och kommer därefter remissbehandlas innan beslut om åtgärder fattas. I utredningsförslaget behandlas upphandlingsfunktionens roll och ansvar i relation till den decentraliserade organisation som finns vid Stockholms universitet. I förslaget ligger också en resursförstärkning av den centrala upphandlingsfunktionen för att möjliggöra en större delaktighet i upphandlingar samt för att förbättra möjligheterna till uppföljning. Utredningen föreslår även vidareutveckling av rutiner för att säkerställa att regler och föreskrifter följs.

Universitetet har den 19 april 2013 i yttrande till Riksrevisionen redovisat vidtagna och planerade åtgärder inom informationssäkerhetsområdet. Åtgärder som vidtagits är bland annat att universitetet under 2013 har antagit en ny informationssäkerhetspolicy (revidering kommer ske 2014) samt att universitetet etablerat en universitetsgemensam informationssäkerhetsfunktion som leds av universitetets centrala informationssäkerhetssamordnare. Uppbyggnaden av funktionen har inletts med en strategisk analys av organisationens informationssäkerhet. Ett fortsatt utvecklingsarbete krävs. För att hantera de risker och svagheter som har identifierats inom området prioriteras åtgärder för att uppnå förbättrad styrning av och ökad systematik i informationssäkerhetsarbetet på såväl central som lokal nivå, exempelvis kommer ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) att införas. Det planerade arbetet med informationsklassning påbörjas under 2014.

Under 2014 kommer universitetet att fortsätta arbetet för att ytterligare stärka den interna styrningen och kontrollen inom dessa områden och andra identifierade riskområden.

I arbetet med att genomföra, formalisera och dokumentera universitetets process för intern styrning och kontroll har, i olika faser, styrelse, ledning, verksamhetsföreträdare för olika delar av verksamheten och andra medarbetare varit involverade. Under processens uppbyggnad har samråd skett med intern och extern revision.

Med utgångspunkt i dokumentationen av det arbete som genomförts inom processen för intern styrning och kontroll vid Stockholms universitet 2013 samt med beaktande av rapportering från intern och extern revision, görs den sammanfattande bedömningen att den interna styrningen och kontrollen inom universitetet är betryggande.

Ekonomiskt resultat

Stockholms universitet redovisar ett resultat om 344,8 mnkr för 2013. Det kan jämföras med föregående års resultat som uppgick till 50,3 mnkr. År 2013 uppgick intäkterna till 4 531,4 mnkr, vilket är 4,6 procent högre jämfört med 2012. Universitetets kostnader minskade under året till 4 188,6 mnkr, vilket är 2,2 procent lägre än kostnaderna för föregående år. Stockholms universitets myndighetskapital var vid utgången av 2012 657,8 mnkr och kommer i och med årets resultat att öka till 1 002,4 mnkr. Årets resultat fördelar sig med 311,8 mnkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt 33,0 mnkr inom forskning och utbildning på forskarnivå. Därutöver redovisar universitetet 980,2 mnkr i ackumulerade oförbrukade bidragsmedel, vilket är 1,7 procent högre än 2012. Av tabell 1 nedan framgår den ekonomiska utvecklingen för åren 2011 till 2013.

Ekonomisk utveckling, totalt (mnkr)	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter			
Anslag	3 089,5	2 973,2	2 848,9
Avgifter och andra ersättningar	321,4	314,5	307,1
Bidrag	1 095,7	1 011,4	958,7
Finansiella intäkter	25,0	33,6	37,2
Summa intäkter	4 531,4	4 332,7	4 151,9
Verksamhetens kostnader			
Personal	2 987,0	2 827,6	2 713,4
Lokaler	424,5	710,3	719,6
Övrig drift	684,2	643,5	680,2
Finansiella kostnader	4,4	5,8	6,3
Avskrivningar	88,5	95,8	111,6
Summa kostnader	4 188,6	4 282,9	4 231,1
Resultat från andelar i dotterföretag	1,9	0,5	0,3
Transfereringar			
Erhållna	163,4	159,3	195,8
Lämnade	-163,4	-159,3	-195,8
Kapitalförändring	344,8	50,3	-78,9

Tabell 1: Ekonomisk utveckling för Stockholms universitet 2011–2013.

Nedan följer kommentarer till resultatet för universitetet som helhet. Därefter följer en utförligare beskrivning av de resultatpåverkande faktorerna för respektive verksamhet. Avsnittet avslutas med en redovisning av i vilken omfattning anslagsmedel har använts för att samfinansiera bidragsverksamhet samt hur donationsförvaltningens avkastning utvecklats i förhållande till marknadsindex.

Generellt kan årets resultat på motsvarande 344,8 mnkr förklaras av att universitetets intäkter har ökat förhållandevis mer än tidigare år, samtidigt som universitetets kostnadsökning inte varit lika påtaglig. Som jämförelse har Stockholms universitets intäkter under en femårsperiod ökat med 19,2 procent, medan kostnaderna för samma period har ökat med 12,3 procent.

Anslagsintäkterna har, exklusive transfereringar, ökat med 116,3 mnkr jämfört med föregående år. Det motsvarar en procentuell ökning om 3,9 procent, vilket kan jämföras med 2012 års ökning som var 4,4 procent. I förhållande till föregående år har universitetets totala ramanslag ökat netto med 35,3 mnkr. I det ingår ett positivt nettotillskott om 8,4 mnkr till utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 17,8 mnkr till forskning och utbildning på forskarnivå. Dessutom finns en ökning av universitetets anslag för särskilda åtaganden om 9,1 mnkr. Vidare har årets anslagsintäkter påverkats av en överproduktion av helårsstudenter och helårsprestationer med motsvarande 87,1 mnkr.

Stockholms universitets bidragsintäkter har ökat med 84,2 mnkr under 2013. Årets ökning följer tidigare års positiva trend, men är dock högre än tidigare års genomsnittliga ökning. Vetenskapsrådet, Formas och EU står för de största ökningarna under året.

Universitetets intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 6,9 mnkr, vilket är 2,2 procent högre än föregående år. I avsnitten nedan om uppdragsutbildning respektive uppdragsforskning redovisas detta närmare.

Universitetets finansnetto, dvs. skillnaden mellan de finansiella intäkterna och de finansiella kostnaderna, var 20,6 mnkr, vilket är en minskning jämfört med 2012, då nettot var 27,8 mnkr. Minskningen förklaras av att den genomsnittliga in- och utlåningsräntan var lägre under året, vilket genererade en effekt på -7,2 mnkr på finansnettot jämfört med 2012.

Universitetets ackumulerade myndighetskapital inklusive årets resultat uppgår till 1 002,4 mnkr och har i och med årets resultat ökat med motsvarande 344,8 mnkr. I förhållande till universitetets omsättning har det ackumulerade myndighetskapitalet ökat med 6,9 procentenheter, till 22,1 procent.

De oförbrukade bidragen, dvs. externa bidragsmedel som inbetalats men som ännu inte tagits i anspråk, var vid utgången av året 980,2 mnkr, vilket är en ökning med 1,7 procent jämfört med 2012. Den genomsnittliga årliga ökningen av de oförbrukade bidragen har varit 9,7 procent under de senaste fem åren, vilket tyder på att universitetet under året har förbrukat mer bidragsmedel än tidigare.

Personalkostnaderna vid universitetet har jämfört med 2012 ökat med 159,5 mnkr, varav 100,0 mnkr avser löner och ersättningar och 37,7 mnkr avser arbetsgivaravgifter. Under året har antalet anställda ökat och i medeltal hade Stockholms universitet 5 512 anställda, vilket är ökning med ca 580 jämfört med 2012. I kostnaden ingår dessutom en kostnadseffekt relaterad till den lönerevision som belastat universitetets personalkostnader under sista kvartalet 2013.

Lokalkostnaderna har minskat med 285,9 mnkr jämfört med 2012, vilket huvudsakligen är en konsekvens av att universitetet har upplöst den avsättning som tidigare gjorts i syfte att finansiera framtida hyreskostnader för tomma lokaler i Campus Konradsberg. När lärarutbildningen överfördes till Stockholms universitet från och med den 1 januari 2008, har verksamhet på Campus Konradsberg successivt flyttat till andra lokaler i universitetets regi. Samtidigt har universitetet haft

förpliktelser i form av hyreskontrakt, somliga med löptider till år 2020, vilket tvingat universitetet att avsätta en reserv för framtida hyra av tomma lokaler på Campus Konradsberg. Reservationen har gjorts i form av en avsättning i universitetets balansräkning och har varit en redovisningsmässig försiktighetsåtgärd, vilken beräknats på hela den återstående kontraktstiden för de tomma lokalerna. Under året har dock universitetet och fastighetsägaren Akademiska Hus tecknat ett avtal om att kvarvarande kontrakt på Campus Konradsberg övertas av Akademiska Hus. Som en konsekvens av detta har avsättningen upplösts och därmed minskat universitetets lokalkostnader för 2013 med motsvarande 240,6 mnkr. Universitetets övriga lokalrelaterade kostnader, däribland kostnader för elektricitet och städtjänster, har under året ökat med 10,3 mnkr. I jämförelseperioden ingår dock en ökad kostnad för tidigare nämnda avsättning, vilket ger en motsatt kostnadseffekt vid jämförelsen mellan åren.

Universitetets driftskostnader har ökat med 40,8 mnkr jämfört med föregående år. Förbrukningsinventarier och köpta tjänster, där bland annat datatjänster, laboratorieinventarier samt datalagrad information ingår, svarar för den största delen av ökningen. Vidare har universitetets kostnader för resor och representation ökat med 3,7 mnkr i förhållande till 2012.

Avskrivningarna har minskat med 7,3 mnkr jämfört med föregående år och förklaras främst genom minskade kostnader för arbetsmaskiner, datorer och kringutrustning samt minskade kostnader för fastighetsförbättringar.

Diagram 1 och 2 nedan visar intäkter för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive för forskning och utbildning på forskarnivå med fördelning på olika intäktslag och finansieringskällor

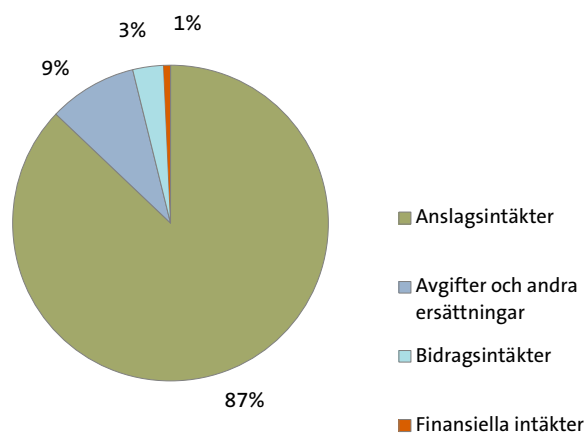

Diagram 1: Intäkter för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2013 (1 898,1 mnkr) med fördelning på olika intäktslag (anges i procent).

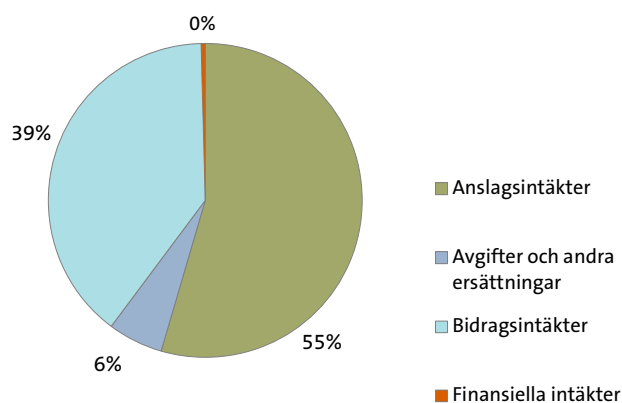

Diagram 2: Intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå 2013 (2 633,3 mnkr) med fördelning på olika intäktslag (anges i procent).

Finansiering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Redovisningen av verksamhetens kostnader och intäkter ska i årsredovisningen fördelas på de två områdena utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå. I redovisningen av området utbildning på grundnivå och avancerad nivå ska avgiftsfinansierad uppdragsverksamhet särredovisas. Vidare ska denna redovisning kommenteras.

Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Verksamheten utbildning på grundnivå och avancerad nivå visar ett resultat om 311,8 mnkr för 2013, vilket kan jämföras med -30,7 mnkr för 2012. Intäkterna uppgick till 1 898,1 mnkr och är 6,2 procent högre än föregående år. Kostnaderna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå minskade under året och uppgick till 1 587,3 mnkr för 2013.

Av tabell 2 på motstående sida framgår intäkter och kostnader samt den ekonomiska utvecklingen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå under perioden 2011 till 2013.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter			
Anslag	1 653,2	1 551,3	1 483,1
Avgifter och andra ersättningar	172,0	155,2	157,1
Bidrag	59,4	62,7	53,0
Finansiella intäkter	13,5	18,1	23,0
Summa intäkter	1 898,1	1 787,4	1 713,9
Verksamhetens kostnader			
Personal	1 224,0	1 137,7	1 088,2
Lokaler	64,2	401,4	429,5
Övrig drift	265,1	244,1	271,3
Finansiella kostnader	2,5	3,2	3,4
Avskrivningar	31,5	32,1	34,3
Summa kostnader	1 587,3	1 818,4	1 826,7
Resultat från andelar i dotterföretag	1,1	0,3	0,2
Transfereringar			
Erhållna	48,8	60,8	107,5
Lämnade	-48,8	-60,8	-107,5
Kapitalförändring	311,8	-30,7	-112,6

Tabell 2: Intäkter, kostnader och ekonomisk utveckling för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2011–2013.

Överskottet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå förklaras främst av minskade lokalkostnader samt av ökade anslagsintäkter jämfört med 2012.

Anslagsintäkterna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökade med 101,9 mnkr jämfört med 2012. Förutom en pris- och löneomräkning om 8,8 mnkr, har universitetet under året erhållit en kvalitetsförstärkning på 89,5 mnkr av anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom humaniora, juridik och samhällsvetenskap. Förstärkningen innebär i praktiken att ersättningen per helårsstudent inom ovannämnda områden räknas upp. Samtidigt har universitetets takbelopp minskat med 46,8 mnkr som en följd av antalet inaktiva studenter vid lärosätet, samt minskat med 22,5 mnkr med anledning av införandet av studieavgifter för tredjelandsstudenter. Stockholms universitet har också fått avstå 13,6 mnkr i takbelopp till förmån för utbyggnaden av vård- och ingenjörsutbildningar på andra lärosäten. Dessutom har 8,1 mnkr av takbeloppet överförts till Konstfack och Dans- och cirkushögskolan för lärarutbildning inom bild, slöjd och dans. Universitetet har dock fått ett nettotillskott om 1,2 mnkr till lärarutbildningarna. Totalt ger det ett minskat takbelopp på 89,8 mnkr för 2013. Med anledning av universitetets överproduktion av helårsstudenter och helårsprestationer, har årets takbelopp överskridits med motsvarande 87,1 mnkr. Universitetet har således, efter ett antal år med underproduktion, utnyttjat sitt tidigare anslagssparande med motsvarande belopp. Under året har också lärosätet, inom ramen för de särskilda åtagandena, fått en ökad resurstilldelning på 7,3 mnkr på grundval av resultaten i Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärderingar.

Bidragsintäkterna har minskat under 2013 och uppgår till 59,4 mnkr. I jämförelseperioden finns bidragsintäkter som rör Tolk- och översättarinstitutets verksamhet, medel som under tidigare år har bokförts som anslagsmedel men som under 2012 betalades ut som bidrag. Exkluderas dessa medel i jämförelseperioden visar bidragsintäkterna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå en mindre ökning. Dock är andelen bidragsmedel marginell jämfört med de medel som omsätts inom forskning och utbildning på forskarnivå.

Avgiftsintäkterna har ökat med 10,8 procent jämfört med föregående år, vilket också redovisas närmare i avsnittet rörande uppdragsverksamheten.

Personalkostnaderna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgår till 1 224,0 mnkr och är en ökning med 7,6 procent relativt 2012 års utfall. Större delen av ökningen kan härledas till ökade lönekostnader samt till ökade arbetsgi-varavgifter.

Lokalkostnaderna uppgick 2013 till 64,2 mnkr, vilket är 337,3 mnkr lägre motsvarande period föregående år, då kostnaderna uppgick till 401,4 mnkr. De minskade kostnaderna är huvudsakligen en konsekvens av att universitetet har avvecklat den avsättning som tidigare gjorts i syfte att finansiera framtida hyreskostnader för tomma lokaler i Campus Konradsberg. Verksamheten som tidigare bedrivits i Campus Konradsberg har främst varit inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå, varför större delen av den positiva resultateffekt som en avveckling av avsättningen ger, bokförts inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Av de 240,6 mnkr som universitetet har påverkats av, har motsvarande 235,8 mnkr påverkat lokalkostnaderna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Dessutom har kostnaderna för lokalhyror under året minskat med 47,0 mnkr. I jämförelseperioden ingår dessutom en ökad kostnad för tidigare nämnda avsättning, vilket bidragit till ytterligare slag mellan jämförelseåren.

Driftskostnaderna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå har ökat med 21,1 mnkr jämfört med 2012. Köp av tjänster däribland datatjänster, konsultarvoden och kostnader för praktikantplatser och praktikanthandledning förklarar större delen av 2013 års ökning. Kostnader rörande resor och representation har ökat med 5,1 procent jämfört med 2012.

Uppdragsverksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 3 nedan visar hur intäkterna och kostnaderna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid universitetet fördelar sig på olika intäkts- och kostnadsposter. Redovisningen sker uppdelat på uppdrag enligt regleringsbrevet och uppdragsverksamhet. Med uppdragsverksamhet avses här uppdragsutbildning samt beställd utbildning från andra lärosäten.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2013		2012		2011	
	Uppdrag i regl.brev	Uppdragsverksamhet	Uppdrag i regl.brev	Uppdragsverksamhet	Uppdrag i regl.brev	Uppdragsverksamhet
Verksamhetens intäkter						
Anslag	1 653,2	0,0	1 551,3	0,0	1 483,1	0,0
Avgifter och andra ersättningar	82,1	89,9	71,4	83,8	63,6	94,0
Bidrag	59,4	0,0	62,7	0,0	53,0	0,0
Finansiella intäkter	13,5	0,0	18,1	0,0	20,3	0,0
Summa intäkter	1 808,2	89,9	1 703,5	83,8	1 619,9	94,0
Verksamhetens kostnader						
Personal	1 172,2	51,9	1 089,4	48,3	1 034,2	54,0
Lokaler	62,3	1,9	399,5	1,9	427,4	2,1
Övrig drift	232,3	32,8	210,0	34,1	234,9	36,4
Finansiella kostnader	2,3	0,2	3,2	0,0	3,4	0,0
Avskrivningar	31,5	0,0	32,0	0,1	34,2	0,1
Summa kostnader	1 500,6	86,8	1 734,1	84,4	1 734,1	92,6

Tabell 3: Intäkter och kostnader för utbildningen på grundnivå och avancerad nivå för 2011–2013, redovisat med uppdelning på uppdrag enligt regleringsbrev och uppdragsverksamhet.

Universitetets uppdragsverksamhet på utbildningssidan utgör 5,0 procent av de totala intäkterna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Intäkterna för uppdragsverksamheten uppgick 2013 till 89,9 mnkr och kostnaderna till 86,8 mnkr, vilket innebär ett resultat om 3,1 mnkr för 2013.

Inom uppdragsutbildning utmärker sig uppdrag främst från Skolverket, Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) och övriga svenska företag. Under året har intäkter från Skolverket ökat mest, medan intäkter från Kungliga tekniska högskolan (KTH) har svarat för minskade intäkter.

Myndighetskapital för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Det totala myndighetskapitalet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgår vid utgången av 2013 till 638,9 mnkr och har således ökat med 95,0 procent jämfört med föregående period. Ökningen beror främst på en positiv resultateffekt av tidigare nämnda avsättning, vilken avvecklats under året. Myndighetskapitalets förändring sedan 2011 redovisas i tabell 4 nedan.

Myndighetens utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2013	2012	2011
Kapital (mnkr)	638,9	327,6	358,6
Förändring från föregående år (%)	95,0	-8,6	-23,9

Tabell 4: Myndighetskapital för utbildningen på grundnivå och avancerad nivå 2011–2013.

Finansiering av forskning och utbildning på forskarnivå

Redovisningen av verksamhetens kostnader och intäkter ska i årsredovisningen fördelas på de två områdena utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå. I redovisningen av området forskning och utbildning på forskarnivå ska avgiftsfinansierad uppdragsverksamhet särredovisas. Vidare ska denna redovisning kommenteras.

Intäkter och kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå

Verksamheten forskning och utbildning på forskarnivå visar ett resultat om 33,0 mnkr för 2013, vilket kan jämföras med 81,1 mnkr för 2012. Intäkterna uppgick till 2 633,3 mnkr, vilket är 3,5 procent högre än föregående år. Kostnaderna inom forskning och utbildning på forskarnivå ökade med 5,6 procent och uppgick till 2 601,3 mnkr under året medan kostnaderna för 2012 var 2 464,5 mnkr.

Av tabell 5 nedan framgår intäkter och kostnader samt den ekonomiska utvecklingen för forskning och utbildning på forskarnivå under perioden 2011 till 2013.

Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter			
Anslag	1 436,2	1 421,9	1 365,8
Avgifter och andra ersättningar	149,4	159,2	149,6
Bidrag	1 036,2	948,7	905,7
Finansiella intäkter	11,5	15,5	16,8
Summa intäkter	2 633,3	2 545,3	2 438,0
Verksamhetens kostnader			
Personal	1 763,0	1 689,9	1 625,2
Lokaler	360,3	308,9	290,2
Övrig drift	419,1	399,4	408,9
Finansiella kostnader	1,9	2,6	2,9
Avskrivningar	57,0	63,7	77,3
Summa kostnader	2 601,3	2 464,5	2 404,5
Resultat från andelar i dotterföretag	0,9	0,2	0,2
Transfereringar			
Erhållna	114,6	98,5	88,4
Lämnade	-114,6	-98,5	-88,4
Kapitalförändring	33,0	81,1	33,7

Tabell 5: Intäkter, kostnader och ekonomisk utveckling för forskning och utbildning på forskarnivå för 2011–2013.

Intäkterna inom forskning och utbildning på forskarnivå visar på ökade anslags- och bidragsintäkter samt minskade avgiftsintäkter jämfört med 2012.

Anslagsintäkterna har under 2013 påverkats bland annat genom att universitetet har tilldelats ett tillfälligt tillskott om 10,0 mnkr för delfinansiering av en fond för internationella ekonomiska studier. Resterande ökning avser pris- och löneomräkning. Totalt har anslagsintäkterna ökat med 14,4 mnkr jämfört med 2012.

Årets bidragsintäkter uppgår till 1 036,2 mnkr, vilket är en ökning med 9,2 procent. Avgiftsintäkterna har däremot minskat med 9,9 mnkr jämfört med föregående år.

Bidrags- och avgiftsförändringarna i förhållande till föregående år redovisas närmare i avsnittet som följer.

Vad gäller personalkostnaderna inom forskning och utbildning på forskarnivå visar utfallet för 2013 en ökning med 4,3 procent jämfört med 2012. Övervägande delen av ökningen utgörs av ökade lönekostnader.

Årets lokalkostnader har ökat med 51,4 mnkr och uppgår till 360,3 mnkr. I ökningen ingår kostnader för lokalhyror, vilka har ökat med 50,6 mnkr. Dessutom har utfallet påverkats av ett i sammanhanget marginellt tillskott pga. tidigare nämnda upplösta avsättning för framtida hyreskostnader i Campus Konradsberg.

Driftskostnaderna inom forskning och utbildning på forskarnivå har ökat med 19,7 mnkr jämfört med föregående år. Ökade kostnader för förbrukningsinventarier, däribland datorer, laboratorieinventarier och datorlagrad information, samt köpta tjänster i form av data- och övriga tjänster är den främsta anledningen till de ökade driftskostnaderna. Vidare har kostnader rörande resor och representation ökat med 2,1 procent jämfört med 2012.

Universitetets intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå kommer från en rad olika finansieringskällor, där anslagsmedel utgör den största andelen och motsvarar 54,5 procent av de totala intäkterna. Andra större finansieringskällor är bidragsintäkter som under året har ökat med 2,1 procentenheter. Ökningen, som uppgår till 87,5 mnkr, avser främst Vetenskapsrådet, Formas och EU. Sett till andelen bidragsmedel relativt de totala bidragsintäkterna svarar forskningsråden, där t ex Vetenskapsrådet, Forte, Formas och Vinnova ingår, för största delen av bidragen, vilket motsvarar 46,3 procent. Bidrag från övriga statliga myndigheter utgör 16,2 procent, medan bidrag från olika stiftelser utgör 15,0 procent relativt de totala bidragsintäkterna under 2013. I den sistnämnda kategorin utmärker sig bl.a. Knut & Alice Wallenbergs stiftelse, Stiftelsen för strategisk forskning (SSF) samt Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra) med relativt sett höga andelar. Den relativa fördelningen mellan olika finansieringskällor framgår av tabell 6 nedan.

Finansieringskälla (mnkr)	2013		2012		2011	
	Intäkter	Andel (%)	Intäkter	Andel (%)	Intäkter	Andel (%)
Anslag	1 436,2	54,5	1 421,9	55,9	1 365,8	56,0
Avgifter och andra ersättningar	149,4	5,7	159,2	6,3	149,6	6,2
Bidrag	1 036,2	39,4	948,7	37,3	905,7	37,1
Finansiella intäkter	11,5	0,4	15,5	0,6	16,8	0,7
Totalt	2 633,3	100,0	2 545,3	100,0	2 438,0	100,0

Tabell 6: Intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå 2011-2013 med fördelning på intäktslag/finansieringskällor. Respektive intäktslagsandel av de totala intäkterna för forskning och utbildning på forskarnivå anges i procent.

Av tabell 7 nedan, vilken redogör för kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå redovisat per kostnadslag inklusive relativa jämförelsetal, framgår det att personalkostnaderna är den helt dominerande andelen av kostnaderna med motsvarande 67,8 procent av totala kostnadsmassan inom verksamheten.

Ändamål (mnkr)	2013		2012		2011	
	Kostnader	Andel (%)	Kostnader	Andel (%)	Kostnader	Andel (%)
Personal	1 763,0	67,8	1 689,9	68,6	1 625,2	67,6
Lokaler	360,3	13,8	308,9	12,5	290,2	12,1
Övrig drift	419,1	16,1	399,4	16,2	408,9	17,0
Finansiella kostnader	1,9	0,1	2,6	0,1	2,9	0,1
Avskrivningar	57,0	2,2	63,7	2,6	77,3	3,2
Totalt	2 601,3	100,0	2 464,5	100,0	2 404,5	100,0

Tabell 7: Kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå 2011-2013 med fördelning på kostnadsslag. Respektive kostnadsslagsandel av de totala kostnaderna för forskning och utbildning på forskarnivå anges i procent.

Uppdragsforskningens intäkter och kostnader

Universitetet bedriver forskning på uppdrag av statliga myndigheter och företag inom det privata näringslivet. Uppdragsforskningen utgör 2,5 procent av de totala intäkterna för forskning och utbildning på forskarnivå. Uppdragsforskningen redovisade ett resultat om -4,4 mnkr för 2013. Intäkterna för uppdragsforskningen uppgick år 2013 till 63,8 mnkr, vilket är en minskning med 16,9 mnkr i förhållande till föregående år. Minskade intäkter från främst Naturvårdverket, kommuner samt övriga svenska företag förklarar större delen av årets nedgång. Skolverket svarar för i särklass största andelen inom uppdragsfinansiärerna och har också under 2013 ökat mest, trots uppdragsforskningens totala minskning. Tabell 8 nedan visar hur intäkterna och kostnaderna för forskning och utbildning på forskarnivå vid universitetet fördelar sig på olika intäkt- och kostnadsposter.

Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	2013		2012		2011	
	Forskning	Uppdragsforskning	Forskning	Uppdragsforskning	Forskning	Uppdragsforskning
Verksamhetens intäkter						
Anslag	1 436,2	0,1	1 421,9	0,0	1 365,8	0,0
Avgifter och andra ersättningar	85,7	63,7	78,5	80,7	73,4	76,2
Bidrag	1 036,2	0,0	948,7	0,0	905,7	0,0
Finansiella intäkter	11,5	0,0	15,5	0,0	16,8	0,0
Summa intäkter	2 569,5	63,8	2 464,6	80,7	2 361,7	76,2
Verksamhetens kostnader						
Personal	1 722,4	40,6	1 648,2	41,7	1 585,0	40,1
Lokaler	359,7	0,6	305,5	3,4	286,4	3,7
Övrig drift	392,3	26,8	368,1	31,3	377,0	31,9
Finansiella kostnader	1,7	0,2	2,2	0,4	2,3	0,7
Avskrivningar	57,0	0,0	63,7	0,0	77,2	0,0
Summa kostnader	2 533,0	68,2	2 387,6	76,8	2 327,9	76,5

Tabell 8: Intäkter och kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå för 2011-2013, redovisat med uppdelning på forskning och uppdragsforskning.

Myndighetskapital för forskning och utbildning på forskarnivå

Det totala myndighetskapitalet för forskning och utbildning på forskarnivå uppgår vid utgången av 2013 till 361,8 mnkr, vilket är en ökning med 10,0 procent jämfört med föregående år. Ökning beror på verksamhetens generellt höga utfall för 2013. Myndighetskapitalets förändring sedan 2011 redovisas i tabell 9 nedan.

Myndighetens forskning och utbildning på forskarnivå	2013	2012	2011
Kapital (mnkr)	361,8	328,9	248,0
Förändring från föregående år (%)	10,0	32,6	15,7

Tabell 9: Myndighetskapital för forskning och utbildning på forskarnivå 2011–2013.

Samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet

Av årsredovisningen för 2013 ska framgå i vilken omfattning anslagsmedel efter beslut har använts för att samfinansiera bidragsfinansierad verksamhet.

Anslagsmedel får tas i anspråk för samfinansiering av projekt eller liknande verksamhet inom ramen för universitetets verksamhetsområden, om ändamålet med anslaget inte hindrar detta. Av tabell 10 nedan framgår i vilken omfattning anslagsmedel använts för att samfinansiera bidragsfinansierad verksamhet under åren 2011 till 2013.

Samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet	2012		2011		2010	
	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning och utbildning på forskarnivå	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning och utbildning på forskarnivå	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning och utbildning på forskarnivå
Anslagsmedel som använts för att samfinansiera bidragsverksamhet (mnkr)	0,5	51,3	0,0	51,0	1,1	64,6
Andel av den totala finansieringen i bidragsverksamheten (%)	0,1	5,1	0,1	5,1	2,2	6,7

Tabell 10: Anslagsmedel som samfinansierat bidragsfinansierad verksamhet 2011 till 2013.

Avkastning för donationsmedel i förhållande till marknadsindex

Stockholms universitet har getts rätt att enligt 12 § donationsförordningen (1998:140) förvalta medel i aktier och andra värdepappersfonder. Av årsredovisningen för 2013 ska framgå hur avkastningen har utvecklats i förhållande till marknadsindex.

Stockholms universitet har medgivande från regeringen att enligt 12 § donationsförordningen (1998:140) förvalta medel i aktier och andra värdepappersfonder. Den genomsnittliga avkastningen för donationsmedel som förvaltas enligt 12 § donationsförordningen (1998:140) ställt i förhållande till marknadsindex framgår av tabell 11 nedan .

Avkastning för donationsmedel i förhållande till marknadsindex	2013	2012	2011
Genomsnittlig avkastning för donationsmedel (%)	15,1	9,3	-4,7
Marknadsindex (%)	13,5	9,8	-4,2

Tabell 11: Avkastning för donationsmedel i förhållande till marknadsindex under åren 2011 och 2013.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Omfattning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildningsutbud

Utbildningsutbudet vid universitet och högskolor ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för fördelningen mellan program och kurser på olika nivåer och med olika förkunskapskrav samt fördelningen mellan campus och distansutbildning ska redovisas. Därutöver ska en redovisning lämnas över hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning.

Frågor om prioriteringar och dimensionering har blivit mycket betydelsefulla när Stockholms universitet nu nyttjar sitt takbelopp till fullo. Vid universitetet är ansvaret för att göra bedömningar och prioriteringar inom utbildningsutbudet delegerat till områdesnämnderna, som i sin tur delegerat det vidare till respektive fakultetsnämnd. De kursgivande institutionerna har dock en stor självständighet att, med de begränsningar som exempelvis takbelopp sätter, göra bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser. Inom det naturvetenskapliga området arbetar fakultetens grundutbildningsberedning med den övergripande planeringen och prioriteringen mellan olika utbildningar. Bland annat har man inom området beslutat att kraftigt minska intaget till det naturvetenskapliga basåret hösten 2014 med intentionen att avskaffa det helt därefter.

Ett dilemma som alla fakulteter vittnar om är de utbildningar som upplevs som angelägna att ge men som på grund av lågt söktryck eller låg prestationsgrad är väldigt resurskrävande i förhållande till de intäkter de ger. På alla fakulteter kan man se en prioritering av kurser som är knutna till utbildningsprogram, samtidigt som man framhåller vikten av fristående kurser som ger bredd åt utbildningsutbudet och ökar möjligheten till vidareutbildning.

Som ett led i sitt strategiska arbete har man under året inom Humanistiska fakulteten fattat beslut om att med start hösten 2014 implementera en obligatorisk programstruktur för all utbildning på avancerad nivå. I syfte att stärka arbetsmarknadsanpassningen kommer denna struktur bland annat innehålla två obligatoriska färdighetskurser om 7,5 högskolepoäng. Fakultetens förhoppning är att andelen programstudenter kommer att öka som en följd av reformen.

Utbildningen vid Stockholms universitet är till klart övervägande del campusförlagd, och andelen distansutbildningar ligger strax under 7 %. Vid Juridiska fakulteten pekar man både på kvalitetsfaktorer och bättre genomströmning som anledningar till att man inte har så mycket distansundervisning, samt det faktum att universitetets rekryteringsbas i hög grad är stockholmsområdet. Hänvisningar till dessa förklaringsfaktorer finns även hos de andra fakulteterna. En av de institutioner som har högre andel distansundervisning än genomsnittet är Institutionen för data- och systemvetenskap. Institutionen erbjuder också vad som kallas *blended learning*, det

vill säga att kurser ges både med ett antal icke obligatoriska träffar och med ett omfattande distansmaterial, vilket möjliggör för studenter att välja att läsa kursen som campuskurs eller på distans.

På Samhällsvetenskapliga fakulteten lyfter man fram det faktum att initiativet till inrättande av nya utbildningar kommer från ämnesinstitutionerna, det vill säga där man har den grundläggande kännedomen om ämnet och behovet av det inom arbetsmarknaden. På institutionerna har man även mycket kontakter med det omgivande samhället, och det förekommer till exempel att man använder sig av näringslivsrepresentanter i styrelser, rådgivande paneler eller liknande. Företagsekonomiska institutionen och Juridiska institutionen är exempel på det sistnämnda, och för Juridiska institutionens del har dessa kontakter bland annat lett till förändringar i innehållet på Juristprogrammet.

Söktryck

Stockholms universitet ger ca 200 program och ca 1 900 fristående kurser. Höstterminen 2013 inkom sammanlagt 226 931 ansökningar till universitetets kurser och program per den 1 december, vilket var en ökning jämfört med de närmast föregående åren.

Totalt antal ansökningar	HT 2013	HT 2012	HT 2011
Program, grundnivå	72 623	64 833	52 721
Program, avancerad nivå	21 749	19 725	14 605
Kurser, grundnivå	115 841	107 799	97 807
Kurser, avancerad nivå	16 718	15 593	11 181
Totalt	226 931	207 950	176 314

Tabell 12: Totalt antal ansökningar till kurser och program höstterminerna 2011–2013

Antal förstahandsansökningar per plats	HT 2013	HT 2012	HT 2011
Program, grundnivå	2,6	2,3	2,2
Program, avancerad nivå	1,9	1,7	1,3
Kurser, grundnivå	0,7	0,6	0,6
Kurser, avancerad nivå	0,3	0,4	0,3

Tabell 13: Genomsnittligt antal förstahandsansökningar per plats till kurser och program höstterminerna 2011–2013

Enligt universitetets antagningsenhet är det ett stort antal utbildningar där planeringstal, d.v.s. platsantal, inte anges och då blir siffrorna svårjämförbara. Utbildningar med lågt söktryck där alla behöriga sökande antas är exempel på sådana.

Helårsstudenter

Antalet helårsstudenter (exklusive beställd utbildning och uppdragsutbildning) vid Stockholms universitet uppgick 2013 till 29 559, vilket är en marginell ökning

jämfört med 2012. På områdesnivå kan man konstatera att HS-området ökar något medan det naturvetenskapliga området har en nedgång på knappt 9 procent. Andelen helårsstudenter på avancerad nivå var densamma som de två föregående åren, nämligen 19 procent.

Område/Fakultet	2013	2012	2011
HS-området	25 804	25 332	25 094
<i>Humanistiska fakulteten</i>	8 585	8 533	8 517
<i>Juridiska fakulteten</i>	2 905	2 984	3 062
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	14 314	13 815	13 515
Naturvetenskapliga området	3 755	4 116	4 003
Totalt	29 559	29 448	29 097

Tabell 14: Antal helårsstudenter (hst) (exklusive beställd utbildning och uppdragsutbildning) per område och fakultet 2011–2013

Sett över en längre period har antalet helårsstudenter varierat. Efter en uppgång i början av 2000-talet minskade sedan antalet studenter under ett par år, och de främsta förklaringarna är troligen den då rådande högkonjunkturen som gjorde det möjligt för många ungdomar att etablera sig på arbetsmarknaden utan någon högskoleutbildning samt den demografiska strukturen med låga födelsetal under 1980-talet. Nedgången bröts emellertid 2006 och sedan dess har trenden varit uppåtgående. En kraftig ökning mellan 2007 och 2008 berodde dock på övertagandet av lärarutbildningen.

Helårsprestationer och prestationsgrad

Antalet helårsprestationer vid Stockholms universitet uppgick 2013 till 22 074, vilket är en liten ökning i förhållande till 2012. Eftersom antalet helårsprestationer ökat procentuellt något mer än antalet helårsstudenter har även prestationsgraden ökat något jämfört med 2012.

Område/Fakultet	2013	2012	2011
HS-området	19 621 (76)	19 077 (75)	19 200 (77)
<i>Humanistiska fakulteten</i>	5 864 (68)	5 678 (67)	5 836 (69)
<i>Juridiska fakulteten</i>	2 521 (87)	2 549 (85)	2 733 (89)
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	11 236 (78)	10 850 (79)	10 631 (79)
Naturvetenskapliga fakulteten	2 453 (65)	2 792 (68)	2 953 (74)
Totalt	22 074 (75)	21 869 (75)	22 153 (76)

Tabell 15: Antal helårsprestationer (hpr) (exklusive beställd utbildning och uppdragsutbildning) per område och fakultet 2011–2013 med prestationsgrad i procent inom parentes.

Skillnaderna i prestationsgrad mellan fakulteterna beror sannolikt till stor del på att andelen studenter som läser program respektive fristående kurser skiljer sig åt. Eftersom programstudenter tenderar att producera fler poäng än studenter som läser fristående kurser kommer fakulteter med många utbildningsprogram att ha en högre prestationsgrad. Med några få men viktiga undantag, t.ex. lärarutbildningar,

har dessutom utbildningsprogram som leder till yrkesexamen en ännu något högre prestationsgrad. Föga förvånande är därför prestationsgraden högst inom Juridiska fakulteten, där en stor del av studenterna läser på juristprogrammet. Prestationsgraden påverkas troligen också av faktorer som rör studenternas syfte med att studera samt av arbetsgivarnas avsaknad av intresse för att efterfråga examensbevis när de anställer. Sannolikt bidrar faktorer som dessa också till att Stockholms universitet, i egenskap av huvudstadsuniversitet, har en prestationsgrad som ligger under det nationella genomsnittet.

Studenter som inte tar poäng

Universitet och högskolor ska redovisa antalet helårsstudenter som har varit registrerade på kurser under höstterminen 2012 och som inte har tagit några poäng på dessa under höstterminen 2012 och vårterminen 2013. Utresande utbytesstudenter ska inte ingå i underlaget.

Under den aktuella perioden är det 2 663 helårsstudenter som inte tagit några poäng vid Stockholms universitet.

Prestationer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

För utbildning på grundnivå och avancerad nivå har följande mått tagits fram:

Kostnad per helårsstudent

Kostnad per helårsprestation

Dessa mått anges nedan totalt för lärosätet men också uppdelat per område och fakultet. Måtten anges per år under den sista fyraårsperioden.

Som framgår av tabellerna 16 och 17 nedan har kostnaderna per helårsstudent och helårsprestation minskat vid samtliga fakulteter.

Prestation: Kostnad per helårsstudent

Kostnaderna per helårsstudent har beräknats genom att den totala kostnaden för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, exklusive kostnader för uppdragsutbildning och bidragsfinansierad utbildning, har dividerats med det antal helårsstudenter som universitetet avräknar inom takbeloppet, dvs. i bilaga 1, samt antalet avgiftsfinansierade studenter.

Antalet helårsstudenter och helårsprestationer inkluderar således inte uppdragsutbildning och beställd utbildning.

Område/Fakultet	2013	2012	2011	2010	2009
	Kr/HST	Kr/HST	Kr/HST	Kr/HST	Kr/HST
HS-området	43 962	52 359	52 824	45 561	44 676
<i>Humanistiska fakulteten</i>	39 844	47 575	48 663	41 885	41 371
<i>Juridiska fakulteten</i>	36 311	40 887	33 990	34 966	35 886
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	47 984	57 791	59 712	50 041	48 550
Naturvetenskapliga området	75 347	85 283	88 673	88 529	96 270
Totalt	47 949	56 961	57 756	51 505	51 650

Tabell 16: Kostnad per helårsstudent per område och fakultet för åren 2009–2013.

Prestation: Kostnad per helårsprestation

Kostnaderna per helårsprestation har beräknats genom att den totala kostnaden för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, exklusive kostnader för uppdragsutbildning och bidragsfinansierad utbildning, har dividerats med det antal helårsprestationer som universitetet avräknar inom takbeloppet, dvs. i bilaga 1, samt avgiftsfinansierade studenter.

Område/Fakultet	2013	2012	2011	2010	2009
	Kr/HPR	Kr/HPR	Kr/HPR	Kr/HPR	Kr/HPR
HS-området	57 813	69 526	69 040	61 240	60 190
<i>Humanistiska fakulteten</i>	58 330	71 496	71 009	62 139	61 012
<i>Juridiska fakulteten</i>	41 842	47 865	38 087	41 171	42 407
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	61 127	73 584	75 917	65 347	63 790
Naturvetenskapliga området	115 350	125 725	120 216	120 388	126 984
Totalt	64 207	76 701	75 862	69 338	69 384

Tabell 17: Kostnad per helårsprestation per fakultet åren 2009–2013.

Examina

Det totala antalet examina vid universitetet har ökat med knappt 8 procent jämfört med 2012. Som en naturlig följd av Bolognaprocessen har under flera år antalet magisterexamina minskat medan master- och kandidatexamina ökat, och för 2013 kan man konstatera att magisterexamen är den enda examenstyp där man ser en minskning jämfört med 2012. Antalet yrkesexamina ligger fortfarande under nivån för 2011 och en del av förklaringen till att antalet yrkesexamina var så högt 2011 var införandet av lärarlegitimation, vilket bidrog till att många tidigare lärarstudenter med nästan avslutade studier såg till att avsluta dem och ta ut examen. Mycket tyder därför på att 2011 var ett undantagsår vad gäller antalet lärarexamina.

Examenstyp	2013	2012*	2011*
Masterexamen	676	530	507
Magisterexamen	546	654	792
Yrkesexamen**	2 465	2 273	2 736
Kandidatexamen	2 196	1 998	1 891
Högskoleexamen	19	16	34
Totalt	5 902	5 471	5 960

Tabell 18: Antalet avlagda examina under perioden 2011-2013 fördelat på examenstyp.

*Uppgifter gällande examina har uppdaterats sedan årsredovisningen för 2012.

**Med yrkesexamen avses juris kandidatexamen/juristexamen, sjukhusfysikerexamen, socionomexamen, lärarexamen, civilekonomexamen, psykoterapeutexamen och psykologexamen.

Forskningsanknytning i utbildningen

Andelen disputerade lärare är det mått som vanligtvis används för att visa forskningsanknytningen i utbildning på grundnivå och avancerad nivå. I nedanstående tabell redovisas andelen disputerade lärare uppdelade per område och fakultet för år 2013 jämfört med 2012 och 2011.

Område/Fakultet	2013	2012	2011
HS-området	80	78	79
<i>Humanistiska fakulteten</i>	80	77	75
<i>Juridiska fakulteten</i>	83	81	77
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	80	79	81
Naturvetenskapliga området	87	90	87
Totalt	82	81	80

Tabell 19: Andel disputerade lärare i procent av det totala antalet lärare 2011-2013 per område och fakultet.

Andelen disputerade lärare 2013 har ökat marginellt vid samtliga fakulteter inom HS-området och minskat något inom det naturvetenskapliga området jämfört med 2012.

Generellt sett är andelen disputerade lärare fortfarande relativt hög vid Stockholms universitet. Särskilt hög är den inom Naturvetenskapliga fakulteten.

Universitetet bedriver ett aktivt arbete med att öka andelen disputerade lärare bland annat genom olika strategiska satsningar.

Övrig utbildning

Utbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning

Samtliga lärosäten som tilldelas medel från denna anslagspost ska i årsredovisningarna redogöra för antalet sökande och antagna till utbildning som bedrivs enligt förordningen (2008:1101) om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning samt antalet helårsstudenter som har deltagit i utbildning enligt ovan uppdelat på antagningstermin.

Av årsredovisningarna ska även framgå utbildningens upplägg och de viktigaste erfarenheterna av satsningen. Medverkande lärosäten ska göra en uppskattning av kostnaderna för satsningen uppdelat på nedlagda kostnader för planering, antagning, validering, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning.

Medverkande lärosäten ska så långt möjligt redovisa antalet studenter som har genomgått utbildningen med godkänt resultat, och antalet studenter som har avbrutit studierna under utbildningens gång och anledningen till detta.

Slutligen ska medverkande lärosäten redogöra för hur de arbetar med uppföljning av utbildningen och, om möjligt, resultatet av sådan uppföljning.

Kompletterande utbildning för jurister med utländsk bakgrund

På uppdrag av Utbildningsdepartementet anordnar Stockholms universitet en kompletterande utbildning (120 hp) för personer med avslutad utländsk juristutbildning.

Nedan visas antalet sökande och antalet antagna vid utbildningen samt hur många som hittills har examinerats. Ingen student har hittills avbrutit sina studier.

Antagningstermin	Antal sökande	Antal antagna	Antal examinerade
HT 2007	87	15	13
HT 2008	-	-	-
HT 2009	87	17	12
HT 2010	78	14	8
HT 2011	76	14	6
HT 2012	115	13	1
HT 2013	117	15	0

Tabell 20: Antal sökande, antagna och examinerade till Kompletterande utbildning för jurister med utländsk bakgrund för åren 2007–2013.

Från höstterminen 2012 genomfördes en reform av studieordning avseende juristprogrammet. Eftersom kompletteringsutbildningen för utländska jurister består av delar ur juristprogrammet har även kompletteringsutbildningen reformerats från höstterminen 2012.

Utbildningen består av följande obligatoriska terminer:

Termin 1 – Juridisk introduktionskurs (10,5 hp), Europarätt (7,5 hp) och Statsrätt (12 hp)

Termin 2 – Processrätt (19,5 hp) och Förvaltningsrätt (15 hp)

Termin 3 – Civilrätt C (10,5 hp) och Straffrätt (18 hp)

Termin 4 – Examensarbete (30 hp)

Därutöver erbjuds studenterna att välja ytterligare kurser på avancerad nivå inom ramen för Juridiska institutionens utbud.

Syftet med kompletteringsutbildningen för utländska jurister är att underlätta att få anställning som jurist i Sverige, eftersom det visat sig vara svårt att få anställning på den svenska arbetsmarknaden. Utbildningen antar 15 studenter per antagningsomgång, och flera av de sökande till utbildningen har svenska gymnasiebetyg och är uppvuxna i Sverige. En teori kring detta är att det delvis är studenter som inte haft tillräckligt höga betyg för att bli antagna till juristutbildning i Sverige och därför valt att studera juridik utomlands. Av dem som antogs hösten 2013 hade 6 av 15 sökande svenska gymnasiebetyg, och hösten 2012 var motsvarande siffra 5 av 14. Om teorin stämmer innebär det att delvis fel målgrupp antas till utbildningen.

En del studenter har haft svårigheter att på ett tillfredsställande sätt klara av studierna och detta beror i viss mån på bristande kunskaper i det svenska språket. Vid antagningen har språkkravet varit godkänt i Svenska B på gymnasienivå men detta har visat sig vara ett mycket trubbigt instrument för att avgöra de språkliga förutsättningarna för att klara av utbildningen. Med anledning av det infördes vid antagningen 2011 ett obligatoriskt språktest för samtliga sökanden. Språktestet är utformat av Institutionen för svenska och flerspråkighet. Dessutom har en lärare engagerats i juridisk svenska som ett frivilligt stöd för de studenter som redan är antagna på utbildningen.

Juridiska institutionen har beslutat att kompletteringsutbildningen för utländska jurister inte kommer att ha någon antagning under 2014.

Institutionen har gjort följande beräkning av kostnader för kompletteringsutbildningen 2013 (avrundat till hela kronor):

Kostnader för antagning:	Kostnad (kr)
Språktest, Institutionen för svenska och flerspråkighet	231 000 kr
Hyra av Lärostudion	6 000 kr
Kostnader för anställda:	
Kursansvar och examinationer	152 336 kr
Upprättande av test, 30 timmar	8 122 kr
Undervisning och administration, 153 timmar	56 503 kr
Extra handledning, 10 timmar	3 367 kr
Administration, 30 % av heltid	155 106 kr
Tentamensvakter	5 729 kr
Indirekta kostnader	
52 % av lönekostnader	197 942 kr
Summa totala kostnader	816 105 kr

Tabell 21: Särskilda kostnader för Kompletterande utbildning för jurister med utländsk bakgrund 2013.

För att i ett tidigt skede kunna tillgodose eventuella behov hos de antagna på kompletteringsutbildningen görs en kontinuerlig uppföljning av samtliga studerande på utbildningen. En mindre enkät gick under hösten 2012 ut till de studenter som tagit ut examen, där det bland annat framkom att en majoritet av de svarande fått arbete som jurister. En ny uppföljning planeras under 2014.

Kompletterande utbildning för lärare med utländsk bakgrund (ULV)

ULV-projektet nationellt

Stockholms universitet samt universiteten i Göteborg, Umeå, Linköping, Örebro och högskolan i Malmö ska enligt regleringsbrev anordna kompletterande utbildning omfattande högst 120 högskolepoäng för personer med avslutad utländsk lärarutbildning. Utbildningen ska riktas till maximalt 300 helårsstudenter per år.

Syftet med ULV-projektet (utländska lärares vidareutbildning) är att deltagarnas anställningsbarhet inom den svenska skolan/förskolan ska förbättras genom att de kompletterar till en svensk lärarexamen/behörighetsbevis, numera lärarlegitimation. Stockholms universitet har det nationella samordningsansvaret för projektet.

Nedan visas antalet sökande och antalet antagna till Kompletterande utbildning för lärare med utländsk bakgrund.

Antagningstermin	Antal sökande	Antal antagna
VT 2009	251	146
HT 2009	323	201
VT 2010	195	114
HT 2010	285	190
VT 2011	232	130
HT 2011	375	190
VT 2012	245	152
HT 2012	298	206
VT 2013	169	147
HT 2013	341	219

Tabell 22: Antal sökande och antagna nationellt till Kompletterande utbildning för lärare med utländsk bakgrund 2009–2013.

Totalt sökte 510 personer till ULV-projektet med start 2013, vilket är något lägre än året innan. Dock är antalet antagna större 2013 än 2012. De som inte kunnat antas till projektet har vanligtvis saknat avslutad utländsk lärarutbildning eller behörighetsgivande utbildning i svenska. Ett fåtal har fått avslag eftersom de bedömts inte kunna nå examen inom den givna ramen om 120 högskolepoäng. Förhållandevis många har inte påbörjat sina studier.

	Vårtermin	Hösttermin
2009	140	174
2010	145	159
2011	146	164
2012	172	170
2013	166	198

Tabell 23: Antal helårsstudenter nationellt 2009–2013.

I ULV-projektet finns deltagare med lärarexamen från 90 länder. Drygt 40 språk är representerade. Utbildningen ska bygga på deltagarnas tidigare utbildning och erfarenheter vilket ställer stora krav på lärosätena i fråga om antagning, validering, individuella studiegångar, studiestöd etc. Utbildningens upplägg varierar utifrån antalet studenter som deltar i utbildningen. Vid lärosäten med många studenter som t.ex. Stockholms universitet startar alla med en första gemensam kurs (se nedan) medan t.ex. Umeå universitet med få deltagare gör individuella lösningar inom befintligt kursutbud. De flesta deltagarna i projektet har individuella studiegångar.

År 2013 tilldelades ULV-projektet extra medel (100 000 kr) från Utbildningsdepartementet för en utvecklingsinsats. Insatsens fokus har varit att arbeta fram ett material med syfte att i tidigt skede ge presumtiva ULV-studenter information om vilken väg som leder till möjlighet att arbeta som lärare i Sverige. Avsikten är även att kommunicera materialet om ULV-projektet till svenska myndigheter som först möter utländska lärare. En indirekt effekt av insatsen kan vara att nyanlända personer snabbare kommer i kontakt med vägar till hur de kan arbeta som lärare i Sverige och att ULV-projektet får fler sökande. Materialet ska översättas till engelska, arabiska, ryska och spanska.

Deltagarnas genomsnittliga ålder samt tiden i Sverige har sjunkit. Lärarlegitimationens införande har krävt stor samverkan med Skolverket, som har en representant i ULV-projektets nationella ledningsgrupp. Vägledning av såväl kompletterande studier mot en svensk lärarlegitimation eller komplettering enligt Skolverkets kompletteringsanvisning tar stort utrymme och kräver särskild kompetens i arbetet. ULV-projektets nationella ledningsgrupp träffas kontinuerligt och erfarenhetsutbytet bygger kunskap på både nationell och lokal nivå inom projektet.

ULV-projektet på Stockholms universitet

Stockholms universitet har som nämnts ovan samordningsansvaret för ULV-projektet. Stockholms universitet har också den största andelen ULV-studenter.

Nedan visas antalet sökande, antalet antagna och antalet som påbörjat Kompletterande utbildning för lärare med utländsk bakgrund.

Antagningstermin	Antal sökande	Antal antagna	Antal som påbörjat studier
VT 2009	158	109	90
HT 2009	180	131	100
VT 2010	113	80	69
HT 2010	157	113	102
VT 2011	164	116	78
HT 2011	228	158	114
VT 2012	159	114	85
HT 2012	185	144	122
VT 2013	133	105	77
HT 2013	193	129	90

Tabell 24: Antal sökande och antagna vid Stockholms universitet till Kompletterande utbildning för lärare med utländsk bakgrund 2009–2013.

	Vårtermin	Hösttermin
2009	83	97
2010	88	97
2011	93	106
2012	123	122
2013	116	139

Tabell 25: Antal helårsstudenter vid Stockholms universitet 2009–2013.

Under 2013 tog 89 personer ut examen efter att ha gått ULV-projektet. Av dem tog 39 examen mot förskolan och 19 mot grundskolans tidigare år. Resterande 31 personer tog lärarexamen mot grundskolans senare år och/eller gymnasieskolan; 12 av dem inom matematik och/eller naturvetenskapligt ämne. Under året har dessutom 10 personer genomfört anpassningsperiod/introduktionsperiod för att kunna få behörighetsbevis/lärarytelse med godkänt resultat. 6 av dem har tidigare lärarutbildning mot grundskolans tidigare år och resterande 4 mot grundskolans senare år och/eller gymnasieskolan. Av dessa har en person naturvetenskapligt ämne i sin tidigare lärarutbildning.

Samtliga deltagare börjar med kursen ”Att vara lärare i Sverige”. Kursen omfattar 22,5 högskolepoäng och ges på trekvartsfart och distans. Också de som genomför anpassningsperiod börjar med denna kurs. Studenterna upplever att de har särskilt stort behov av att arbeta med vissa områden som exempelvis lärarrollen och den svenska skolans värdegrund.

Under den inledande kursen genomförs studievägledande samtal med samtliga studenter. Utgångspunkt för dessa samtal är studentens tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet, möjligheter till validering, önskemål om lärarexamen i Sverige och de faktiska möjligheterna att nå dessa mål. Ibland kan en student behöva ändra yrkesinriktning, flertalet har då valt att bli lärare mot förskolan. Efter det studievägledande samtalet görs en individuell studieplan upp i samråd med de berörda äm-

nesinstitutionerna, studenten skriver under en detaljerad individuell studieplan som sedan blir underlag för beställningar och slutligen också examen eller komplettering mot behörighet/legitimation enligt Skolverkets kompletteringsanvisningar för personer som sökt lärarlegitimation.

Den kompletterande utbildningen ställer stora krav på de medverkande lärosätena och kräver samverkan med Skolverket och Universitets- och högskolerådet. Samarbetet mellan projektledning och institutioner på lärosätet för utförande av utbildningen kräver kontinuerlig kommunikation. På Stockholms universitet har ca 15–20 institutioner medverkat i utbildningen.

De uppskattade kostnaderna vid Stockholms universitet för planering, antagning, validering, individuella studiegångar och uppföljning är ca 5,4 mnkr och kostnaderna för undervisning och verksamhetsförlagd utbildning är ca 15,1 mnkr.

Särskilda åtaganden

Tolk- och översättarinstitutet

Vid Stockholms universitet finns Tolk- och översättarinstitutet (TÖI). I verksamheten ska ingå att erbjuda tolk- och översättningsutbildning och konferenstolkutbildning vid behov. Stockholms universitet ska i årsredovisningen redovisa antalet deltagare i dessa utbildningar.

Verksamhetsåret 2013 var antalet registrerade studenter vid TÖI totalt 241, varav 144 var kvinnor. Antal helårsstudenter uppgick till 98.

Under det gångna året avslutades den konferenstolkutbildning som startade på halvfart höstterminen 2011 med 15 studenter i språken engelska, franska, spanska, tyska och finska. Även kursen Tolkning, inriktning teckenspråk (60 hp), som startade hösten 2011, avslutades under vårterminen 2013. Kursen gavs i samarbete med den teckenspråks- och dövblindtolkutbildning som bedrivs inom folkbildningen.

Inom ramen för översättarutbildningar har kurser i översättning till och från svenska anordnats på grundnivå. På avancerad nivå har masterprogrammet i översättning från japanska till svenska inletts samt det i översättning från italienska och tyska avslutats. Masterprogrammet i översättning till och från engelska har gått in på sitt andra år under 2013. TÖI har även erbjudit kandidatkurser i översättning liksom kurser för magisterexamen i översättningsvetenskap på avancerad nivå.

Höstterminen 2013 antogs de två första doktoranderna inom forskarutbildningsämnet översättningsvetenskap. Likaså antogs den första kullen studenter till det nystartade kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning som ges i samarbete mellan TÖI och Avdelningen för teckenspråk vid Institutionen för lingvistik.

Kurs	Registrerade studenter 2013	2013 HST	2012 HST	2011 HST
Översättarutbildningar	117	46,5	55,5	53,1
Konferenstolk	12	3	6,5	3,8
Övriga tolkutbildningar	32	8	26,5	19,3
Specialkurs*	-	-	11,0	10,6
Tolk/översättarutbildning	48	24	26,0	25
Teckenspråks- och tolkutb.**	32	16	-	-
Totalt	241	97,5	125,5	111,8

Tabell 26: Antal registrerade studenter och helårsstudenter vid TÖI:s utbildningar år 2013 med jämförelsetal för åren 2012 och 2011.

* Specialkurs gavs sista gången 2012

** Teckenspråks- och tolkutbildning har inte funnits tidigare.

Utbildning i särskilda ämnen

Av årsredovisningen ska framgå antalet erbjudna platser, antalet sökande samt antalet helårsstudenter och helårsprestationer inom finska, lettiska, litauiska, portugisiska, strålningsbiologi och svenskt teckenspråk.

Stockholms universitet har under 2013 haft som särskilt åtagande att erbjuda utbildning i finska, lettiska, litauiska, portugisiska, strålningsbiologi och svenskt teckenspråk.

Nedan redovisas antalet sökande. För 2013 kan man se en viss ökning av sökande till kurser i finska och portugisiska, medan sökande till svenskt teckenspråk minskat något jämfört med 2012.

Ämne	2013	2012	2011
Finska	330	298	236
Lettiska	27	24	26
Litauiska	21	18	28
Portugisiska	849	777	485
Strålningsbiologi	29	31	20
Svenskt teckenspråk	620	641	981

Tabell 27: Totalt antal sökande till utbildningar som ges enligt särskilt åtagande 2011–2013.

Universitetet erbjuder ett visst antal platser i dessa ämnen varje år. I de flesta fall antas dock alla behöriga sökande. Detta får till följd att antalet platser och antalet antagna kan skilja sig högst väsentligt. Inom svenskt teckenspråk finns en dryg handfull platser och studenter inkluderade i tabellerna inom projektet VAL (Vidareutbildning av lärare), som läser kurserna för att få lärarbehörighet. Dessa studenter finansieras dock av annat än anslagsmedel och är därför inte medräknade i tabell 29 med helårsstudenter och helårsprestationer nedan.

Ämne	2013	2012	2011
Finska	161	195	135
Lettiska	75	40	50
Litauiska	85	35	50
Portugisiska	385	309	249
Strålningsbiologi	18	37	16
Svenskt teckenspråk	143	199	305

Tabell 28: Antal erbjudna platser på utbildningar som ges enligt särskilt åtagande 2011–2013.

Som framgår av tabellen nedan gällande antalet helårsstudenter och helårsprestationer är det inga anmärkningsvärda skillnader jämfört med föregående år, möjligen med undantag för ämnet litauiska som ligger aningen högre.

Ämne	2013		2012		2011	
	HST	HPR	HST	HPR	HST	HPR
Finska	48	24	46	21	35	11
Lettiska	5	4	7	3	6	4
Litauiska	11	7	7	3	6	3
Portugisiska	69	38	70	36	71	36
Strålningsbiologi	4	2	2	3	2	3
Svenskt teckenspråk	41	32	40	30	38	38

Tabell 29: Antal helårsstudenter och antal helårsprestationer på utbildningar som ges enligt särskilt åtagande 2011–2013.

Test i svenska för universitets- och högskolestudier (Tisus)

Av årsredovisningen ska framgå antalet deltagare i testet.

Stockholms universitet har regeringens uppdrag att ansvara för konstruktion, utveckling och samordning av det behörighetsgivande testet i svenska för universitetsstudier (Tisus). Testets målgrupp är studerande med utländsk gymnasieexamen som vill studera vid svenska universitet och högskolor.

Provet gavs den 7 maj och 29 oktober vid sju universitet och högskolor: Göteborg (endast 7 maj), Linköping, Lund, Malmö, Stockholm, Umeå och Uppsala. Provet gavs även på ett 70-tal olika platser världen över.

	2013	2012	2011
Antal testdeltagare	942	745	721
<i>varav i</i>			
Stockholm	319	255	241
Göteborg	39	87	80
Uppsala	69	38	46
Lund	95	51	49
Malmö	66	51	28
Linköping	44	26	20
Umeå	30	16	18
Utlandet	280	221	239

Tabell 30: Antal testdeltagare i Tisus 2013 med jämförelsetal 2012 och 2011.

Antalet testtagare har ökat markant om man jämför med föregående år.

Andelen testtagare som tar testet i utlandet utgör cirka 30 procent. Flest testtagare per ort fanns i Aten 25, Beijing 14, London (inkl. Cobham) 11, Beijing 11, Singapore 10, Genève 10, Shanghai 9 och München 9.

Testet har under året uppnått kvalitetsmärkningsen *Best practice* efter en omfattande extern kvalitetsgranskning enligt de kvalitetskrav som gäller för medlemmarna i Association of Language Testers in Europe (ALTE).

Nationella medel för studenter med funktionshinder¹

Av årsredovisningen ska framgå vilka åtgärder som vidtagits vid lärosätena för att förbättra situationen för studenterna ifråga och kostnaderna för de pedagogiska stödåtgärderna. Vidare ska framgå det kända antalet studenter med funktionshinder i studiesituationen med fördelning per funktionshinder och kön. Sammanställningen ska redovisas på nationell nivå.

Stockholms universitet har i uppdrag att samla in uppgifter om övriga lärosätens kostnader för särskilt pedagogiskt stöd till studenter med funktionshinder i studiesituationen och i mån av behov fördela de nationella medel som anvisas för ändamålet. De kostnadsuppgifter som universitetet samlar in avser endast personliga pedagogiska insatser i studiesituationen för enskilda studenter samt riktade pedagogiska insatser som erbjuds studenterna ifråga i grupp. Sammanställningen 2013 avser kostnader för utbildningstolkning, anteckningsstöd, mentor, mentorer med erfarenhet som handleder nya mentorer, enskild handledning respektive extra handledning, riktat språkstöd, viss studentassistans inom högskolan och vissa kostnader för litteratur som inte produceras av Myndigheten för tillgängliga medier. Dessutom inkluderas vissa kostnader för anpassad examination, en åtgärd som i allt högre grad inkluderas i den pedagogiska metodutvecklingen på institutionsnivå.

¹För statistik rörande studenter på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå som genom samordnaren beretts tillgång till lärosätens stödresurser budgetåret 2013 se bilaga 2.

Under 2013 beräknas dessa kostnader uppgå till 62 915 tkr². Av dessa kostnader avser utbildningstolkning (teckenspråk och en liten andel skrivtolkning) 37 565 tkr, d.v.s. 60 procent av de totala kostnaderna.³ Kostnaderna ska i första hand täckas genom att universitet, högskolor och enskilda utbildningsanordnare med statligt bidrag till utbildning och tillstånd att utfärda examina avsätter 0,3 procent av sina anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

De anvisade medlen för budgetåret 2013 uppgick till 28 317 tkr⁴, varav 21 569 tkr fördelades i januari, med kostnadsuppgifterna för 2011 som underlag. Vidare tilldelades Institutionen för lingvistik vid Stockholms universitet 1 350 tkr⁵ för arbetet med digitalt svenskt teckenspråkslexikon i enlighet med propositionen *Den öppna högskolan* (2001/02:15). Utöver den fortlöpande uppdateringen av huvuddatabasen har ett antal tecken för begrepp inom språkvetenskap lagts till och korrigerats. Svenskt teckenspråkslexikon finns även som app för iPhone, iPad Android och nu har ännu en app baserad på termer inom sjukvård, MEDISIGN, distribuerats.

Universitetets kostnader för arbetet med det särskilda åtagandet rörande studenter med funktionshinder, inklusive högskolegemensamma aktiviteter som härrör till åtagandet, uppgick till 1 317 tkr.

Jämfört med 2012 ökade antalet kända studenter med 15 procent⁶. Här bör framhållas att i takt med att den generella tillgängligheten utvecklas vid universitet och högskolor minskar behovet av särlösningar för enskilda studenter. Det innebär sannolikt att ett stigande antal studenter inte behöver ge sig till känna hos en samordnare av pedagogiskt stöd.

Under 2013 bereddes 9 877 studenter⁷, varav 18 forskarstuderande, tillgång till lärosätenas stödresurser genom kontakt med en samordnare av pedagogiskt stöd. I studentgruppen var 64 procent kvinnor, vilket överensstämmer i stort med studentpopulationen i övrigt. Uppskattningsvis har ytterligare 565 studenter, varav 17 forskarstuderande, under året kommit till samordnarnas kännedom genom att lärare och vägledare vid institutioner/motsvarande kontaktat och konsulterat en samordnare.

I och med de fortsatt ökande antalen studenter med kognitiva funktionshinder i studiesituationen har mentorsverksamheten vid många universitet och högskolor fortsatt att växa. Nya former för utbildning och handledning av mentorer har utvecklats, såsom att ta vara på erfarna mentorer för handledning av nya mentorer. Några lärosäten har valt att utveckla mentorsstöd till studenter i grupp som ett komplement eller alternativ till enskilt mentorskap. Vid exempelvis Luleå tekniska universitet har fyra mentorer med erfarenhet erbjudit stöd till studenter i grupp genom öppna möten två gånger i veckan. Vanliga teman har varit studieplanering och studieteknik, matematik och fysik, och i samarbete med biblioteket och en IT-pedagog har frågor kring litteratur och IT tagits upp. Vid Örebro universitet har en disputerad konsult med kunskap kring olika neuropsykiatriska tillstånd anlitats för utbildning och fortlöpande handledning av mentorer – enskilt och i grupp.

² Jämfört med 63 566 tkr (2012) och 66 101 tkr (2011)

³ 62 % (2012) och 61 % (2011)

⁴ 32 334 tkr (2012) och 32 046 tkr (2011)

⁵ 1 300 tkr (2012) och 1 258 tkr (2011)

⁶ Ökningen till år 2012 var ca 11 % och till 2011 var den ca 6 %.

⁷ 8 616 studenter (2012) och 7 791 studenter (2011)

Stockholms universitet har i samarbete med Specialpedagogiska skolmyndigheten tagit fram skriften ”Mentorshandboken – för mentorer som stödjer studenter i högre utbildning”, med Lunds universitets mentorshandbok som förlaga. Skriften presenterades under en utbildningsdag kring mentorsstöd för samordnare vid universitet och högskolor. Skriften blev väl mottagen och kan beställas av universitet och högskolor utan kostnad för det enskilda lärosätet.

Specialpedagogisk utbildning

Stockholms universitet ska medverka till att tillgodose behovet av pedagoger med inriktning mot undervisning av elever med synskada respektive elever med hörselskada. Av årsredovisningen ska framgå hur universitetet arbetat med detta uppdrag.

Arbetet med uppdraget bedrivs främst via Specialpedagogiska institutionen, som är en av de institutioner vid Stockholms universitet som tillhandahåller utbildning av pedagoger med inriktning mot elever med synnedsättning respektive elever med dövhet eller hörselskada. Andra medverkande institutioner vid Stockholms universitet gällande hörselområdet är Institutionen för lingvistik, Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen samt Institutionen för matematikämnet och naturvetenskaplämnas didaktik (MND).

Redovisning avseende utveckling inom hörselområdet

På Specialpedagogiska institutionen startade hösten 2012 Speciallärarprogrammet med specialisering mot dövhet eller hörselskada (90 hp). Fortsättningsvis kommer institutionen inte längre att kunna erbjuda denna specialisering då antalet studenter är mycket litet (8 st) och de särskilda medlen som kommer med Regleringsbrevet inte längre riktas mot utbildningen. Fler ansökte om kursen och hade tackat ja men valde att gå till ett universitet som erbjöd färre campusförelagda undervisningsdagar för att de inte beviljats ledighet i den omfattning som kursen krävde.

I Speciallärarprogrammet med specialisering mot dövhet eller hörselskada finns inga formella krav på teckenspråkskompetens (som i tidigare utbildningar för lärare gentemot specialskolan). Men för att få förståelse för elevers behov av visuellt stöd och viss egen kompetens inom området erbjuds studenterna under sin utbildning en ”teckenspråksstrimma”.

Specialpedagogiska institutionen erbjuder även två fristående kurser på grundnivå som genomförs växelvis på höstterminen respektive på vårterminen. Höstterminen 2013 startade kursen Dövhet och hörselnedsättning 1 (7,5 hp), som vänder sig till personer som i olika roller och i sin vardag möter barn och ungdomar eller vuxna personer med dövhet respektive hörselskada. Kursen ger grundläggande kunskaper om livssituationen för personer med dövhet eller hörselnedsättning i ett historiskt och nutida perspektiv. Dessutom behandlas specialpedagogiskt stöd, grundläggande teknik, fysiska miljöaspekter och orsaker till hörselnedsättningar samt inkludering och kommunikativt språkliga förutsättningar.

På Institutionen för lingvistik är Barns teckenspråk i förskoleåldern (7,5 hp), den som har tydligast koppling till universitetets uppdrag inom området. Kursen vänder sig till personal i specialförskolan och personer som arbetar med döva och hörselskade barn i förskoleåldern. Kursen behandlar barns teckenspråksutveckling i förskoleåldern. Kursen ger även en orientering om barns tidiga kommunikation och gestanvändning samt om alternativ teckenkommunikation.

Institutionen för lingvistik ger också ett kandidatprogram i teckenspråk och tolkning samt andra kurser, t ex Teckenspråk som nybörjarspråk (30 hp) och Språk och kultur i teckenspråkssamfundet (7,5 hp), som relaterar till uppdraget. Dessa är dock inte specifikt riktade till lärare.

Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen medverkade under 2012 i ett projekt med namnet *Sociala samspel med andra barn: Barn med hörselskada*. Projektet resulterade i en sammanställning av hur man kan underlätta goda sociala samspel för barn med hörselskada, och under 2013 har institutionen infört detta i undervisningen i kurserna för de olika lärarutbildningarna.

Ett avhandlingsarbete vid MND är inriktat mot undervisning i naturvetenskap i specialskolan och innebär en utveckling av kunskapen om undervisning och lärande inom området. Dessa kunskaper är avgörande som grund för att åstadkomma en lärarutbildning av hög kvalitet för lärare i naturvetenskap/NO med inriktning mot döva och hörselskadade elever. Doktoranden finansieras på del av sin anställning med de särskilda medlen för att möjliggöra en nära kontakt mellan avhandlingsarbetet och utvecklingsarbetet i specialskolan för döva och hörselskadade. Resultat av pågående forskning har presenterats vid en internationell forskningskonferens om naturvetenskapsämnenas didaktik (ESERA 13) för att bidra till kunskap om tvåspråkig undervisning i teckenspråkig miljö. Det långsiktiga målet är att med utgångspunkt från forskning utveckla inslag i lärarutbildning och grund för kompetensutveckling riktat mot undervisning av döva och hörselskadade elever.

Under 2013 har MND haft fortsatta diskussioner med specialskolor och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) om möjligheten att tillsammans med NO-lärare i specialskolan genomföra utvecklingsprojekt med fokus på NO-undervisning i tvåspråkig, teckenspråkig, miljö. MND har också ett samarbete med SPSM om att utveckla ett läromedel i matematik för döva och hörselskadade elever i grundskolan, och målsättningen är att utvecklingsprojektet ska starta under våren 2014. Förberedelser för att erbjuda kompetensutveckling för lärare som undervisar döva och hörselskadade barn har också inletts under året.

Redovisning avseende utveckling inom synområdet

Speciallärarprogrammet har nyligen utvidgats och nu erbjuds även specialisering mot synskada inom programmet. Specialpedagogiska institutionen som ansvarar och genomför utbildningen anser att den bör bedrivas så länge lärarkompetens samt sökanden finns. Under höstterminen påbörjade fem studerande denna utbildning.

Specialpedagogiska institutionen bedriver också ett masterprogram i specialpedagogik med inriktning mot synpedagogik (90 hp). Där har man sedan höstterminen 2012 ett samarbete med Norges tekniska och naturvetenskapliga universitet (NTNU) i Trondheim för de synspecifika kurser som ingår i programmet. Detta arrangemang tillkom efter flera försök att genomföra en egen masterutbildning vid institutionen, men på grund av alltför lågt söktryck ställdes utbildningen in under en följd av år. Den nya genomförandemodellen har fallit ut mycket väl. Tre kurser om vardera 10 högskolepoäng är avslutade under vårterminen. Ytterligare två kurser, om 10 respektive 20 högskolepoäng pågår under läsåret 2013–14. De studerande får sin handledning från Specialpedagogiska institutionen och examineras också där. Metodkurser och examensarbetet genomförs också vid Specialpedagogiska institutionen. Genom samarbetsprojektet har institutionen kunnat svara upp mot den efterfrågan som finns.

Studieavgifter för tredjelandsstudenter

I årsredovisningen ska den studieavgiftsfinansierade verksamhetens omfattning redovisas. Årsredovisningen ska även innehålla en redogörelse för den studieavgiftsfinansierade verksamhetens eventuella påverkan på lärosätets övriga verksamhet. Universitetet ska redovisa antalet tredjelandsstudenter som har deltagit i utbildning inom utbytesavtal och de eventuella förändringar som har skett i utbytesavtalsverksamheten. Vidare ska universitetet redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat.

Till vårterminen 2013 antogs totalt 59 studieavgiftsskyldiga studenter till Stockholms universitet fördelat på masterprogram (2 studenter), enstaka kurser (56 studenter) samt till program på grundnivå (1 student). Av dem sökte och antogs 56 studenter i antagningsomgången för svenska studenter med sista ansökningsdag 15 oktober, medan 3 antogs i ansökningsomgången för internationella studenter med sista ansökningsdag 15 augusti. Av dessa 59 studieavgiftsskyldiga studenter som antogs vårterminen 2013 betalade och påbörjade 9 studenter sina studier, varav en (1) för studier på masterprogram.

Vårterminen 2013 var totalt 109 studieavgiftsskyldiga studenter registrerade på kurs eller program. Detta inkluderar förutom de nyantagna studenterna även studenter som antagits till flerårigt program ett tidigare år.

Till höstterminen 2013 antogs totalt 342 studieavgiftsskyldiga studenter till Stockholms universitet fördelat på masterprogram (267 studenter), enstaka kurser (67 studenter) samt till program på grundnivå (8 studenter). Ungefär 72 procent av dessa studenter sökte och antogs i antagningsomgången för internationella studenter med sista ansökningsdag 15 januari medan de övriga sökte och antogs i ansökningsomgången med sista ansökningsdag 15 april. Av dessa 342 studieavgiftsskyldiga studenter som antogs höstterminen 2013 har 110 studenter betalat och påbörjat sina studier, varav 98 på masterprogram.

Höstterminen 2013 var totalt 147 studieavgiftsskyldiga studenter registrerade på kurs eller program vid Stockholms universitet. Denna siffra inkluderar förutom de nyantagna studenterna även studenter som antagits till flerårigt program ett tidigare år.

Av de 98 nyantagna och registrerade studieavgiftsskyldiga masterstudenterna har 52 fått stipendium. Av dessa 52 stipendiater fick 29 stipendium (av 32 nominerade) genom något av de fyra program som Svenska institutet ansvarar för, 20 (av 27 nominerade) fick stipendier genom Stockholms universitet och det stipendieprogram som universitetet administrerar och Universitets- och högskolerådet finansierar. Tre kinesiska juridikstudenter fick stipendium för masterstudier i skiljemannarätt, ett stipendium donerat av tre advokatbyråer. Diskrepansen mellan antalet nominerade stipendiater (27) och antalet faktiskt beviljade stipendier (20) till det av Stockholms universitet utdelade stipendiet beror på många sena återbud.

De 110 studieavgiftsskyldiga studenterna som registrerats och därmed påbörjat sin utbildning vid Stockholms universitet höstterminen 2013 kommer från ca 25 länder. Flest kom från Kina (32 studenter varav 7 stipendiater), USA (11 studenter varav 6 stipendiater), Ryssland (9 studenter varav 5 stipendiater) och Ukraina (7 studenter varav 4 stipendiater).

Redogörelse för påverkan på lärosätets övriga verksamhet

Processen med fakturahantering och betalning/återbetalning har liksom förra året inneburit mycket administration, men processen har börjat sätta sig. Ett rektorsbeslut fattades i maj om regler för betalning av studieavgift där i huvudsak SUHF:s rekommendationer följs, med undantag av forskarstudenters möjligheter att läsa kurs på avancerad nivå inom utbildningen. Detta beslut formaliserar studieavgiftshanteringen på ett mer konkret sätt än tidigare, även om vissa kompletteringar kan behöva göras.

Bättre stödsystem för hantering av avgiftsskyldiga studenter, framförallt utvecklande av vissa rutiner i Ladok, skulle vara till stor hjälp och göra hanteringen mer robust och mindre personberoende.

När det gäller mottagningsverksamhet för inresande internationella studenter sker det till stor del i samarbete med studentkåren som ansvarar för sociala aktiviteter, t.ex. under den s.k. Orientation week. När det gäller studentbostäder prioriteras universitetets utbytesstudenter framför andra internationella studenter.

Antalet tredjelandsstudenter som deltagit i utbytesavtal och förändringar inom utbytesavtalsverksamheten

Universitetet fortsätter att arbeta för ett ökat internationellt utbyte. Det finns stort intresse bland studenter i andra delar av världen att komma till Stockholms universitet men 2013 har antalet minskat något jämfört med 2012. Under 2013 har 317 tredjelandsstudenter deltagit i utbildning vid Stockholms universitet, att jämföras med 348 år 2012. Studenterna kom främst från Kina (102), USA (66), Australien (29), Singapore (26), Kanada (24), Japan och Korea (15). En minskning har skett främst från Kina (-18), Japan (-6), Australien (-5) och Brasilien (-3). Trots en total minskning har en ökning av tredjelandsstudenter från Korea och USA (+3) samt Ryssland (+2). Studenterna har kommit hit både på centrala utbytesavtal och institutionsavtal.

Samarbetet med Migrationsverket

Samarbetet med Migrationsverket har fungerat bra och Stockholms universitets kontaktperson där har varit till stor hjälp. Möjligheterna för universitetets del att assistera enskilda studenter i migrationsärenden är dock mycket begränsad på grund av Migrationsverkets sekretessregler, något som kan vara svårt för studenter att inse.

Dimensionering av lärarutbildning

Universitetet ska planera för dimensioneringen av olika inriktningar och ämneskombinationer inom lärarutbildningen så att den svarar mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens nationella och regionala behov. Åtgärder och vilka överväganden som har gjorts för att informera och vägleda studenterna i detta val ska redovisas i årsredovisningen.

Dimensionering av lärarutbildning är en uppgift som kräver mycket omsorg, och det är ofta uppenbart att studenters efterfrågan och arbetsmarknadens behov inte pekar åt samma håll. Inom det naturvetenskapliga området är arbetsmarknadens behov betydligt större än studenternas efterfrågan, medan det motsatta förhållandet gäller för till exempel ämneslärarutbildning i historia och religion. För Förskollärarutbildningen är såväl arbetsmarknadens behov som studenternas efterfrågan

stor, men där har universitetets resurser främst i form av lokaler men i viss mån också lärare haft svårt att svara upp mot denna efterfrågan så snabbt som man skulle önska.

Som en del i arbetet att motverka denna obalans har samordningsgruppen för lärarutbildning vid Stockholms universitet valt ut matematik, naturvetenskap samt Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som särskilt prioriterade för rekryteringsinsatser. På grund av arbetsmarknadens efterfrågan på examinerade modersmållärare har man även inom KPU utökat examensmöjligheten med ämnet finska för årskurs 7–9. Behovet av examinerade lärare i moderna språk och i svenska som andraspråk är också stort i kommunerna, och på Institutionen för språkdidaktik har man därför haft en specifik satsning på information gällande detta.

Vad gäller förskolläraryt utbildning sökte Stockholms universitet under 2012 om tillstånd att få använda yrkeserfarenhet som behörighetskrav, för att på så sätt kunna skapa en studiegång i förskolläraryt utbildningen avsedd för yrkesverksamma barnskötare. Universitetskanslersämbetet beviljade under 2013 denna ansökan, och förhoppningsvis ska detta leda till att andelen utbildade förskollärare ökar samtidigt som man i kommunerna kan behålla den yrkeserfarenhet dessa personer har.

På Stockholms universitet har lärarutbildningarna olika samrådsorgan där frågor som rör dimensionering och ämneskombinationer bevakas och diskuteras. KSL:s inventering av lärarutbildningsbehovet i länet samt Skolverkets och Högskoleverkets prognoser utgör en del av underlaget. Universitetet har under året också deltagit på samverkansmöten med kommunföreträdare i länet. Det som kommit fram där har tillsammans med faktorer som söktryck, tillgång till VFU-platser och behovet av olika lärarkategorier utgjort underlag för planeringstalen av utbildningsplatser.

Informationsspridning och vägledning till studenter och blivande studenter vid lärarutbildningarna sker via olika informationsaktiviteter som t.ex. Öppet hus, Sacomässan, och skolbesök, liksom i den reguljära mottagningsverksamheten genom besök, telefon, mail och webb, såväl på central nivå som ute på institutionerna.

I och med bestämmelserna om legitimation för lärare och förskollärare märks en fortsatt hög efterfrågan på kompletterande utbildningar. Sådana finansieras bl.a. via uppdragsutbildningar inom ramen för de nationella VAL- och ULV-projekten och Lärarlyftet II. Såväl HS-området som det naturvetenskapliga området är högst aktiva i dessa nationella projekt.

Till lärarutbildningarna kan också räknas vidareutbildningar som Speciallärarprogrammet och Specialpedagogprogrammet. Även här är arbetsmarknadens behov, framförallt på några års sikt, stort. Att ge såväl framtida som nuvarande lärarstudenter ökad kunskap om och intresse för dessa vidareutbildningar är därför viktigt. Utöver att informera studenter på de övriga lärarprogrammen om möjligheten att läsa dessa program har Specialpedagogiska institutionen varje år också arrangerat Specialpedagogikens dag och deltagit på mässan Skolforum med en egen monter.

Utökad antal programnybörjare

Dimensioneringen av förskollärarytbildningen ska ske i nära samverkan med huvudmännen. Antalet programnybörjare på förskollärarytbildningen ska öka med minst 120 fram t.o.m. 2015 och under kommande år. Antalet ska i huvudsak fördelas på minst 60 programnybörjare 2013, minst 30 programnybörjare 2014 och minst 30 programnybörjare 2015. Av årsredovisningen ska framgå antalet programnybörjare under de tre senaste åren.

Det stora behovet av förskollärare har uppmärksammats av huvudmännen, exempelvis genom det brev som Kommunförbundet Stockholms län skickade till utbildningsdepartementet i april 2012.

Vad gäller förskollärarytprogrammet är det inget problem med rekryteringen då det går flera förstahandssökande på varje plats. Däremot har universitetets resurser främst i form av lokaler men i viss mån också lärare tidigare gjort det svårt att svara upp mot denna efterfrågan så snabbt som man skulle önska. Från 2012 har de tidigare problemen lösts och utbyggnaden har kommit igång. Det som nu hindrar en ytterligare utbyggnad av förskollärarytprogrammet är främst bristen på takbelopp.

	VT	HT	LFÖRB*	Totalt
2012	150	150		300
2013	180	180		360
2014 (planerat)	180	180	60	420

Tabell 31: Antal programnybörjare på förskollärarytbildningen. Studenter inom uppdragsutbildningarna ULV och VAL ej medräknade.

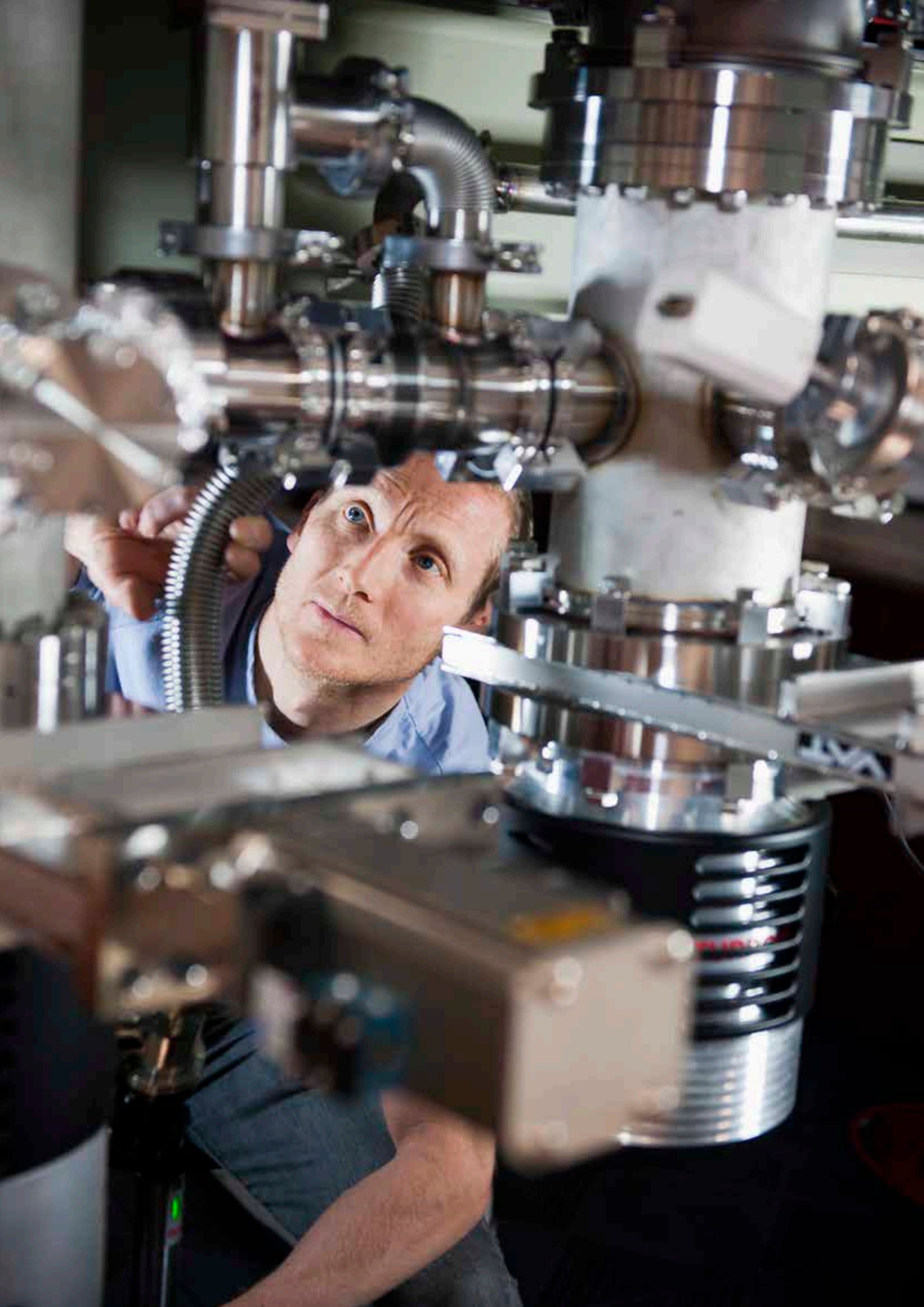
* Förskollärarytprogrammet för barnskötare.

Lärarytutbildning i minoritetsspråk

Av årsredovisningen ska framgå hur universitetet arbetar med att bygga upp och utveckla ämneslärarytutbildningar i finska respektive meänkieli.

Uppbyggnaden av ämneslärarytutbildningen i meänkieli är påbörjad, men ämnet måste återetableras vid Stockholms universitet. I samarbete med Umeå universitet håller pilotverksamheter såsom snabbutbildning av lärare samt distansundervisning på att utvecklas.

Ämneslärarytutbildningen i finska är under uppbyggnad och första intaget sker till ht 2014.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Omfattning av utbildning på forskarnivå

Nyantagning

Under år 2013 antogs 305 studenter till utbildning på forskarnivå vid Stockholms universitet. De nyantagna forskarstuderandes fördelning på fakulteter framgår av nedanstående tabell. De senaste tre åren har antalet nyantagna forskarstuderande varierat kring drygt 300. Andelen kvinnor har varit runt 50 procent, och något högre inom det humanistisksamhällsvetenskapliga området än inom det naturvetenskapliga.

Område/Fakultet	2013	2012	2011
HS-området	146 (59)	177 (56)	160 (51)
<i>Humanistiska fakulteten</i>	54 (74)	56 (63)	59 (49)
<i>Juridiska fakulteten</i>	7 (57)	12 (67)	14 (36)
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	85 (49)	109 (51)	87 (55)
Naturvetenskapliga området	159 (46)	155 (38)	164 (48)
Totalt	305 (52)	332 (48)	324 (49)

Tabell 32: Antal nyantagna till utbildning på forskarnivå 2011–2013 fördelat på område och fakultet. Andelen kvinnor anges inom parentes i procent av antalet nyantagna per år och fakultet.

Genomsnittlig nettostudietid

I tabellen nedan redovisas genomsnittlig nettostudietid för doktorsexamen och licentiatexamen fördelat på fakulteter för år 2013 jämfört med åren 2012 och 2011.

Område/Fakultet	2013	2012	2011
Humanistiska fakulteten			
Doktorsexamina	4,7	4,5	4,9
Licentiatexamina	4,3	3,2	2,8
Juridiska fakulteten			
Doktorsexamina	5,1	4,9	6,6
Licentiatexamina	-	-	-
Samhällsvetenskapliga fakulteten			
Doktorsexamina	4,0	4,6	4,6
Licentiatexamina	2,9	2,7	3,6
Naturvetenskapliga fakulteten			
Doktorsexamina	4,1	4,1	4,1
Licentiatexamina	2,9	3,1	3,5
Totalt Stockholms universitet			
Doktorsexamen	4,2	4,3	4,4
Licentiatexamen	2,9	3,0	3,4

Tabell 33: Genomsnittlig nettostudietid (år) för doktorsexamen respektive licentiatexamen 2011–2013 fördelat på fakultet och för hela universitetet.

Nettostudietiden för doktorexamen inom respektive fakultet visar en klar nedgång inom Samhällsvetenskapliga fakulteten under 2013 medan det är endast mindre variationer mellan åren vid övriga fakulteter. Vid Juridiska fakulteten är populationen liten, vilket innebär att även mindre förändringar mellan åren kan få relativt stora effekter på den genomsnittliga studietiden.

Jämfört med antalet doktorexamina är antalet licentiatexamina få, vilket innebär att nettostudietiden för licentiatexamen vanligtvis uppvisar större skillnader mellan åren. Särskilt tydligt är det inom den Humanistiska fakulteten där antalet licentiatexamina är mycket litet.

Examina

Nedan redovisas antalet doktorexamina respektive licentiatexamina för 2013 jämfört med 2012 och 2011 fördelat på områden och fakulteter.

Område/Fakultet	2013	2012	2011
HS-området			
Doktorexamina	109	111	96
Licentiatexamina	11	13	29
Humanistiska fakulteten			
Doktorexamina	29	53	31
Licentiatexamina	2	3	11
Juridiska fakulteten			
Doktorexamina	2	5	1
Licentiatexamina	-	-	-
Samhällsvetenskapliga fakulteten			
Doktorexamina	78	53	64
Licentiatexamina	9	10	18
Naturvetenskapliga området			
Doktorexamina	103	117	129
Licentiatexamina	54	52	74
Totalt Stockholms universitet			
Doktorexamina	212	227	225
Licentiatexamina	65	65	103

Tabell 34: Antal doktorexamina respektive antal licentiatexamina per område och fakultet för åren 2011–2013.

Det totala antalet doktorexamina för universitetet sjönk något jämfört med året innan. Däremot var antalet licentiatexamina oförändrat.

Antalet doktorexamina inom HS-området var totalt i stort sett oförändrat, men medan antalet examina vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten ökade gick det ner vid den Humanistiska och Juridiska fakulteten. Vid den naturvetenskapliga fakulteten har antalet doktorexamina gått ner under 2013.

Inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga området bedöms de förändringar som skett vara naturliga variationer. Bland annat beror variationen på att man på vissa institutioner inte antar forskarstuderande varje år. Även inom det naturvetenskapliga området handlar det sannolikt om naturliga variationer, och möjligen kan det

för doktorsexaminas del handla om att man inom det området antog färre forskarstudier än vanligt åren 2007–2008. Trenden för antalet uttagna licentiatexamen har på den naturvetenskapliga sidan varit nedåtgående ett tag, och där avspeglar minskningen troligen ett avtagande intresse för denna examen.

Prestation: kostnad per doktorand

I detta avsnitt redovisas universitetets genomsnittliga kostnader, per fakultet, för att utbilda doktorander. Eftersom det inte har varit möjligt att få fram samtliga uppgifter ur de administrativa systemen, t.ex. har det i vissa fall varit svårt att separera utbildning på forskarnivå från övrig forskning, förekommer vissa antaganden och schabloniseringar i beräkningarna.

Beräkningarna har gjorts i flera steg. Kostnaderna för doktorandlöner inklusive lönekostnadspålägg och kostnader för utbildningsbidrag har dividerats med antalet heltidsdoktorander inom utbildning på forskarnivå (se tabell 35 nedan som inkluderar samtliga forskarstudier oavsett studiefinansieringsform). Kostnaden för att utbilda en genomsnittlig helårskandidat inkluderar även kostnader för lokaler, utrustning, handledning, kurser/utbildning, disputation, resor och andra projektkostnader samt indirekta kostnader⁸. Vid Stockholms universitet är personalkostnader beräkningsgrund för de indirekta kostnaderna men i detta fall ingår även kostnader för disputation, resor och andra projektkostnader i beräkningsgrunden.

Nedan visas antal doktorander per år och fakultet omräknat till heltidsdoktorander.

Fakultet	2013	2012	2011
Humanistiska fakulteten	215,6	233,0	241,1
Juridiska fakulteten	40,8	47,2	39,7
Samhällsvetenskapliga fakulteten	370,8	373,3	358,5
Naturvetenskapliga fakulteten	582,1	556,6	552,6
Totalt	1 209,3	1 210,0	1 191,8

Tabell 35: Antal doktorander (heltidsekvivalenter) per fakultet för åren 2011–2013.

⁸ Med *kostnader för lokaler* avses tjänsterum + laborationslokaler + del av gemensamma lokaler. Kostnaderna inkluderar städkostnader, kostnader för el etc.

Med *kostnader för utrustning* avses avskrivningar. Dessa beräknas schablonmässigt som kvoten x/y där x = de totala kostnaderna för avskrivningar inom forskning/utbildning på forskarnivå och y = totalantalet anställda inom forskning/utbildning på forskarnivå vid lärosätet + antalet personer med utbildningsbidrag + antalet personer med stipendier. y inkluderar då också t ex tekniker och administrativ personal som förts till forskning/utbildning på forskarnivå. y uttrycks i heltidsekvivalenter.

I *kostnaderna för handledning* för en heltidsdoktorand inräknas också kostnaderna för den biträdande handledaren. Kostnaden för handledning har beräknats per vetenskapsområde/fakultetsområde (motsv.) och vägts samman till en genomsnittlig kostnad per fakultet. Kostnaderna inkluderar lkp men inte indirekta kostnader.

För att beräkna kostnaderna för handledning har den genomsnittliga handledningen för en heltidsdoktorand uttryckt i timmar, fördelat på aktuella lärarkategorier, multiplicerats med den genomsnittliga kostnaden för respektive lärarkategori.

Kostnaden för kurser/utbildning har beräknats per vetenskapsområde/fakultetsområde (motsv.) och vägts samman till en genomsnittlig kostnad per fakultet.

Kostnader för disputation, resor och andra projektkostnader (inkl. direktavskrivningar) har beräknats per vetenskapsområde/fakultetsområde (motsv.) och vägts samman till en genomsnittlig kostnad per fakultet.

De *indirekta kostnaderna* har beräknats som respektive fakultets genomsnittliga OH-påslag för forskning/utbildning på forskarnivå multiplicerad med den genomsnittliga studiefinansieringskostnaden och kostnader för handledning, kurser/utbildning och kostnader för disputation, resor och andra projektkostnader.

Nedan visas den genomsnittliga kostnaden för att utbilda en doktorand under ett år vid respektive fakultet.

Fakultet	2013	2012	2011	2010
Humanistiska fakulteten	576 970	578 412	535 161	477 276
Juridiska fakulteten	610 223	691 075	629 842	623 094
Samhällsvetenskapliga fakulteten	537 042	606 791	604 799	585 870
Naturvetenskapliga fakulteten	1 033 213	996 168	1 070 063	1 074 817

Tabell 36: Kostnad för en genomsnittlig helårskandidat per år och fakultet för åren 2010–2013

Naturvetenskapliga fakulteten har högre kostnader för att utbilda doktorander än andra fakulteter, i huvudsak beroende på högre kostnader för lokaler, utrustning och handledning, disputationer, resor och andra projektkostnader.

Då beräkningarna i vissa delar är baserade på uppskattningar bör jämförelser mellan olika fakulteter inom universitetet och jämförelser med andra lärosäten undvikas.

Urval av framgångsrika ansökningar

Stockholms universitets forskare har under året varit framgångsrika när det gäller bidrag från bl.a. Wallenbergstiftelserna, de svenska forskningsråden och Europeiska forskningsrådet (ERC).

Inom det långsiktiga karriärprogrammet Wallenberg Academy Fellows, som avser framstående juniora forskare, har Stockholms universitet varit särskilt framgångsrikt. Sex juniora forskare, varav två internationellt rekryterade, erhöll bidrag om vardera 5–7,5 mnr i fem år. Dessa sex forskare ska verka vid Stockholms universitet (två humanister och fyra naturvetare) och forskar inom så skilda områden som astronomi, biokemi, ekologi, fysik, litteraturvetenskap och mediastudier.

Knut och Alice Wallenbergs stiftelse beviljade även två bidrag om sammanlagt 72 mnr till projekt med hög vetenskaplig potential, inom astronomi respektive biokemi.

Det humanistisk-samhällsvetenskapliga området beviljades totalt 22 mnr, varav 9 mnr av Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond (MAW) till projekt inom historia och lingvistik. Dessutom fick barn- och ungdomsvetenskap (tillsammans med Friends internationella center mot mobbning) av MAW ett anslag om 8 mnr för ett samverkansprojekt. Marcus och Marianne Wallenbergs stiftelse beviljade ett anslag om 5 mnr till ett projekt vid Juridiska institutionen för att studera betydelsen av en europeisk bankunion.

Forte (Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd; tidigare FAS) beviljade Stockholms universitet totalt 74 mnr varav 9 mnr inom ramen för utlysningen ”Programstöd åldrande och hälsa” till ett projekt vid Institutionen för socialt arbete – Socialhögskolan.

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (RJ) delade år 2013 ut 290 mnr, varav Stockholms universitet beviljades 71 mnr (en fjärdedel av de totala forsknings-

medlen). Två forskare (vid Arkeologiska forskningslaboratoriet respektive Statsvetenskapliga institutionen) beviljades anslag från både RJ och Vetenskapsrådet (VR), totalt 48 mnkr till arkeologisk forskning och 12 mnkr till statsvetenskaplig dito.

Inom utlysningen SIMSAM (Swedish Initiative for research on Microdata in the Social and Medical Sciences) beviljade VR ett rambidrag om 25 mnkr till Sociologiska institutionen för demografisk forskning.

Forskning inom humaniora och samhällsvetenskap beviljades av VR-bidrag om totalt 437 mnkr, varav Stockholms universitet fick 109 mnkr. Inom naturvetenskaperna beviljade VR bl.a. bidrag om 24 mnkr till Institutionen för material- och miljö kemi för ett forskningssamarbete med Kina om risker med kemiska miljöföroreningar, och ett bidrag om 18 mnkr (utlysningen Framstående yngre forskare) till Fysikum för projektet ”Vad är mörka materian?”.

Två femåriga projekt beviljades ERC-bidrag: Starting Grant för projektet ”The Coevolution of Life and Arsenic in Precambrian Oceans” vid Institutionen för geologiska vetenskaper (finansieras med € 1 500 000); Consolidator Grant för projektet ”The Swedish historical database project” vid Nationalekonomiska institutionen (€ 1 200 000).

Publiceringar

Publicering i tidskrifter, och då särskilt tidskrifter med peer reviewgranskning, brukar användas som en indikation på hög kvalitet i forskningen. Antal publikationer inom forskningen är också ett viktigt prestationsmått. Fakulteternas möjligheter att publicera forskningsresultat i tidskrifter varierar emellertid.

Nedanstående siffror vad gäller det totala antalet vetenskapliga publiceringar och antalet refereegranskade vetenskapliga publikationer har uppdaterats efter årsredovisningen för 2012, med de publikationer som registrerats i DiVA efter statistikuttaget förra året. På samma sätt är statistiken för 2013 något ofullständig då inte samtliga publikationer ännu har hunnit registrerats. Dessa siffror kommer att uppdateras i årsredovisningen för 2014. Publiceringar från Stockholms resilienscentrum räknas från 2013 enbart till Naturvetenskapliga fakulteten efter att tidigare delats upp mellan naturvetenskaplig och samhällsvetenskaplig fakultet. I tabellen nedan anges det totala antalet vetenskapliga publiceringar för respektive område och fakultet de senaste tre åren.

Område/Fakultet	2013	2012*	2011*
HS-området	2 700	3 030	2 971
<i>Humanistiska fakulteten</i>	935	1 164	973
<i>Juridiska fakulteten</i>	119	179	152
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	1 646	1 686	1 846
Naturvetenskapliga området	1 655	1 792	1 911
Totalt	4 355	4 821	4 882

Tabell 37: Antal vetenskapliga publiceringar per område och fakultet för åren 2011-2013. Redovisningen avser samtliga publiceringar, inklusive populärvetenskapliga.

*Uppgifterna för 2012 och 2011 har uppdaterats sedan årsredovisningen för 2012.

Som framgår av tabellen visar samtliga fakulteter upp ett lägre antal vetenskapliga publikationer under 2013, vilket sannolikt delvis kan förklaras med eftersläpning av registreringen i DiVA.

Prestation: Kostnad per referegranskad vetenskaplig publikation

Eftersom det är svårt att skilja på publikationer utifrån hur forskningen finansierats inkluderas inte bara kostnaderna för anslags- och bidragsfinansierad forskning utan också kostnaden för avgiftsfinansierad forskning i underlagssumman.

En referegranskad vetenskaplig publikation definieras som:

”artiklar och forskningsöversikter som genomgått granskning av oberoende forskare och som presenterar nya insikter i vetenskaplig form”.

Universitetets publikationer enligt ovanstående definition redovisas för åren 2009–2013 i tabellen nedan. Siffrorna visar antalet publikationer som universitetets lärare och forskare deltagit i, oavsett antalet författare. Publikationerna har således inte fraktioniserats.

Statistiken för 2013 är inte helt komplett då samtliga publikationer ännu inte har hunnit registrerats. Dessa siffror kommer att uppdateras i årsredovisningen för 2014.

Område/Fakultet	2013	2012*	2011*	2010*	2009*
HS-området	937	970	905	751	750
<i>Humanistiska fakulteten</i>	203	244	177	184	192
<i>Juridiska fakulteten</i>	9	26	22	17	18
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	725	700	706	550	540
Naturvetenskapliga området	1 413	1 439	1 482	1 385	1 242
Totalt	2 350	2 409	2 387	2 136	1 992

Tabell 38: Totalt antal referegranskade vetenskapliga publikationer (artiklar i tidskrifter) per område och fakultet för åren 2009–2013.

*Siffrorna för 2009–2012 har uppdaterats sedan årsredovisningen för 2012.

Själva kostnaden per referegranskad publikation har beräknats genom att de årliga kostnaderna för forskning och utbildning på forskarnivå enligt ovan har dividerats med antalet referegranskade publikationer under respektive år. Resultatet redovisas i tabellen nedan. Kostnaden per publikation anges per område och fakultet. Måtten anges per år under den sista femårsperioden.

Beräkningarna visar att kostnaderna per publikation är betydligt högre inom Juridiska och Humanistiska fakulteten än inom de Samhällsvetenskapliga och Naturvetenskapliga fakulteterna. Detta är helt naturligt eftersom publiceringsmönstren inom fakulteterna skiljer sig åt. Inom samhällsvetenskap och särskilt naturvetenskap är det mycket vanligt med publicering i artikelform, medan publicering i andra former, t.ex. monografier är betydligt mer vanlig inom humaniora och juridik. Den typen av publikationer räknas inte in i det redovisade måttet.

Juridiska fakulteten har haft en markant nedgång i antalet referegranskade publikationer mellan åren som förklarar den kraftigt ökade kostnaden jämfört med 2012.

Område/Fakultet	2013	2012*	2011	2010	2009
HS-området	1 237 075	1 373 025	1 500 317	1 360 203	1 273 232
<i>Humanistiska fakulteten</i>	<i>1 844 780</i>	<i>2 085 634</i>	<i>2 952 405</i>	<i>2 051 682</i>	<i>1 849 173</i>
<i>Juridiska fakulteten</i>	<i>5 994 995</i>	<i>3 681 354</i>	<i>2 612 056</i>	<i>3 109 250</i>	<i>2 512 744</i>
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	<i>1 007 853</i>	<i>1 069 221</i>	<i>1 068 602</i>	<i>1 074 810</i>	<i>1 027 136</i>
Naturvetenskapliga området	917 573	979 625	953 588	852 150	927 485

Tabell 39: Kostnad (kr) per referegranskad publikation per område och fakultet för åren 2009–2012.

*Siffrorna för 2012 har uppdaterats sedan årsredovisningen för 2012.

Samverkan med det omgivande samhället

Stockholms universitets samverkan med det omgivande samhället är omfattande och sker på alla plan, från institutionsnivå till central nivå. Nedan redovisas organisationen för samverkan, samt de aktiviteter som under året bedrivits på olika nivåer.

Organisation för samverkan

Avdelningen för externa kontakter (EXK) samordnar universitetets samverkan med näringsliv, myndigheter och organisationer. Avdelningen har funnits sedan 2011, men har genomgått ett par organisatoriska förändringar sedan dess. Den nuvarande sammansättningen av verksamheter har funnits sedan 1 juli 2013. Huvuduppgiften är att identifiera och presentera möjligheter till samverkan och avdelningen arbetar därför aktivt med att skapa och vårda strategiska kontakter med näringsliv, kommuner, statliga myndigheter och organisationer liksom kontakter med privatpersoner. Avdelningen förmedlar kontakter mellan dessa aktörer å ena sidan och universitetets institutioner och förvaltning å den andra. Avdelningen bistår också universitetet med omvärldsbevakning kring samverkansfrågor, ger strategisk rådgivning och synliggör Stockholms universitets befintliga samverkan för omvärlden.

Verksamheterna vid EXK inriktas mot alumnverksamhet, arbetslivskontakter och uppdragverksamhet. Sedan 1 juli 2013 finns Stockholms universitets nyinrättade innovationskontor vid avdelningen, samtidigt som strategiska partnerskap (fundraising), som tidigare var en del av EXK, blev ett eget kansli. Den 1 mars flyttades den ickekommersiella bokutgivningen från Stockholm universitets förlag till Stockholms universitetsbibliotek och den kommersiella delen av utgivningen såldes till Liber förlag i juli. Den 31 december 2013 upphörde Stockholms universitets förlag helt.

Arbetet har under året fokuserats på att förädla verksamheten och på att förstärka och fördjupa existerande samarbeten och verksamheter genom att bland annat strukturera och modernisera kontaktarbetet ytterligare. Flera av avdelningens verksamheter deltar aktivt i Vinnovafinansierade föreningen Humsamverkan. Samtidigt har avdelningen skapat förutsättningar för nya möjligheter och områden för samverkan. Ett exempel är arbetet för att samordna arbetet kring och få överblick över vad lärarlegitimationsreformen betyder för Stockholms universitet, ett arbete som ledde till att en kompetensförsörjningsgrupp för lärarutbildning skapades.

Innovationskontoret arbetar med att öka innovationsgraden vid Stockholms universitet och stödjer universitets forskare, studenter och anställda i arbetet med att kommersialisera idéer och forskningsresultat. Kontoret arbetar med identifiering, verifiering och utveckling av idéer med kommersiell potential. Kontoret är placerat inom Avdelningen för externa kontakter och arbetar i nära samverkan med SU Inkubator, före detta SU Innovation AB. SU Inkubator tillhandahåller kvalificerat affärsutvecklingsstöd och arbetar med studenter, forskare och anställda vars affärsidé med tillväxtpotential befinner sig i uppstartsskede eller redan har startat sitt företag.

Av årsredovisningen för 2013 ska respektive lärosäte som har ett innovationskontor redovisa följande flödestal⁹:

- Antal idéer som inlämnades för prövning/rådgivning från forskare respektive studenter: 64 stycken
- Antal idéer som vidarebefordrats till lärosätets holdingbolag: totalt 7 idéer
 - 2 slussades till programmet Reach for Change,
 - 2 till CSES (inkubatorn för socialt entreprenörskap) och
 - 3 till inkubatorn på Stockholms universitet
- Antal idéer som inte tagits vidare: 34

Stödorganisationen för samverkan vid Stockholms universitet utreds under senhösten 2013 och tidig vinter 2014.

Samverkansaktiviteter

Gemensamma samverkansaktiviteter

Öppna arrangemang

Under året har en rad universitetsgemensamma aktiviteter genom Kommunikationsavdelningen, och delvis genom fakulteterna, arrangerats med fokus på forskningsinformation.

Öppna föreläsningar där universitetets forskning presenteras i populärvetenskaplig form arrangeras centralt inom ramen för olika serier. Under året fortsatte samarbetet med Bibliotek Plattan i Kulturhuset i form av ”Universitetet på Plattan” liksom samarbetet med Stadsbiblioteket i serien ”Vetenskap för vetgiriga” på biblioteken på Sveavägen och i Farsta. Två öppna föreläsningar arrangerades även i samarbete med Nordiska museet. Sammanlagt föreläste ett 30-tal forskare från ca tjugo institutioner.

I anslutning till Nobelveckan arrangerade universitetet två öppna evenemang. Tillsammans med KTH arrangerades ett seminarium med fysikpristagarna i Albanova och tillsammans med KI, KTH och Uppsala universitet välkomnades allmänheten till ett samtal om kreativitet i Aula Magna med de tre kemipristagarna.

Forskardagarna firade 15-årsjubileum och ägde traditionsenligt rum i början av oktober då ett 40-tal forskare, varav många nydisputerade, under två dagar höll korta föredrag för ett par tusen gymnasieelever men även för andra intresserade. Panelsamtalen under vinjetten Fråga Forskare behandlade i år två aktuella ämnen: vattnets betydelse (med anledning av FN:s vattenår) och religionshistoria (med anledning av ämnets 100-årsjubileum vid Stockholms universitet).

⁹ Uppgifterna gäller för perioden augusti till september 2013.

Alumnverksamhet

Stockholms universitets alumner blir genom sitt medlemskap i alumnätverket inbjudna till olika aktiviteter som öppna föreläsningar, arbetsmarknadsdagar, Forskardagarna och övriga universitetsövergripande eller institutionsspecifika seminarier. De får också universitetets externa nyhetsbrev.

Under 2013 har strategin för alumnverksamheten anpassats efter universitetets övergripande strategi för samverkan och alumnportalen utvecklats med bland annat ladokkoppling. Två centrala alumnevenemang har ägt rum, varav en alumn-dag i Aula Magna, och alumner har engagerats till universitetets centrala mentorskapsprogram.

Antalet medlemmar i alumnätverket har under året ökat från drygt 6 700 i december 2012 till knappt 8 500 i december 2013.

Strategiska partnerskap

Som ett led i att stärka arbetet har rektor under året utsett ett rektorsråd för strategiska partnerskap. Den 1 juli inrättades också Kansliet för strategiska partnerskap som en organisatorisk enhet direkt underställd rektor.

För etableringen av nya strategiska partnerskap var 2013 ett bemerkelseår då hela fyra nya samarbeten inleddes:

- Stockholms universitets institut för Turkietstudier, SUITS, etablerades i samarbete med nio externa partners, och invigdes 12 mars. SUITS är idag ett akademiskt centrum utan motsvarighet någonstans i världen.
- Östersjöcentrum inrättades den 1 januari som en sammanslagning av Stockholms universitets marina forskningscentrum och det internationella samarbetet Baltic Nest Institute. Syftet är att vara en samlande kraft för all marin forskning med bäring på Östersjön som bedrivs vid universitetet.
- Tack vare stöd från familjen Erling-Perssons stiftelse har ett avtal kunnat slutas om att bygga ett nytt forskningsfartyg, huvudsakligen avsett för användning i Östersjöforskningen. Fartyget kommer att få stor betydelse inte minst för Askölaboratoriets möjligheter till fältstudier.
- Med stöd från Marcus & Amalia Wallenbergs Minnesfond inledde Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen i september ett femårigt samarbete med stiftelsen Friends. Syftet är forskning och metodutveckling inom det förebyggande arbetet mot mobbning och trakasserier.

Förutom de partnerskap som etablerats under året har kansliet i samarbete med rektorsrådet utvärderat ett stort antal förslag till nya projekt. Flera av dessa befinner sig i ett skede där kansliet mer utförligt konceptualiserar förslaget och söker externt stöd.

Arbetslivssamverkan

Arbetet med arbetslivssamverkan har under 2013 varit inne i en fortsatt etablerings- och utvecklingsfas. Ett 50-tal olika möten har ägt rum där bilden av Stockholms universitet som potentiell samarbetspartner förmedlats. Ett antal evenemang för studenter och forskare har också genomförts. Under 2013 har bland annat också det första seminariet i seminarieserien Värdeskapande samverkan hållits, som syftar till att öka kunskapen om betydelsen av samverkan inom universitetet.

Avdelningen för externa kontakter representerar Stockholms universitet i Innovationskraft Stockholm och koordinerar där fokusområdet tvärvetenskap. Dessutom har EXK ingått i den kärngrupp som skrivit handlingsplanen för Innovation Stockholm. Under sommaren/hösten 2013 hade EXK i uppdrag att utforma ett projekt med syftet att utveckla Stockholm universitets samverkansarbete. Projektets mål och aktiviteter formades genom en förstudie som resulterade i en ansökan om medel till strategiutveckling samt en intern rapport om läget på institutionerna.

Uppdragsverksamhet

Under 2013 har flera av de regeringsuppdrag som finns på universitetet ytterligare ökat i omfattning – mycket kopplat till kravet på lärarlegitimation. Det gäller uppdragen att utbilda personer med utländsk lärarexamen (ULV-projektet) och utbildning för personer som saknar lärarexamen (VAL-projektet), liksom de av Skolverket beställda behörighetsgivande utbildning för verksamma lärare (Läraryftet II) och fortbildning för förskolepersonal (Förskolelyftet II).

Ett exempel på ett nytt uppdrag under 2013 Korta vägen för lärare, som är ett samarbete mellan universitetet och Arbetsförmedlingen. Uppdraget är ytterligare ett sätt att få ut utbildade lärare i arbetslivet. Under 2013 deltog 50 personer i tre omgångar av programmet.

Korta vägen – en arbetsmarknadsinsats som Stockholms universitet utför på uppdrag av Arbetsförmedlingen för att korta vägen till arbete för utomnordiska akademiker – har vuxit i omfång. Under 2013 har 217 nyanlända akademiker deltagit i programmet och 95 % av dem hade fram till december fått kvalificerade praktikplatser. Korta vägen har idag etablerade kontakter med över 200 företag, kommuner, landsting och intresseorganisationer, främst i Stockholmsregionen.

Under året har Avdelningen för externa kontakter förmedlat 10 uppdragsutbildningar till olika institutioner vid universitetet.

Samverkansaktiviteter vid områden och institutioner

En stor del av Stockholms universitets samverkan sker vid universitetets institutioner. Deras samarbete med det omgivande samhället är både brett och omfattande och sker regelbundet i flera former, bl.a. deltagande i forskningsdagar, deltagande i expertgrupper, framträdande i media, deltagande i utredningar, genom debattartiklar, populärvetenskapliga artiklar eller som deltagare i offentliga debatter, samarbete med offentlig och privat verksamhet, m.m.

Samverkansformer som är direkt integrerade i själva utbildningarna är olika typer av praktik för studenterna samt examensarbeten som har en direkt koppling till det omgivande samhället. Denna typ av verksamhet är särskilt omfattande inom universitetets professionsutbildningar, t.ex. de olika lärarutbildningarna, Juristprogrammet och Socionomprogrammet, men förekommer även inom andra utbildningar.

Fyra institutioner och två centra är samordningsinstitutioner för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) inom lärarutbildningarna, vilket bland annat innebär samverkan med ett stort antal kommuner. Denna samverkan innebär t.ex. att initiera,

stödja och samordna verksamheter som kompetensutveckling, praxisnära examensarbeten och praxisnära forskning.

En lång rad särskilda aktiviteter med samverkansinriktning, t.ex. öppna seminarier, forskardagar och besöksdagar, bedrivs ute på universitetets områden och institutioner. Ett exempel är Naturvetenskapliga områdets årligen återkommande evenemang ”Den levande frågelådan”, där ett tusental elever från årskurs fem i Stockholmsregionen samlas i Aula Magna och har möjlighet att ställa frågor till en panel av forskare. Frågelådan sändes även i Kunskapskanalen i oktober. Inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga området kan nämnas att Historiska, Idéhistoriska samt Ekonomisk-historiska institutionen under året gett tolv välbesökta kvällsföreläsningar kring svensk historia på Historiska museet.

Vanligt är att universitetets lärare och forskare deltar som representanter i externa styrelser, nämnder m.m. med anknytning till universitetets verksamhet. Som exempel kan nämnas att vid Institutet för internationell ekonomi (IIES) är tre professorer medlemmar i priskommittén för Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne, på Institutionen för svenska och flerspråkighet samt Institutionen för litteraturvetenskap finns sammanlagt tre ledamöter i Svenska Akademien och på Institutionen för musik- och teatervetenskap är en professor vice ordförande i Statens kulturråd.

Universitetets lärare och forskare anlitas också ofta som expertstöd, t.ex. som ledamöter i kommittéer/statliga utredningar. Omvänt är det mycket vanligt att universitetets institutioner anlitar externa lärare som gästprofessorer, affilierade forskare m.m. Det rör sig ofta om företrädare för arbetslivet som med sina erfarenheter kan bidra både till forskning och till undervisning. Att företrädare för samhälle eller näringsliv medverkar som gästföreläsare är inte heller ovanligt; exempelvis Juridiska institutionen använder sig flitigt av yrkesverksamma jurister, domare, advokater och bolagsjurister som föreläsare.

Forskare vid Stockholms universitet förekommer ofta i massmedier, såväl i kommentarer och analyser av aktuella händelser i nyhetsmedier som i program med mer populärvetenskaplig profil. Till de senare kan exempelvis räknas Filosofiska rummet i radions P1, där inte sällan forskare från Filosofiska institutionen medverkar. Från Historiska institutionen har ett par historiker medverkat i SVT:s produktion ”Det hände här”, och en professor från Kriminologiska institutionen arbetar med ett par utbildningsfilmer för Utbildningsradion i deras serie ”Brott och straff”.

Samverkan sker även internationellt. Ett exempel på detta Psykologiska institutionens samarbete med Right Livelihoodpristagaren Denis Mukwege, som arbetar som kirurg och överläkare på Panzisjukhuset i Kongo. I planerna ingår bland annat att skapa en masterutbildning i traumabehandling i samverkan med L’Université Evangélique d’Afrique.

Flera arbetsmarknadsdagar har anordnats vid universitetet under året, såväl inom det Naturvetenskapliga som det humanistisk- samhällsvetenskapliga området. Ofta är dessa dagar ett samarrangemang mellan universitetsenheter och ämnesråd/fakultetsföreningar. Arbetsmarknadsdagarna är i de flesta fall årligen återkommande evene-

mang dit arbetsgivare och studenter bjuds in, och arbetsgivarna är inte sällan representerade av alumner från universitetet.

Ett exempel på samverkan med offentlig och privat verksamhet är Institutionen för data- och systemvetenskap som är medlemmar i Järvaandan, ett nätverk av ca 370 organisationer och företag inom Järvaområdet med målet att skapa ökad trivsel och trygghet.

En stor del av samverkansarbetet vid universitetet vänder sig till skolorna i regionen, både för att informera om de utbildningar som finns men även för att ge föreläsningar. Ett exempel är Naturvetenskapliga fakulteten som tillsammans med Kungliga Tekniska högskolan och Stockholms stad finansierar verksamheten vid Vetenskapens hus, som riktar sig till elever främst i högstadiet och gymnasieskolan. Fakulteten finansierar även den årligen arrangerade Forskarskolan som riktar sig till gymnasieelever i årskurs 2.

Samverkan gemensam i all utbildning

Prestation: Antal adjungerade lärare och helårsekvivalenter adjungerade lärare

Många utbildningar inom universitets- och högskolesektorn behöver lärare, vars huvudsakliga verksamhet ligger utanför sektorn, i syfte att tillföra kompetens som normalt inte finns i den ordinarie verksamheten. De adjungerade lärarna underlättar samarbetet med samhället utanför universitetet.

Fakultet	Adjungerad professor		Adjungerad universitetslektor		Adjungerad adjunkt	
	Antal individer	Antal helårsekv	Antal individer	Antal helårsekv	Antal individer	Antal helårsekv
Humanistiska fakulteten	1	0,50	1	0,40	0	0
Juridiska fakulteten	2	0,67	1	0,44	0	0
Samhällsvetenskapliga fakulteten	1	0,10	10	2,80	1	0,12
Naturvetenskapliga fakulteten	3	0,50	4	0,96	2	0,37
Totalt	7	1,77	16	4,60	3	0,49

Tabell 40: Antal adjungerade lärare per fakultet för år 2013 redovisat i antal individer och i antal helårsekvivalenter.

Samverkan i utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Prestation: Antal studenter som genomfört verksamhetsförlagd utbildning

Läroutbildningen är en akademisk yrkesutbildning. Det innebär att den har en tydlig yrkesförankring där de campusförlagda studierna varvas med studier förlagda i förskola, grundskola eller gymnasium. Samverkan med regionens kommuner sker kontinuerligt genom läroutbildningens verksamhetsförlagda del.

Antalet unika individer som har genomfört verksamhetsförlagd utbildning inom läroutbildningen under 2013 är 3 112. Tillsammans motsvarar det 338 helårsstudenter.

Prestation: Antal studenter som genomfört extern praktik

Det är viktigt att universitetet arbetar för att förbättra kontakterna med det övriga samhället. Universitetet bedriver ett aktivt arbete i syfte att förbättra studenternas etableringsmöjligheter genom att redan under studenternas utbildningstid på olika sätt öka deras kontaktytor med näringslivet och den offentliga sektorn.

Fakultet	Antal studenter 2013
HS-området	1 136
<i>Humanistiska fakulteten</i>	341
<i>Juridiska fakulteten</i>	197
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	598
Naturvetenskapliga området	82
Totalt	1 218

Tabell 41: Antal studenter som genomfört extern praktik per område och fakultet för år 2013.

Samverkan i utbildning på forskarnivå

Prestation: Antal företagsdoktorander

Begreppet företagsdoktorander avser doktorander som bedriver sin forskarutbildning inom en anställning i näringsliv eller offentlig sektor. Någon del av lönen/studiefinansieringen finansieras av arbetsgivaren, som kan vara såväl privat som offentlig. Till kategorin räknas exempelvis de lärare verksamma i kommunala skolor som antagits i samverkan mellan universitetet och kommuner i regionen.

Under 2013 hade universitetet 53 företagsdoktorander, 30 kvinnor och 23 män.

Samverkan – innovation

Prestation: Antal affärsidéer och rådgivningsärenden till SU Holding

Stockholms universitets innovationssystem har under 2013 utvärderat 254 affärsidéer, 80 av dessa inom CSES (Center för socialt entreprenörskap i Stockholm) som är en egen verksamhet finansierad av medel från ESF-rådet. 33 projekt/bolag (varav 12 inom CSES) har fått stöd i inkubatorprocessen under året.

Prestation: Antal sökta respektive beviljade patent

Fakultet	Sökta patent	Beviljade patent
Humanistiska fakulteten	0	0
Juridiska fakulteten	0	0
Samhällsvetenskapliga fakulteten	0	0
Naturvetenskapliga fakulteten	3	0
Totalt	3	0

Tabell 42: Antal sökta respektive beviljade patent per fakultet för år 2013.

Stockholms universitets innovationssystem har under 2013 drivit 2 patentärenden, och dessutom har Innovationskontoret skrivit 1 patentansökan inom life science-området.

Prestation: Antal ingångna licensavtal

Två licensavtal har ingåtts vid universitetet under 2013, båda vid Humanistiska fakulteten.

Prestation: Antal nystartade företag

Två företag med anknytning till universitetets verksamhet, och som kommit till fakulteternas kännedom, har startats under året, båda inom det Humanistisk-samhällsvetenskapliga området. 33 projekt/bolag (varav 12 inom Center för socialt entreprenörskap i Stockholm) har fått stöd i inkubatorprocessen under året.

Uppdragsutbildning och uppdragsforskning

En viktig del av universitetets samverkansarbete utgörs av uppdragsutbildning och uppdragsforskning. Samtliga fakulteter utför uppdragsforskning för en rad olika externa aktörer (företag, organisationer, kommuner osv.), och institutionsövergripande uppdragsutbildningar samordnas av Avdelningen för externa kontakter. Genom dessa får universitetet möjlighet att direkt bidra till det omgivande samhället. Omfattningen av universitetets uppdragsutbildning och uppdragsforskning redovisas i avsnittet Ekonomiskt resultat tabell 3 och 8 ovan.

Antalet helårsstudenter som deltar i uppdragsutbildning har klart ökat från 2012 till 2013, och antalet helårsprestationer har procentuellt ökat aningen mer. Prestationsgraden är därför något högre för 2013.

Poänggivande uppdragsutbildning	2013	2012	2011
Helårsstudenter	886	736	773
Helårsprestationer	650	520	543

Tabell 43: Antal helårsstudenter och helårsprestationer år 2011–2013 i poänggivande uppdragsutbildning.

Prestation: Intäkter för uppdragsutbildning

Uppdragsutbildning innebär att någon beställer en utbildning av en högskola eller ett universitet. Det kan exempelvis röra sig om ett företag som beställer en skräddarsydd kurs för fortbildning av sina anställda. Detta är en utbildningsform vid sidan om den ordinarie högskoleutbildningen. Den höga förändringstakten i arbetslivet har gjort det nödvändigt med kontinuerlig kompetensutveckling.

Område/Fakultet	2013	2012	2011	2010
HS-området	73 592	69 124	84 999	74 662
<i>Humanistiska fakulteten</i>	23 972	26 244	29 466	27 158
<i>Juridiska fakulteten</i>	3 824	3 177	4 562	1 988
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	45 796	39 703	50 971	45 516
Naturvetenskapliga området	15 252	11 022	6 850	13 120
Totalt	88 844	80 146	91 849	87 782

Tabell 44: Intäkter för uppdragsutbildning (tkr) per område och fakultet för åren 2010–2013.

Prestation: Intäkter för uppdragsforskning

Uppdragsforskning innebär forskning där en extern beställare bestämmer forskningsområde och rätten till resultatet regleras i avtal. Uppdragsforskning kan till exempel utgöras av forskning som en forskargrupp utför på uppdrag av en myndighet som vill ha en viss fråga belyst eller ett företag som vill ha en metod eller produkt utvecklad.

Område/Fakultet	2013	2012	2011	2010
HS-området	28 928	38 007	35 042	39 953
<i>Humanistiska fakulteten</i>	10 642	10 229	13 661	12 728
<i>Juridiska fakulteten</i>	45	751	80	2 393
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	18 241	27 027	21 301	24 833
Naturvetenskapliga området	34 889	42 723	41 184	40 496
Totalt	63 817	80 730	76 226	80 449

Tabell 45: Intäkter för uppdragsforskning (tkr) per område och fakultet för åren 2010-2013.

Gemensamt för verksamhetsgrenarna

Hållbar utveckling och miljöarbete

Enligt högskolelagen 1 kap. 5 § ska högskolorna i sin verksamhet främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa.

Stockholms universitet strävar efter att vara ledande i utbildning och forskning om miljö och hållbar utveckling. Universitetet strävar också mot en miljöcertifiering, som synliggör och strukturerar arbetet med att minska negativa miljöeffekter.

Inom utbildning finns inslag av hållbar utveckling inom många kurser och program. Under 2013 gjordes en kartläggning avseende arbetet med hållbar utveckling inom universitetets utbildning. Vidare presenterades en analys av ett urval av tillämpade metoder för att mäta och synliggöra inslag av hållbar utveckling. I november diskuterades upplägg för arbete med en kvalitativ metod för bedömning av inslag av hållbarhetsperspektiv inom utbildning i områdesövergripande rådet.

Ett av universitetets ledande forskningsområden är klimat, hav och miljö. Exempel på forskning inom miljö och hållbar utveckling är klimatforskning, forskning kring kopplingen mellan ekologiska och sociala system samt lärarforskarskolan, där fokus ligger på öka kunskapen om de geologiska processer som står bakom många naturkatastrofer.

Universitetet främjar även hållbar utveckling i sin samverkan med studenter, studentkåren och det omgivande samhället, bland annat via kunskapsspridning.

Under 2013 inriktades det praktiska miljöarbetet på att förbättra miljöhänsynen i samband med tjänsteresor och energianvändningen. Exempelvis hölls utbildning i resfria mötestekniker och ett antal åtgärder för att säkerställa energieffektivitet genomfördes. Vidare gjordes insatser för att säkerställa miljösäkra laboratorier, som ledde fram till en gemensam kemikaliepolicy.

Arbetet inriktades också på frågor inom Grön IT. I november fastställdes en policy för Grön IT, som beskriver hur arbetet med lösningar och infrastruktur inom IT ska optimeras och effektiviseras till fördel för både miljön och ekonomin.

Flera interna miljörevisioner utfördes på institutioner (motsvarande). Miljörevisionerna är ett stöd i det lokala miljöarbetet och bidrar till förbättringar. Bland annat reviderades verksamhetsstyrningen för hur miljökrav ställs i samband vid inköp och val av tjänsteresa.

Mycket arbete lades även ner på att färdigställa universitetets miljöledningssystem och förberedelser inför kommande miljöhandlingsplan, genom utvärdering av miljöarbetet mot den befintliga planen.

Lika rättigheter och möjligheter, jämställdhet och breddad rekrytering

Stockholms universitet ska vara ett jämlikt och jämställt universitet där alla studenter och anställda behandlas likvärdigt och på ett respektfullt sätt. Vårt förhållningsätt ska präglas av respekt för varandras olikheter och åsikter. Universitetet ska erbjuda alla studenter en kreativ studie- och forskningsmiljö och medarbetare goda arbetsförhållanden. Oavsett etnisk tillhörighet, funktionshinder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller ålder ska medarbetare, studenter och sökande bemötas med respekt och värdighet. Universitetet accepterar inte diskriminering eller trakasserier som har samband med någon av ovanstående kategorier eller sexuella trakasserier.

Nedan redovisas den rådande könsfördelningen bland olika kategorier av studenter. Inga större förändringar har skett avseende könsfördelningen under de senaste åren bland studenterna.

Utbildningsnivå	2013		2012		2011	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Grundnivå	62	38	62	38	63	37
Avancerad nivå	64	36	64	36	62	38
Forskarnivå	53	47	53	47	54	46

Tabell 46: Andel kvinnor och män i procent bland studenter (individer) på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå 2011–2013.

Nedan redovisas den rådande könsfördelningen bland olika kategorier av anställda. Inte heller här har några större förändringar skett vad gäller könsfördelningen. Totalt sett råder en viss obalans inom vissa yrkesgrupper, men universitetet arbetar aktivt på olika sätt för att motverka detta vid nyrekryteringar.

Yrkesgrupp	2013		2012		2011	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Forskarassistent	51	49	43	57	45	55
Adjunkt	66	34	67	33	67	33
Lektor	49	51	48	52	48	52
Professor	27	73	28	72	28	72
Administrativ personal	62	38	63	37	64	36

Tabell 47: Andel kvinnor och män i procent bland lärare och administratörer (årsarbetare) 2011–2013.

Jämlikhets- och jämställdhetsarbete

Rektor och universitetsstyrelsen har det yttersta ansvaret för universitetets jämställdhets- och jämlikhetsarbete. Prefekter (motsvarande) har ansvar för den operativa hanteringen av frågorna vid institutioner/enheter. Personalavdelningen stödjer chefer och institutioner i deras arbete med jämställdhets- och jämlikhetsfrågor som rör universitetet som arbetsgivare. Studentavdelningen arbetar med jämställdhets

och jämlikhetsfrågor riktat till universitetets studenter och stödjer institutioner i detta arbete.

Till grund för universitetets arbete med lika rättigheter och möjligheter ligger de policyer och handlingsplaner som har fastställts av universitetsstyrelsen och rektor. Det förebyggande arbete som ska ske för att motverka diskriminering och främja studenters lika rättigheter och möjligheter beskrivs i universitetets årliga likabehandlingsplan och arbetet med breddad rekrytering beskrivs i universitetets handlingsplan för breddad rekrytering. De åtgärder som ska främja lika rättigheter och möjligheter för anställda beskrivs i universitetets jämställdhetsplan. Det främjande tillgänglighetsarbetet för både studenter och anställda skildras i universitetets handlingsplan för tillgänglighet. Ett arbete med att lägga samman dessa planer till en plan påbörjades under 2013. Plan för lika rättigheter och möjligheter 2014 kommer att omfatta likabehandling, breddad rekrytering och tillgänglighet.

Aktuellt under året

En utredning av organisation för arbetet med jämlikhet och jämställdhet har genomförts av Ledningskansliet och Planeringsavdelningen.

Rådet för jämställdhets- och jämlikhetsfrågor har under året bytt ordförande.

I samband med Stockholm Pride arrangerades ett panelsamtal om familj, hälsa och sexualitet med forskare från Stockholms universitet på Pride House.

Genusakademin har arrangerat en nätverkskonferens för doktorander som forskar med inriktning mot genus, två teoriworkshops för genusdoktorander samt hållit i två forskarkurser – en med titeln Intersektionella utmaningar och en med titeln Genus och biologisk forskning. Genusseminariet vid Historiska institutionen har hållit ett antal seminarier där aktuell forskning presenterats. Även Queerseminariet vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap – avdelningen för genusvetenskap har arrangerat två läsecirklar, under våren om queerteorins möte med postkoloniala teorier och under hösten med romaner från olika tidsepoker.

En treårig chefsutvecklingsinsats som syftade till att öka medvetenheten om genus hos ett antal chef verksamma vid universitetet avslutades under 2013. Satsningen drevs av forskare vid Institutionen för etnologi, religion och genus och var finansierad av Delegationen för jämställdhet i högskolan med bidrag från Personalavdelningen och de fackliga organisationerna.

Resultatet är bland annat att det nu finns en grupp chefer vid universitetet som har kunskaper om hur genus konstrueras såväl inom akademien generellt som på deras egen arbetsplats och där de även kan se betydelsen av sitt eget aktörskap. Flera av dem har utarbetat strategier för hur de kan arbeta med genus och några har dessutom initierat ett förändringsarbete vid den egna institutionen eller avdelningen.

För att främja lika rättigheter och möjligheter har det under året getts information och utbildningar till anställda och studenter, bland annat i samband med utbildningar för chefer, skyddsombud, doktorander och forskningshandledare samt vid introduktionskurser för nyanställda. Information har getts till studenter i samarbete med studentkårerna vid universitetet.

Breddad rekrytering

Stockholms universitet har under 2013 fortsatt att aktivt samverka både centralt och på institutionsnivå med riktade insatser för att nå presumtiva studenter från underrepresenterade grupper, med fokus på social mångfald. Bland annat har detta arbete fortsatt att ske via mentorskap mot högstadieelever genom den så kallade Medvindsverksamheten, där universitetet samverkar med Huddinge och Botkyrka kommun. Universitetet har även ökat antalet institutioner som har inlett ett långsiktigt samarbete med en gymnasieskola. Dessa gymnasieskolor är i hög grad belägna i kommuner/stadsdelar där en lägre andel av den vuxna befolkningen har en akademisk utbildning.

Det centrala mentorskapsprojektet, där alumner är mentorer åt studenter, är inne på sitt tredje år. Även under 2013 har sex institutioner/enheter medverkat: Enheten för filmvetenskap, Kulturgeografiska institutionen, Statistiska institutionen, Matematiska institutionen, Meteorologiska institutionen samt Institutionen för naturgeografi och kvartärgeologi med sammanlagt 34 alumner och 46 studenter koplade till verksamheten. Verksamheten har alltså ökat i antal, både vad gäller medverkande studenter och mentorer, jämfört med 2012.

Studenthälsovård och studievägledning

Studenthälsovården vid Stockholms universitet bedrivs som en sektion vid Studentavdelningen. Tretton andra lärosäten i stockholmsområdet har slutit överenskommelse/avtal om studenthälsovård med Stockholms universitet. Studenthälsovården har under 2013, liksom tidigare år, bestått av en psykologisk och medicinsk mottagning för studenter, av utåtriktat/förebyggande arbete riktat mot hela studentgruppen (t.ex. alkohol, stress och ergonomi) samt samverkan med olika funktioner inom universitet (i t.ex. studiemiljöfrågor), externa vårdgivare och andra myndigheter (t.ex. CSN). Det nya Studenthuset har givit möjlighet till utökad service.

Allmän studie- och karriärvägledning erbjuds i form av enskilda samtal, genom mottagning, telefon och e-post samt genom sociala medier. Tjänsten ska bidra till att underlätta för studenter, alumner, doktorander och presumtiva studenter att fatta beslut som har med studie- och karriärval att göra. Vidare erbjuds studenterna karriärseminarier under terminen som stöd i att söka arbete såväl under som efter studierna samt för att på olika sätt underlätta för arbetsgivare och studenter att komma i kontakt med varandra. Det sker bland annat genom att möjliggöra för arbetsgivare att informera och rekrytera på plats vid Stockholms universitet. Ett avtal om tjänstekoncession avseende Karriärportal för studenter vid Stockholms universitet har tecknats mellan Stockholms universitet och Graduateland ApS i ett gemensamt intresse av att främja kontakten mellan studenter och potentiella arbetsgivare. Det gäller till exempel annonsering av lediga arbeten, praktikplatser, examensarbeten samt annonsering av event.

Ett särskilt ansvar finns för vägledning av lärarlegitimationsfrågor och studenter på kombinationslärarprogrammet. Riktad vägledning görs också till universitetets studenter som är antagna till Sport Campus Sweden, som är en organisation för att främja elitidrott och studier.

Internationalisering

Internationalisering är viktigt för Stockholms universitet vilket framgår i universitetets verksamhetsplan för 2013 och långsiktiga plan för 2011–2015. Ett av de prioriterade målen för 2013 är att andelen/antalet in- och utresande studenter ska öka. Under året har en ökning skett när det gäller antalet in- och utresande utbytesstudenter.

Universitetet har ca 1 200 avtal med ca 500 universitet i drygt 50 länder och många institutioner är aktiva när det gäller olika internationella samarbeten. Internationella studenter är ett viktigt inslag i internationaliseringen av universitetets utbildningar. Studenterna bidrar till att förstärka utbildningens kvalitet genom att tillföra perspektiv och erfarenheter från internationella undervisningsmiljöer och förhållanden. Även inresande lärare och forskare är viktiga för internationaliseringen. I universitetets ca 80 centrala samarbets-/utbytesavtal ingår oftast studentutbyte men i flera av avtalen ingår också möjligheten till lärarutbyte. Under 2013 har det dock varit litet intresse för lärarutbyte inom de centrala avtalen. I sex av de centrala avtalen ingår gästforskarutbyte med finansiering. Under 2013 har det liksom tidigare år varit obalans i utbytet och det är fler inresande än utresande gästforskare inom dessa avtal.

Universitetet har under året avslutat projektarbetet Stockholm University Academic Initiative. Projektet syftade till att attrahera avgiftsskyldiga studenter med prioriterade partneruniversitet till universitetets utbildningar. Samarbetet med de sju prioriterade universiteten har fortsatt under året. Särskilt har samarbetet med University of Illinois och Helsingfors universitet förstärkts.

I samarbete med Kommunikationsavdelningen arbetar Studentavdelningen på olika sätt med att marknadsföra Stockholms universitet för att rekrytera avgiftsskyldiga studenter. För tredje året i rad deltog Stockholms universitet i studentrekryteringsmässor i Ryssland och Kina under hösten 2013.

Under 2013 genomfördes för andra gången Stockholm Summer School i samarbete med Karolinska Institutet och Kungliga Tekniska högskolan. Syftet med sommarskolan är att rekrytera avgiftsskyldiga studenter. Totalt erbjöds sju kurser varav tre på Stockholms universitet. En av dessa ställdes in p.g.a. för få sökande. Flest studenter (drygt 30) hade kursen ”The Swedish Model”. Studenterna erbjöds ett gemensamt socialt program som samordnades av sektionen för internationell mobilitet vid Stockholms universitet.

Sektionens stöd till institutionernas internationella utbyteskoordinatorer sker genom möten, kontakter, samt e-postutskick. Under 2013 har sektionen anordnat fyra nätverksmöten och två utbildningstillfällen för nya koordinatörer. Koordinatorerna deltog även i delar av programmet för de europeiska partneruniversiteten i november. Under hösten har ett pilotprojekt startat som rör införandet av en ny databas, Moveon4, för hantering av utbytesavtal och mobilitet. Sektionen för internationell mobilitet samordnar projektet där även Företagsekonomiska institutionen och Statsvetenskapliga institutionen ingår.

Under 2013 har tre ledningsresor genomförts (Berlin, Turkiet och Sydkorea). I september genomfördes en ledningsresa med rektor till Turkiet då flera universitet och forskningsinstitut besöktes. Under året har cirka 10 besök som involverat universitetsledningen tagits emot.

Under 2013 har förberedelsearbetet inför starten av EU:s nya program, Erasmus+ för högre utbildning 2014 fortsatt med bl.a. en universitetsansökan om att få delta i Erasmus+ och framtagandet av nya dokumentmallar.

Studentutbyte

Under 2013 har universitetet sett en ökning av det totala antalet utresande utbytesstudenter medan antalet inresande utbytesstudenter minskat något jämfört med 2012. För att öka antalet utresande utbytesstudenter har sektionen för internationell mobilitet under året arbetat med att sprida information om möjligheten till utbyte genom olika kanaler och aktiviteter. Bland annat genomfördes i november för andra året i rad en internationell vecka. Programmet omfattade en studera utomlandsmässa där partneruniversitet, ambassader och institutioner medverkade. Mässan bemannades bl.a. av inresande utbytesstudenter. Under veckan genomfördes också ett antal andra aktiviteter med syfte att inspirera till studentutbyte.

Universitetet arbetar kontinuerligt med att informera lärare och studenter om möjligheter till internationellt utbyte. En viktig informationskanal för att nå ut till så många som möjligt med aktuell information är Stockholms universitets webbplats.

Nedan redovisas hur studentutbytet har sett ut under den senaste treårsperioden:

Område/Fakultet	Antal	
	in	ut
HS-området		
2013	1 224	714
2012	1 169	630
2011	1 002	652
Humanistiska fakulteten		
2013	349	96
2012	309	89
2011	265	109
Juridiska fakulteten		
2013	187	168
2012	195	146
2011	164	137
Samhällsvetenskapliga fakulteten		
2013	688	450
2012	665	395
2011	573	406
Naturvetenskapliga området		
2013	188	17
2012	170	7
2011	146	13

Tabell 48: In- och utresande studenter (individer) i utbytesprogram, per område och fakultet, 2011–2013. Utbytesstudenter som inte är knutna till en viss fakultet finns inte med i tabellen ovan.

Utbytesprogram	2013	2012	2011
Erasmus			
Inresande	914	941	803
Utresande	350	282	349
Nordplus			
Inresande	109	126	131
Utresande	16	17	24
Övrigt			
Inresande	390	403	358
Utresande	370	344	296
Totalt inresande	1 413	1 470	1 292
Totalt utresande	736	643	669

Tabell 49: Studerande (individer) i utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom olika utbytesprogram 2011–2013.

Som framgår av tabellerna ovan är det obalans mellan inresande och utresande studenter, vilket gäller för alla fakulteter och oavsett utbytesprogram. Juridiska fakulteten är de som har jämnast fördelning och som under de senaste åren legat på 1,1 till 1,4 inresande student per utresande. Totalt inom det Humanistisksamhällsvetenskapliga området har det sedan 2011 kommit i snitt 1 132 inresande studenter per år medan utresande studenter i snitt varit 665. Störst är obalansen inom naturvetenskaplig fakultet där man de senaste åren tagit emot i genomsnitt 168 inresande studenter, men där utresande studenter i snitt legat på drygt 12.

Kvalitetsarbete

Utgångspunkten för universitetet är att kvalitetsarbetet, i vilket både anställda och studenter medverkar, är en integrerad del av den ordinarie verksamheten inom universitetet. Arbetet styrs övergripande av mål och anvisningar i universitetets långsiktiga plan och verksamhetsplan och bedrivs inom ramen för den ordinarie organisationen. Det innebär att fakultetsnämnderna, genom delegation från områdesnämnderna, har huvudansvaret för kvaliteten i utbildningarna och att den löpande kvalitetssäkringen sker via universitetets basenheter institutionerna/ motsvarande.

Universitetets kvalitetsråd lades ned i början av året och kvalitetsfrågorna överfördes till det områdesövergripande rådet som rektor samtidigt inrättade. Detta råd består av universitetsledningen, dekanerna, områdeskanslicheferna samt studeranderepresentanter. Förändringen innebär att kvalitetsfrågorna lyfts in i den ordinarie linjestrukturen. Kvalitetssamordnaren deltar regelbundet som föredragande i rådets möten.

Den förstärkning av den centrala kvalitetsfunktionen inom universitetsförvaltningen som gjordes 2012 har bidragit till att stödet till institutionerna, framför allt vad gäller de externa kvalitetsutvärderingarna av utbildningar, har förstärkts ytterligare. Centralt stöd erbjuds nu under hela utvärderingscykeln från och med informationen före till och med eventuella beslut om återkallande av examenstillstånd samt tillhörande examenstillståndsansökningar. Studenterna deltar i detta kvalitetsarbete

genom att vara representerade i de två särskilda arbetsgrupper som rektor inrättat, en som granskar självvärderingar och en som granskar åtgärdsredovisningar inför rektorsbeslut.

Under året beslutades för första gången om en lokal examensordning för universitetet. Beredningen av denna har skett i nära samarbete mellan olika avdelningar inom universitetsförvaltningen. Beslutet avslutar steg ett i en centralt beslutad process att kvalitetssäkra universitetets examenstillstånd, inte minst att säkra den för universitetet viktiga utbildningsvägen mot examen som sker via fristående kurser. Det breda samarbetet inom förvaltningen kommer att fortsätta även under 2014, då områdesnämnderna påbörjar steg två i denna kvalitetssäkringsprocess. Detta steg rör framtagandet av lokala examensbeskrivningar. Även ett annat styrdokument för utbildningar som rör handläggningsprocessen vid avvecklande av utbildningar beslutades under året. Arbetet med översyn av centrala styrdokument som rör utbildning fortsätter även under 2014.

Studentinflytande

Enligt 1 kap. 4 § högskolelagen är kvalitetsarbetet en gemensam angelägenhet för universitetets anställda och studenter. Stockholms universitet vill betona kvalitetsaspekten av begreppet studentinflytande. Studentinflytande är i praktiken att se som en ständigt pågående dialog där universitetets anställda och studenter samarbetar för att förbättra den gemensamma verksamheten. Utvecklandet av väl fungerande former för studentinflytande är följaktligen en betydelsefull del av universitetets kvalitetsarbete.

Studenterna är sedan lång tid tillbaka representerade i universitetets centrala beredande och beslutande organ. Även på områdes-, fakultets- och institutionsnivå är studenterna väl representerade i dessa organ.

Universitetets dokument ”Policy och riktlinjer för studentinflytande vid Stockholms universitet” ligger till grund för en gemensam och övergripande syn på studentinflytande som ett centralt instrument för att höja kvaliteten på universitetets verksamhet. Stockholms universitets ambition är att, med de insatser som följer av riktlinjerna, inta en ledande position bland landets lärosäten i verksamhet som rör studentinflytande.

Högskolepedagogisk utbildning

Fram till och med 2012 anordnades de universitetspedagogiska kurserna av Universitetspedagogiskt centrum (UPC) som organisatoriskt tillhörde Nämnden för fakultetsgemensamma verksamheter. Dess personal klassificerades som teknisk/administrativ personal trots att deras huvudsakliga arbetsuppgifter handlat om undervisning. Detta medförde bland annat att de inte kunde göra akademisk karaktär och att uppbyggandet av en forskningsbas inom området hämmades.

En utredning under 2012 utmynnade i ett rektorsbeslut som innebar att UPC lades ner 31 december 2012 och att personal och verksamhet flyttades in i kärnverksamheten från och med 1 januari 2013. De universitetspedagogiska kurserna ges från och

med vårterminen 2013 av Data- och systemvetenskapliga institutionen (DSV), Institutionen för matematikämnet och naturvetenskapsämnenas didaktik (MND) och Institutionen för pedagogik och didaktik (IPD). Kurserna är universitetsgemensamma.

Från och med 2011 krävs högskolepedagogisk utbildning motsvarande fem veckor för befordran till lektor eller professor. För anställning som adjunkt, lektor eller professor är högskolepedagogisk utbildning meriterande. Den som anställs som lärare och saknar högskolepedagogisk utbildning om minst 7,5 högskolepoäng ska genomgå sådan utbildning under de två första åren av anställningen. Varje doktorand ska ha minst en handledare som har genomgått forskarhandledarutbildning, och undervisande doktorander ska själva ha genomgått grundläggande högskolepedagogisk utbildning.

Kompetensförsörjning

Enligt förordning (SFS 2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 3 kap. 3 § ska universitetet redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. I redovisningen ska det ingå en analys och en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till att nå verksamhetens mål.

Universitetets generella mål för kompetensförsörjning och kompetensutveckling är att inom sin organisation ha tillräckligt kvalificerad kompetens, såväl lednings- och kärnkompetens som stödkompetens, för att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet. Risken för att inte kunna tillgodose universitetets kompetensförsörjningsbehov värderas till en högrisk i universitetets riskanalys.

Rekrytering

Genom externa annonser har universitetet sökt drygt 700 nya medarbetare, fördelade på lärare och forskare, doktorander samt teknisk och administrativ personal. Den systematiska satsningen att annonsera på engelska har fortsatt under året.

Institutionerna har i uppdrag att analysera behovet av nyrekrytering mot bakgrund av kommande pensionsavgångar. Här ingår också en analys av hur tillgängliga resurser kan utnyttjas för att möjliggöra rekrytering av de mest kompetenta forskarna. Inom utbildningen på forskarnivå är det vanligt att institutionerna riktar utlysningar av doktorandanställningar till sådana delområden där man bedömer att det finns behov av kompetensförstärkning.

Rekryteringsbehovet är en prioriterad fråga som kontinuerligt följs upp av områdesnämnderna och fakultetsledningarna, och som även uppmärksammas i universitetets riskanalys. Vid universitetet är andelen lärare¹⁰ (exklusive gäst- och timlärare) med doktorsexamen drygt 80 procent.

Lönebildning

En viktig komponent för att trygga kompetensförsörjningen är en genomtänkt lönepolitik och en stabil, lokalt anpassad lönebildning. Även om lönebildning är en tydlig arbetsgivarfråga så sker utvecklingsarbetet i konstruktiv samverkan med de

¹⁰ Räknat på årsarbetare, det vill säga med hänsyn till anställningens omfattning och längd under året.

fackliga organisationerna. Lönepolitiken ska bidra till att Stockholms universitet kan rekrytera, behålla och motivera kompetenta medarbetare. Rätt använd är lönesättning ett styrmedel för att nå verksamhetens mål. Stockholms universitet har under 2013 utvecklat sättet att arbeta med den lokala lönebildningen i syfte att göra den mer tydlig och förutsägbar för chefer och medarbetare. En ny övergripande lönepolicy har tagits fram. Lönesättande kriterier för TA-personal, för lärare och för chefer har tagits fram i bred samverkan. Seminarier om lönebildning i syfte att tydliggöra både centralt och lokalt perspektiv på lönebildning har genomförts. Kunskapen om lönebildning bland chefer har ökat påtagligt och samverkan mellan chefer avseende lönebildning ökar kvaliteten på lönesättningen både på individnivå och övergripande nivå.

Intern kompetensutveckling

Ett professionellt chefs- och ledarskap är avgörande för att Stockholms universitet ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Universitetet behöver chefer som kan upprätthålla och utveckla en effektiv verksamhet av hög kvalitet och som står rustade att ta sig an de utmaningar och förändringar som chefskapet innebär, exempelvis organisationsförändringar, en ökad mångfald och rörlighet bland de anställda, stora forskningsprojekt och omprioriteringar. Chefens roll är att leda och styra verksamheten mot uppsatta mål och samtidigt stödja och underlätta arbetet för medarbetarna.

För att tydliggöra vilka uppdrag och förväntningar som ingår i chefsrollen fattade rektor beslut om en chefspolicy i början av året. Chefspolicyen tydliggör vilka ramar och villkor som kännetecknar chefskapet. Tre konkreta chefsuppdrag och fem förmågor som samtliga chefer ska sträva efter att behärska beskrivs. Policyen ska ses som en utgångspunkt för utvecklingen av och som en personlig inspiration till utövandet av chef- och ledarskapet. Den ska även fungera som underlag vid rekrytering av chefer, vara ett stöd och stimulans till ett väl utvecklat chef- och ledarskap samt vara en utgångspunkt för kontinuerlig avstämning mellan en chef och dennes överordnade chef. Ett implementeringsarbete av chefspolicyen har under året genomförts, exempelvis vid flera chefsrekryteringar, i introduktionsprogrammet för nya chefer samt vid särskilda chefsträffar.

Introduktionsprogrammet för nya chefer ”Att vara chef” på sammanlagt 13 dagar har genomförts. Programmet har rönt stor uppskattning i organisationen och är en viktig åtgärd som vidtagits för att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. Programmet riktar sig till samtliga chefsfunktioner på universitetet inom både kärnverksamhet och förvaltning och särskilt de chefer som är nya i chefsrollen. Programmet syftar till att ge deltagarna ökade kunskaper om det ansvar och de befogenheter som chefsuppdraget innebär. Under våren 2013 avslutades den tredje omgången av chefsprogrammet med totalt 50 deltagare. Den fjärde omgången startade under hösten, och programmet avslutas våren 2014. Då har närmare 200 chefer gått introduktionsprogrammet.

Universitet erbjuder även en del mer specifika utbildningar och seminarier för chefer, exempelvis inom arbetsrätt, juridik och utbildningar för institutionsstyrelser. En särskild utbildning i att skapa effektiva team för chefer och deras respektive grupper har tagits fram under året och genomförts vid två tillfällen. För att säkerställa en god arbetsmiljö och för att upptäcka behov av kompetensutveckling bland medarbetare har en utbildning i att hålla utvecklingssamtal genomförts för chefer. Även det universitetsanpassade ekonomispelet för chefer har genomförts i två

omgångar. Universitetet erbjuder även chefer att på individnivå få stöd i sin utveckling i rollen som chef genom individuella coachingsamtal. Under året har närmare 40 chefer haft coaching under sammantaget 300 timmar.

Samtliga insatser för chefer och ledare på såväl grupp- som individnivå har analyserats och utvärderats med ett genomgående gott resultat.

För medarbetare har ett antal utbildningstillfällen erbjudits under året. Utvecklingsprogrammet ”Morgondagens akademiska ledarskap” för kommande akademiska chefer har genomförts under året. Programmet görs i samarbete med Karolinska Institutet och Kungliga Tekniska högskolan.

Flera av universitetsförvaltningens avdelningar och enheter arrangerar utbildningar inom sina sakområden exempelvis utbildning i projektledning, kommunikätorsansvar, ekonomi, offentlighet och sekretess, personaladministration och IT.

Ett uppskattat program i stresshantering och att verka i förändring har genomförts för målgruppen doktorander och teknisk/administrativ personal. Programmet har genomförts i 8 omgångar, 6 omgångar för doktorander och 2 omgångar för teknisk/administrativ personal. För nyanställda medarbetare vid Stockholms universitet erbjuds introduktionsutbildning på svenska och på engelska. Under året har två introduktionsutbildningar genomförts, en på svenska och en på engelska. 165 nya medarbetare har deltagit i introduktionsutbildningarna under året.

Sjukfrånvaro

Uppgift ska lämnas om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret.

Den totala sjukfrånvaron vid Stockholms universitet är mycket låg. Den uppgick 2013 till 1,8 % (mätt som procent av ordinarie arbetstid) vilket är en ytterligare reduktion av en redan mycket låg sjukfrånvaro. Liksom tidigare är sjukfrånvaron högre för kvinnor än för män. Under 2013 var den 2,7 % för kvinnor jämfört med 0,8 % för män. Mindre än hälften (43,0 %) av den totala sjukfrånvaron kan hänföras till långtidsfrånvaro vilket är lägre än tidigare år. Mätt som andel av ordinarie arbetstid har långtidsfrånvaron sjunkit från 1,2 till 0,8 procent sedan 2012.

	2013	2012	2011	2010	2009
Anställda - 29 år	1,1	1,0	0,9	1,2	1,2
Anställda 30 - 49 år	1,8	2,1	1,9	1,8	2,0
Anställda 50 år –	2,2	2,4	2,1	2,0	1,8
Kvinnor	2,7	2,9	2,6	2,4	2,4
Män	0,8	1,2	1,0	1,1	1,1
Totalt	1,8	2,1	1,9	1,8	1,8
Varav långtidssjuka (60 dagar eller mer)	0,8	1,2	1,0	1,0	1,0

Tabell 50: Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid för åren 2009–2013.

Ekonomisk redovisning

Bokslutet för Stockholms universitet år 2013 visar på en positiv kapitalförändring om 344,8 mnkr kronor, vilket motsvarar omkring 8,2 procent av verksamhetens kostnader. Att lärosätet visar ett så stort överskott förklaras huvudsakligen av två bokföringsposter. Lärosätet har under året upplöst avsättningar om 240,6 mnkr. Dessa avsättningar avsåg framtida hyreskostnader för campus Konradsberg. Då lärosätet inte längre hyr dessa lokaler har avsättningen lösts upp. Lärosätet gör också under året en överproduktion av studenter. Denna överproduktion genererar ett positivt resultat om 87,1 mnkr. Dessa två poster påverkar resultatet positivt med 327,7 mnkr. Utan dessa två poster hade resultatet blivit 18,6 mnkr för år 2013. Det ackumulerade myndighetskapitalet för Stockholms universitet vid årsskiftet är 1 002,4 mnkr. Resultatet för år 2012 var 50,3 mnkr.

Intäkter

2013 ökade anslagsintäkterna med 113,9 mnkr i jämförelse med år 2012. Intäkterna för anslaget för grundutbildning ökade med 98,5 mnkr. Intäkterna för anslaget till forskning och forskarutbildning ökade med 17,8 mnkr. Transfereringar finansierade med anslag minskade med 2,3 mnkr. Sammantaget ger detta ökade anslag om 113,9 mnkr. Till skillnad från år 2012 har universitetet 2013 redovisat intäkter över sitt takbelopp (87,1 mnkr).

Intäkter av avgifter och andra ersättningar har 2013 ökat med 6,9 mnkr från år 2012. Intäkter av bidrag har ökat med 84,2 mnkr. De finansiella intäkterna har minskat med 8,6 mnkr. Dessa intäkter avser i huvudsak ränteintäkter på räntekontot i Riksgälden.

Kostnader

De totala kostnaderna 4 188,6 mnkr år 2013 har totalt sett minskat från 2012, vilket beror på att upplösningen av avsättningar för hyror av campus Konradsberg har bokats 240,6 mnkr. Utan denna kostnadsreducering hade de totala kostnaderna uppgått till 4 429,2 mnkr. Det är en ökning från år 2012 med 146,3 mnkr.

De totala kostnaderna fördelar sig 2013 procentuellt enligt följande: personalkostnader 71,3%, kostnader för lokaler 10,1%, övriga driftskostnader 16,3%, finansiella kostnader 0,1% och avskrivningar 2,1%.

Kapitalförändring

Årets kapitalförändring 344,8 mnkr tillsammans med tidigare ackumulerade resultat ger en balanserad kapitalförändring om 1 002,4 mnkr. Fördelningen av den balanserade kapitalförändringen är följande: utbildning på grund och avancerad nivå 638,9 mnkr, forskning och utbildning på forskarnivå 361,8 mnkr samt kapital, donationskapital och resultatandelar i dotterföretag 1,7 mnkr.

Utfall i jämförelse med prognos

Delårsrapporten visade ett överskott om 134,7 mnkr för första halvåret, vilket var bättre än delårsresultatet för 2012 då underskottet var -17,9 mnkr. Överskottet för halvåret beror på att avsättningar om 215,4 mnkr då upplöstes för campus Konradsberg. Om avsättningen för Konradsberg inte lösts upp hade resultatet vid halvåret varit -80,7 mnkr. Detta förklaras till stor del av att semesterlöneskulden är

som störst den sista juni. Den prognos som gjordes i samband med delårsbokslutet pekade på en positiv kapitalförändring om 389,3 mnkr. Att utfallet blev 44,5 mnkr sämre än prognosen beror delvis på att den prognostiserade överproduktionen av studenter var 15,2 mnkr högre än det verkliga utfallet. Anslagsintäkterna blev trots detta 9,8 mnkr bättre än prognosen. Det beror till stor del på att den del som anslagsfinansierar transfereringar ökade med 14,9 mnkr. Intäkter av avgifter och andra ersättningar blev 12,3 mnkr lägre än prognostiserat. Merparten av denna post avser uppdragsintäkter, men även avgifter enligt 4 § i avgiftsförordningen ingår. Bidragsintäkterna var 13,7 mnkr lägre än prognosen. Både avgiftsintäkter och bidragsintäkter är svåra att prognostisera. I prognosen utgår man från delårsutfallet och prognostiserar det andra halvåret utifrån historiska utfall från tidigare andra halvår. Detta gör att det är svårt att hänföra minskningen av dessa intäkter till något eller några enskilda projekt. Dessa kostnader blev i paritet med prognosen. Driftskostnaderna blev 16,3 mnkr högre än prognosen. Historiskt sett är driftskostnaderna lägre andra halvåret än första och i prognosen gjordes ett antagande om att andra halvårets kostnader skulle vara 95 % av första halvårets, utfallet andra halvåret blev 2,6 % högre än halvåret.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

	2013	2012	2011	2010	2009
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	29 559	29 448	29 097	29 725	28 632
Kostnad per helårsstudent (kr)	47 949	56 961	57 756	51 505	51 650
Totalt antal helårsprestationer ¹	22 074	21 869	22 153	22 080	21 314
Kostnad per helårsprestation (kr)	64 207	76 701	75 862	69 338	69 384
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst)	111	84	27	-	-
Totalt antal nyantagna doktorander	305	332	324	296	312
– andel kvinnor (%)	52	48	49	47	52
– andel män (%)	48	52	51	53	48
Totalt antal doktorander totalt med någon aktivitet	1 832	1 838	1 846	1 803	1 790
– andel kvinnor	53	53	54	54	55
– andel män	47	47	46	46	45
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	841	826	980	829	717
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb.) ²	205	245	245	192	318
Genomsnittlig studietid (år) för licentiatexamen ³	2,9	3,0	3,4	3,9	3,8
Genomsnittlig studietid (år) för doktorsexamen ³	4,2	4,3	4,4	4,2	4,2
Totalt antal doktorsexamina	212	227	225	249	227
Totalt antal licentiatexamina	65	65	103	87	93
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer	2 350	2 409	2 387	2 136	1 992
Kostnad per vetenskaplig refereegranskad publikation (tkr)	1 045	1 023	1 007	1 031	1 058
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	4 412	4 336	4 102	3 858	3 716
Medelantal anställda	5 512	4 932	4 952	5 124	4 850
Totalt antal lärare (årsarb.)	1 352	1 346	1 318	1 489	1 310
– andel kvinnor (%)	45	45	45	45	45
– andel män (%)	55	55	55	55	55
Antal disputerade lärare (årsarb.)	1 120	1 093	1 148	1 081	939
– andel kvinnor (%)	40	40	40	40	39
– andel män (%)	60	60	60	60	61
Antal professorer (årsarb.)	449	456	439	443	395
– andel kvinnor (%)	27	28	28	28	27
– andel män (%)	73	72	72	72	73
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	4 531	4 333	4 152	4 112	3 802
Utb. på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	1 898	1 787	1 714	1 733	1 599
– andel anslag (%)	87	87	87	87	87
– andel externa intäkter (%)	13	13	13	13	13
Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	2 633	2 545	2 438	2 379	2 203
– andel anslag (%)	55	56	56	56	54
– andel externa intäkter (%)	45	44	44	44	46
Kostnader totalt (mnkr)	4 189	4 283	4 231	3 892	3 729
– andel personal (%)	71	66	64	65	65
– andel lokaler (%)	10	17	18	17	16
Lokalkostnader ⁴ per kvm (kr)	1 511	2 348	2 385	2 185	2 151
Balansomslutning (mnkr),	2 796	2 638	2 471	2 409	2 142
– varav oförbrukade bidrag	980	964	928	901	836
– varav årets kapitalförändring	345	50	-79	221	73
– varav myndighetskaptal (inkl. årets kapitalförändring)	1002	658	607	686	466

1 Exkl. uppdragsutbildning och beställd utbildning

2Antal individer, ej årsarbetare. Eftersom dessa personer saknar anställning vid universitetet är uppgifter om antal årsarbetare inte möjliga att ta fram.

3 Nettostudietid

4 De lägre nivåerna för 2013 jämfört med tidigare år är en engångseffekt. Se vidare resonemang i avsnittet Ekonomiskt resultat.

Redovisningsprinciper och värderingsgrunder

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Universitetets redovisning följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring och god redovisningssed samt förordning om redovisning av studier m m vid universitet och högskolor (1993:1153).

Universitetet tillämpar från och med 1 januari, 1999 i alla väsentliga delar Baskontoplan 1999 för statliga myndigheter.

Om inget annat anges redovisas beloppen i den ekonomiska redovisningen i tusental kronor.

För universitet och högskolor gäller undantag från vissa bestämmelser

1. Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om avräkning av anslagsmedel enligt 5, 16 och 18 §§ anslagsförordningen (1996:1189). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgäldskontoret ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgäldskontoret.

2. Universitet och högskolor medges undantag från 11 § anslagsförordningen (1996:1189) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som utnyttjad takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst tio procent av takbeloppet till efterföljande budgetår, utan att särskilt begära regeringens medgivande.

3. Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt bilaga 39 Väsentliga uppgifter.

Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av

- låneram i Riksgäldskontoret uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
- beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgäldskontoret.

4. Universitet och högskolor medges i undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, om att i årsredovisningen upprätta och till regeringen lämna en finansieringsanalys.

Tillgångar

Tillgångar har värderats enligt lägsta värdets princip. Fordringar har tagits upp med de belopp de beräknas inflyta.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier med ett anskaffningsvärde på minst 25 000 kr och med en ekonomisk livslängd på minst 3 år redovisas som anläggningstillgång. Anläggningstillgångar avskrivs enligt plan med följande avskrivningstider:

- 3 år Datorer
- 5 år Kontorsmaskiner, inredningsinventarier, elektriska apparater, bilar m m.
- 10 år Byggnadsinventarier, skepp och förbättringsutgift annans fastighet.

Konst avskrivs inte.

Från och med år 2002 upptar universitetet immateriella tillgångar med ett anskaffningsvärde av minst 10 000 kronor och avskrivningstid av fem år.

Externmedelsfinansierade projekt

I den löpande redovisningen bokförs inbetalda medel för bidragsprojekt (förskott) som en skuld till finansiären. Kostnader som avser projektet skall bokföras löpande när de uppstår. För bidragsfinansierade projekt bokförs vid varje månads slut intäkter motsvarande månadens kostnader, vilket medför att de bidragsfinansierade projekten löpande under året har ett resultat på noll kronor. Vid bokslutet redovisas oförbrukade bidrag under periodavgränsningsposter på skuldsidan i balansräkningen, om avtalet anger en dispositionstid efter den 31 december innevarande år. Alla bidragsprojekt kontrolleras årligen för att fastställa att de har ett underliggande kontrakt med dispositionstid för medlen efter den 31 december. Om dispositionstiden har löpt ut senast 31 december innevarande räkenskapsår resultatförs de i enlighet med försiktighetsprincipen.

I de fall kostnaderna under året har varit större än inbetalda medel har universitetet en fordran på finansiären, och denna bokförs på tillgångssidan i balansräkningen under periodavgränsningsposter.

Uppdragsprojekt erhåller normalt inga förskott. Kostnaderna bokförs löpande under året men ingen intäktsavräkning sker vid månadens slut. För uppdragsprojekt som inte är avslutade vid upprättandet av delårsbokslut och årsbokslut betraktas över- och underskott som förutbetalda intäkt respektive upplupen intäkt. Med andra ord resultatförs de inte och påverkar inte årets resultat.

Uppdragsprojekt som utgörs av undervisning åt andra universitet eller högskolor betraktas vid helårsbokslutet som löpande verksamhet och resultatförs. Uppdragsprojekt resultatförs i samband med att projektet avslutas löpande under året.

Transfereringar

Från och med 1999 redovisar universitetet transfereringar enligt Ekonomistyrningsverkets rekommendationer. Som transfereringar redovisas bl a stipendier och lämnade bidrag samt de intäkter som erhållits för att finansiera transfereringarna, där antingen givaren till universitetet och/eller mottagaren från universitetet är en statlig part. I de fall där ingen part är statlig bokförs transfereringarna enbart via balansräkningen.

Utbildningsbidrag har tidigare redovisats i avsnittet för transfereringar men från och med år 2005 redovisas utbildningsbidragen i avsnittet personalkostnader.

Avstämning av mellanhavanden med andra statliga myndigheter

Från och med år 2000 har statsredovisningen ökat kraven på särredovisning av mellanhavanden med andra statliga myndigheter och från och med 2003 skall, vid inrapportering till statsredovisningen, varje transaktion till annan statlig myndighet kunna särredovisas. Erhållna bidrag och avgifter samt givna bidrag och köp skall redovisas och stämmas av med varje statlig motpart för belopp överstigande en miljon kronor. För fordringar och skulder över årsskiftet gäller att belopp över ett hundra tusen kronor skall stämmas av. Stockholms universitet har i sin kodsträng en unik kod för varje myndighet och en gemensam kod för samtliga övriga motparter för att kunna särskilja dessa transaktioner.

Verksamhetsgrenar

Enligt regleringsbrev finns två verksamhetsgrenar, grundläggande högskoleutbildning med stödfunktioner samt forskning och forskarutbildning med stödfunktioner.

Övriga väsentliga uppgifter

Fördelning av förvaltningens intäkter och kostnader

Förvaltningens kostnader och intäkter fördelas till verksamhetsgrenarna och fakulteterna genom en fördelningsnyckel baserad på hur kostnaderna för institutionerna fördelar sig.

Förvaltningens intäkter och kostnader har fördelat sig med 55 procent till grundutbildningen och 45 procent till forskning och forskarutbildningen.

Stockholms Universitet Holding AB

Ägandet av Stockholms universitet holding AB övergick per den 1 januari 1998 från Närings- och handelsdepartementet till Stockholms universitet. Bolaget äger helt eller delvis aktier i sex bolag.

Förvaltning av stiftelser

I enlighet med Stiftelselagen (1994:1220) bröts de fonder och samförvaltade donationer som är att betrakta som stiftelser och därmed egna juridiska personer ut ur universitetets redovisning den 1 januari 1997. Utanför universitetets redovisning finns 158 anknutna stiftelser vilka avger separata bokslut och årsredovisningar.

Marknadsvärdet av det förvaltade kapitalet uppgår till 443,0 mnkr per den 31 december 2013. Beviljade medel uppgår till 8,6 mnkr. Förmögenheten har ökat i värde med 12,4 procent under år 2013. Den totala avkastningen på stiftelsernas kapital var 14,6 procent under år 2013. Förvaltningen av universitetets stiftelser bygger på långsiktiga placeringar och regleras av universitetets placeringspolicy. Det förvaltade kapitalet bestod vid utgången av året av svenska aktier 44,8 procent, utländska aktiefonder 6,8 procent och ränteplaceringar 48,4 procent.

Universitetet handhar förvaltningen av stiftelserna tillsammans med förvaltningen av Stockholms universitet holding AB och dotterbolag. Denna förvaltning har under 2013 haft kostnader på 5 255 tkr (4 958) varav personalkostnaderna är 4 281 tkr (3 836). Ersättning från stiftelserna och holdingbolag med dotterbolag uppgår till 3 318 tkr (2 995).

Pensionskund

Skulden utgör värdet av de pensionsförmåner för vilka myndigheten skall bekosta utbetalningarna. Universitetet bokför den av SPV beräknad pensionskund samt beviljade men ännu inte utbetalade pensioner. Beloppet utgörs dels av pensionsersättningar dels av delpensioner.

Resultaträkning

(tkr)	Not 1	2013-01-01- 2013-12-31	2012-01-01- 2012-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		3 089 448	2 973 187
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	321 360	314 483
Intäkter av bidrag	Not 22	1 095 622	1 011 427
Finansiella intäkter	Not 3	24 972	33 570
Summa		4 531 402	4 332 666
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 4	-2 987 032	-2 827 529
Kostnader för lokaler	Not 17	-424 451	-710 325
Övriga driftskostnader		-684 216	-643 455
Finansiella kostnader	Not 5	-4 353	-5 774
Avskrivningar och nedskrivningar		-88 513	-95 792
Summa		-4 188 565	-4 282 875
Verksamhetsutfall		342 837	49 792
Resultat från andelar i hel- och delägda företag		1 940	548
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		46 639	48 937
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		75 380	77 804
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	Not 24	41 393	32 566
Lämnade bidrag	Not 25	-163 412	-159 307
Saldo		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	Not 26	344 777	50 339

Balansräkning

(tkr)		2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	Not 6	1 760	2 055
Summa Immateriella anläggningstillgångar		1 760	2 055
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		121 866	117 266
Maskiner, inventarier, installationer m m		155 157	141 925
Pågående nyanläggningar		36 549	13 775
Summa Materiella anläggningstillgångar	Not 7	313 572	272 965
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	Not 8	3 182	1 428
Långfristiga värdepapper	Not 9	22 019	22 689
Summa Finansiella anläggningstillgångar		25 201	24 117
Fordringar			
Kundfordringar		14 142	16 766
Fordringar hos andra myndigheter	Not 10	52 222	54 854
Övriga fordringar		1 165	5 819
Summa Fordringar		67 529	77 438
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		132 520	137 411
Upplupna bidragsintäkter		166 354	96 051
Övriga upplupna intäkter		7 957	7 159
Summa Periodavgränsningsposter	Not 11	306 831	240 621
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 12	-66 539	-155 775
Summa Avräkning med statsverket		- 66 539	-155 775
Kortfristiga placeringar			
Värdepapper och andelar		0	0
Summa Kortfristiga placeringar		0	0
Kassa och bank			
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret	Not 13	2 144 223	2 169 592
Kassa, postgiro och bank	Not 14	3 869	7 912
Summa Kassa och bank		2 148 092	2 177 504
SUMMA TILLGÅNGAR		2 796 446	2 638 925

KAPITAL OCH SKULDER		2013-12-31	2012-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital		1 540	1 178
Donationskapital		139	139
Resultatandelar i hel- och delägda företag		0	0
Balanserad kapitalförändring		655 980	606 189
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		344 777	50 339
Summa Myndighetskapital	Not 15	1 002 436	657 845
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 16	21 970	29 134
Övriga avsättningar	Not 17	2 136	242 749
Summa Avsättningar		24 106	271 883
Skulder m m			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 18	263 668	268 609
Skulder till andra myndigheter	Not 19	89 731	90 194
Leverantörsskulder		89 753	88 183
Övriga skulder	Not 20	54 346	53 571
Depositioner		33	109
Summa Skulder m.m.		497 531	500 565
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		224 710	198 898
Oförbrukade bidrag	Not 23	980 214	963 773
Övriga förutbetalda intäkter		67 449	45 860
Summa Periodavgränsningsposter	Not 21	1 272 373	1 208 532
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 796 446	2 638 925
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Avseende Geovetenskapens hus:			
Åtagande att betala två årshyror ifall hyresavtalet inte förlängs med oförändrade villkor på ytterligare fem år.		90 600	90 600
Avseende Albano			
Åtagande att betala till Akademiska hus om projektet avbryts av Stockholms universitet		54 447	
Övriga åtaganden lokalfrågor			
Åtagande att fullt ersätta Akademiska Hus för det fall Stockholms universitet eventuellt avbryter arbete, gällande avtal och startavtal för utredningar och bygg-/ombyggnadsprojekt av lokaler.		7 606	
Åtagande att fullt ersätta Akademiska Hus vid eventuella fuktskador som orsakas av ITM institutionens verksamhet.			
Summa ansvarsförbindelser		152 653	90 600

Anslagsredovisning

Anslag	Ingående överför. belopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Tot. disp. belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp 13-12-31
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning							
16:02:009 Grundutbildning (a)	155 775	1 544 810		-2 135	1 698 450	-1 631 911	66 539
001 Takbelopp (a)	155 775	1 544 810		-2 135	1 698 450	-1 631 911	66 539
16:02:010 Forskning och forskarutbildning (a)		1 447 906			1 447 906	-1 447 906	
004 Basresurs (a)		1 447 906			1 447 906	-1 447 906	0
16:02:071 Särskilda åtaganden för univ och högskolor (a)		56 271			56 271	-56 271	0
008 Nationellt resurscentrum i kemi (a)		1 300			1 300	-1 300	0
009 Tolk- och översättarutbildning (a)		11 235			11 235	-11 235	0
010 Särskilda uppgifter rörande svenska som andraspråk och svenskundervisning för invandrare (a)		3 376			3 376	-3 376	0
011 Stöd till studenter med funktionshinder inkl. teckentolkning (a)		28 317			28 317	-28 317	0
012 Utveckling av lärarutbildningen för dövas och hörselskadades behov (a)		2 260			2 260	-2 260	0
042 Kvalitetsbaserad resursfördelning (a)		7 283			7 283	7 283	0
043 Lärarutbildning i minoritetsspråk (a)		2 500			2 500	-2 500	0
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid							
17:14:002 Bidrag till kontakttolkutbildning (a)	1			-1			
001 Bidrag till kontakttolkutbildning (a)	1			-1			
17:14:002 Bidr. till tolkutb. och teckenspråklärarytb (a)							0
002 Bidrag till tolkutb. och tecken språklärarytb. (a)							0
003 Bidrag till SU för förvaltningskostn. vid TÖI (a)							
Summa	155 776	3 048 987		-2 136	3 202 627	-3 136 088	66 539

Finansiella villkor

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

2:9 ap.1 Grundutbildning (ramanslag)

Anslagsbelastningen för grundutbildningsanslagen i form av ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer samt ersättning för särskilda åtaganden m.m. ska redovisas i årsredovisningen. Ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer beräknas på grundval av redovisningen i LADOK. Eventuell mellanskillnad mellan avräknade överföringar till räntekontot och den slutliga anslagsbelastningen redovisas som ett anslagssparande. Om redovisningen sker av fler helårsprestationer än vad som kan ge ersättning inom takbeloppet, kan sådana helårsprestationer sparas till följande budgetår utan regeringens särskilda medgivande. Stockholms universitet har ingen anslagskredit.

Ränteintäkter som erhållits på räntekonto och som hänför sig till anslagssparande för budgetåret 2013 som inte får behållas ska beräknas från budgetårets utgång och fram till dess betalning sker. Denna ska ske senast när årsredovisningen är upprättad. Universitetets anslagssparande år 2013 över 10 procent av takbeloppet och den överskjutande delen med ränta ska därför återbetalas.

Per capitaersättningen för helårsstudenter och helårsprestationer inom de olika utbildningsområdena anges i regleringsbrevet under avsnitt Ekonomisk redovisning m.m. punkt 7.

Till räntekontot överförs varje månad en tolfteedel av anslaget. Anslaget avräknas i samband med överföringen.

2:10 ap.4 Forskning och forskarutbildning (ramanslag)

Medel får disponeras fritt utan begränsning till vetenskapsområden

Till räntekontot överförs varje månad en tolfteedel av anslaget. Anslaget avräknas i samband med överföringen.

2:71 Särskilda åtaganden för universitet och högskolor (ramanslag)

ap.8 Nationellt resurscentrum i kemi (ram)

ap.9 Tolk- och översättarutbildning (ram)

ap.10 Särskilda uppgifter rörande svenska som andraspråk och svenskundervisning för invandrare (ram)

ap.11 Stöd till studenter med funktionshinder inkl. teckentolkning (ram)

ap.12 Utveckling av lärarutbildningen för dövas och hörselskadades behov (ram)

ap.42 Kvalitetsbaserad resursfördelning (ram)

ap.43 Lärarutbildning i minoritetsspråk

Till räntekontot överförs varje månad en tolfteedel av anslaget. Anslaget avräknas i samband med överföringen.

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

14:2 Bidrag till kontakttolkutbildning (ramanslag)

ap.1 Bidrag till kontakttolkutbildning (ram)

Anslagsposten får belastas med utgifter enligt förordningen (1991:976) om statsbidrag till kontakttolkutbildning m.m.

Medlen rekvireras från statsverkets checkräkning. Medlen har under 2013 blivit indragna.

Noter till resultat- och balansräkning

NOT 1 RESULTAT PER VERKSAMHETSGREN	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning/ utbildning på forskarnivå	Totalt
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1 653 218	1 436 230	3 089 448
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	171 988	149 372	321 360
Intäkter av bidrag	59 393	1 036 229	1 095 622
Finansiella intäkter	13 470	11 502	24 972
Summa	1 898 069	2 633 333	4 531 402
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-1 224 038	-1 762 994	-2 987 032
Kostnader för lokaler	-64 172	-360 279	-424 451
Övriga driftskostnader	-265 113	-419 103	-684 216
Finansiella kostnader	-2 475	-1 878	-4 353
Avskrivningar	-31 490	-57 023	-88 513
Summa	-1 587 288	-2 601 277	-4 188 565
VERKSAMHETSUTFALL	310 781	32 056	342 837
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	1 067	873	1 940
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	34 964	11 676	46 640
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	9 264	66 115	75 379
Övriga medel för finansiering av bidrag	4 601	36 792	41 393
Lämnade bidrag	-48 829	-114 583	-163 412
Saldo	0	0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	311 848	32 929	344 777
<i>Årets kapitalförändring 2012-12-31</i>	<i>-30 730</i>	<i>81 069</i>	<i>50 339</i>

NOT 2 AVGIFTSFÖRORDNINGEN 4 § AVGIFTER	2013-12-31	varav inom staten	2012-12-31	varav inom staten
Kompendier	1 933	0	2 028	0
Diverse övrigt material	0	0	0	0
Lokaler	23 583	270	23 761	235
Konferenser	11 816	1 834	12 992	1 427
Inträden	426	11	591	7
Information och kursmaterial	7 966	493	6 249	552
Kopieringskort e.d.	6	0	31	0
Rikstest m.m.	778	0	627	0
Konsulttjänster	17 339	8 914	15 351	9 643
Administrativa tjänster	1 632	300	1 651	351
Resurssamordning	16 436	16 436	17 478	17 478
Övriga tjänster	11 768	3 628	10 354	3 037
Summa	93 685	31 884	91 112	32 730
Övriga intäkter under resultatposten i resultaträkningen:				
Uppdragsverksamhet	172 700		175 904	
Offentligrättsliga avgifter	5 899		5 545	
Övriga intäkter i verksamheten	49 076		41 922	
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	321 360		314 483	

I tabell Avgiftsbelagd verksamhet ingår även interna transaktioner, därav är uppdragsintäkterna inte jämförbara mot tabellen.

NOT 3 FINANSIELLA INTÄKTER	2013-12-31	2012-12-31
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	21 404	30 336
Övriga finansiella intäkter	3 569	3 234
Summa finansiella intäkter	24 973	33 570

NOT 4 KOSTNADER FÖR PERSONAL	2013-12-31	2012-12-31
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	1 946 721	1 838 755

NOT 5 FINANSIELLA KOSTNADER	2013-12-31	2012-12-31
Räntekostnader på lån i Riksgäldskontoret	2 830	3 970
Övriga finansiella kostnader	1 523	1 804
Summa finansiella kostnader	4 353	5 774

NOT 6 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	Förvärvade licenser, rättigheter, m.m.	
	2013	2012
IB anskaffningsvärde	8 648	8 776
Årets anskaffningar	635	831
Under året omklassificerade		
Årets försäljningar/utrangeringar	-691	-959
UB anskaffningsvärde	8 592	8 648
IB ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-6 593	-6 447
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-930	-1 095
Under året omklassificerade		
Årets försäljningar/utrangeringar avskrivningar/utrangerade	691	949
UB ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-6 832	-6 593
Summa bokfört värde	1 760	2 055

NOT 7 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	Tekniska anläggningar	Transportmedel, inventarier	Skepp	Förbättringsutgift på annans fastighet	Pågående nyanläggningar	2013-12-31	2012-12-31
IB anskaffningsvärde	434 901	623 336	6 318	384 929	13 774	1 463 258	1 452 665
Årets anskaffningar	52 535	25 763	53	38 529	-2 509	114 371	86 461
Pågående 2012-12-31)			31 220	-5 937	25 283	20 928	86 461
Under året omklassificerade						0	0
Årets försäljningar/utrangeringar	-28 023	-51 815		-11 058		-90 896	-86 104
Summa anskaffningsvärde	459 413	597 284	6 371	443 620	5 328	1 512 016	1 473 950
IB ackumulerade Avskrivningar/nedskrivningar	-350 748	-565 770	-6 112	-278 355	0	-1 200 985	-1 189 635
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-35 777	-28 569	-100	-23 172		-87 618	-94 697
Under året omklassificerade						0	0
Årets försäljningar/utrangeringar						0	0
Avskrivningar utrangerade	27 413	51 752		10 994		90 159	83 346
UB ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-359 112	-542 587	-6 212	-290 533	0	-1 198 444	-1 200 986
Bokfört värde 2013-12-31	100 301	54 697	159	153 087	5 328	313 572	
<i>Bokfört värde 2012-12-31</i>	<i>84 153</i>	<i>57 565</i>	<i>206</i>	<i>117 266</i>	<i>13 774</i>		<i>272 964</i>

Under Förbättringsutgift på annans fastighet, under året anskaffade, ligger pågående förbättringsutgift på annan fastighet med 31 220 tkr.

NOT 8 ANDELAR I DOTTERFÖRETAG

Universitetet äger 100 % av Stockholms Universitet Holding AB (3 000 aktier, nominellt värde 300 tkr). Bolaget är ej börsnoterat. Andelarna, motsvarande 5 275 tkr, har erhållits från Näringsdepartementet enligt beslut 20 december, 1997. Därmed har inte universitetet något anskaffningsvärde för aktierna

Stockholms Universitet Holding AB innehar följande aktier 2013-12-31:

- 100 % Academus AB
- 100 % Success AB
- 100 % SU Inkubator AB
- 23 % Lärarjouren i Sverige AB
- 20 % Nordic Brand Academy
- 40 % Ideometrics AB

Bokfört värde:	2013-12-31	2012-12-31
Statskapital (från Näringsdepartementet)	1 428	880
2012 års preliminära resultat	-548	0
2012 års definitiva resultat	362	0
Resultatandel (inkl 275 tkr från Näringsdepartementet)	0	0
Resultatandel per 31 december 2013	1 940	548
Totalt värde andelar i hel- och delägda företag	3 182	1 428

Under året har Statskapitalet återbyggts med dotterföretagets vinst 2012, 362 tkr.

NOT 9 LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPER	2013-12-31	2012-12-31
Aktier	9 175	10 235
Fonder	12 844	12 454
Summa	22 019	22 689

Marknadsvärde för aktier per 2013-12-31 var 9 174 tkr och för fonder 12 845 tkr.

NOT 10 FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER	2013-12-31	2012-12-31
Kundfordringar hos andra myndigheter	8 548	10 652
Fordran mervärdesskatt	43 570	44 130
Övriga fordringar hos andra myndigheter	104	73
Summa	52 222	54 854

NOT 11 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER	2013-12-31	2012-12-31
Inomstatliga		
Förutbetalda hyreskostnader	2 427	2 401
Förutbetalda försäkringskostnader	0	714
Övriga förutbetalda kostnader	-1 056	2 148
Överförbrukade bidrag annan statlig myndighet	83 785	28 076
Upplupna uppdragsintäkter	5 894	3 128
Övriga upplupna intäkter	0	0
Summa periodavgränsningsposter inomstatliga	91 050	36 467
Utomstatliga		
Förutbetalda hyreskostnader	117 961	124 226
Upplupna intäkter uppdragsprojekt	2 063	4 031
Överförbrukade bidrag övriga finansörer	82 569	67 975
Övriga periodavgränsningsposter	13 188	7 922
Övriga upplupna intäkter	0	0
Summa periodavgränsningsposter utomstatliga	215 781	204 154
Summa	306 831	240 621

NOT 12 AVRÄKNING MED STATSVERKET	2013-12-31	2012-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot inkomsttitel	0	0
Uppbörd som betalats till icke räntebärande flöde	0	0
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	0	0
Fordringar/Skulder avseende uppbörd	0	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	0	8 702
Medel hänförliga till transfereringar m m. som betalats till icke räntebärande flöde	0	-8 702
Fordringar/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-155 775	-244 353
Redovisat mot anslag	3 136 088	3 013 421
Anslag som tillförts räntekonto	-3 048 987	-3 013 735
Återbetalning av anslagsmedel	2 135	88 892
Fordringar/Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-66 539	-155 775

NOT 13 RÄNTEKONTO HOS RIKSGÄLDEN

Universitetet har en kredit på räntekontot på 275 000 tkr. Krediten är ej utnyttjad under året. Likviditetsbehovet (utbetalningar – inbetalningar) t.o.m. den 31 december år 2013 är negativt då inbetalningarna överstiger utbetalningarna.

NOT 14 KASSA, POSTGIRO OCH BANK

Stockholms universitet har 427 278 Euro på valutakonton per 31/12 2013 jämfört med 853 879 Euro 31/12 2012. Stockholms universitet har erhållit rätt att enligt 12 § donationsförordningen (1998:140) förvalta medel i aktier och andra värdepappersfonder. I enlighet med detta var 78 tkr per 31/12 2013 placerade på räntekonton.

NOT 15 MYNDIGHETSKAPITAL

Universitetet redovisar en positiv kapitalförändring om 344 777 tkr, vilket motsvarar 8,23 % av verksamhetens kostnader (4 188 565 tkr). Av årets kapitalförändring härrörs 1 940 tkr till resultatandelar i dotterföretag.

Myndighetskapital per verksamhetsgren	2013-12-31	2012-12-31
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	638 935	327 635
Forskning och utbildning på forskarnivå	361 822	328 893
Kapital, donationskapital och resultatandelar i dotterföretag	1 679	1 317
Totalt myndighetskapital	1 002 436	657 845

	Ingående balans	Omföring kapitalförändring	Årets kapitalförändring	Totalt myndighetskapital
Statskapital utan avkastningskrav	1 178	362		1 540
Resultatandelar i dotterföretag	0			0
Donationskapital	139			139
Balanserad kapitalförändring	656 528	-548		655 980
Årets kapitalförändring			344 777	344 777
Totalt myndighetskapital	657 845	-186	344 777	1 002 436
<i>(Totalt myndighetskapital 2012)</i>	<i>607 474</i>	<i>32</i>	<i>50 339</i>	<i>657 845</i>

År 1997 erhöll Stockholms universitet 5 275 tkr i statskapital. Mot statskapital har de underskott och överskott som uppstått i SU Holding redovisats. Detta innebär att innan statskapitalet har återställts till 5 275 tkr redovisas inga överskott i raden Resultatandelar i dotterföretag. Det överskott som preliminärt redovisats för 2013, 1 940 tkr, redovisas i myndighetens kapitalförändring 344 777 tkr.

NOT 16 PENSIONSSKULD

Pensionsskuld per 2013-12-31 är 21 970 tkr, varav avsättning till delpensioner uppgår till 17 477 tkr. Värdet har beräknats i enlighet med NSAs försäkringstekniska riktlinjer 10/99.

	2013-12-31	2012-12-31
Ingående pensionsskuld 1/1	29 134	36 917
Årets pensionskostnad	7 219	9 735
Årets pensionsutbetalningar	-14 383	-17 518
Utgående pensionsskuld 31/12	21 970	29 134

NOT 17 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR	2013-12-31	2012-12-31
Omhändertagningskostnad av strålkällor	1 793	1 713
Tomma lokaler Konradsberg	0	240 592
Avsättning trygghetsmedel	343	444
Övriga avsättningar per 31/12	2 136	242 749

Stockholms universitet tar det finansiella ansvaret, i enlighet med 13 § första stycket punkt 1 i strålskyddslagen (1988:22), för radioaktivt avfall från de fem slutna strålkällor som finns i universitetets verksamhet. En källa är under avveckling, de andra fyra är inte aktuella för avveckling förrän tidigast om 20-30 år.

Fram till år 2012 har universitetet gjort avsättningar för de tomma lokaler som uppstått på Campus Konradsberg när universitetet flyttat verksamhet från Campus Konradsberg till andra lokaler i universitetets regi. Avsättningen baserades på hela den återstående kontraktstiden för de tomma lokalerna. Hela avsättningen 240 592 tkr har under 2013 upplösts då SU inte längre har något hyreskontrakt avseende Campus Konradsberg. Detta belopp har direkt påverkat årets resultat positivt.

NOT 18 SKULD TILL RIKSGÄLDSKONTORET	2013-12-31	2012-12-31
Lån i Riksgälden per 1/1	268 609	260 211
Under året upptagna lån	23 863	22 808
Årets amortering	-28 804	-14 410
Lån i Riksgäldskontoret per 31/12	263 668	268 609

Universitetet disponerar en låneram på 430 000 tkr i Riksgäldskontoret för finansiering av anläggningstillgångar i verksamheten.

NOT 19 SKULD TILL ANDRA MYNDIGHETER*	2013-12-31	2012-12-31
Leverantörsskulder till andra myndigheter	28 802	33 643
Skuld mervärdesskatt	5 669	5 768
Skuld till Riksskatteverket, sociala avgifter	50 737	47 261
Övriga personalrelaterade skulder	4 149	3 512
Övriga skulder	373	10
Summa	89 731	90 194

* Från och med 2012 är skuld till individuell tjänstepension korrigerat till not 20, Övriga skulder.

NOT 20 ÖVRIGA SKULDER*	2013-12-31	2012-12-31
Personalens källskatt, innevarande år	49 857	42 969
Avräkning valutakonton	3 791	7 358
Övrigt	698	3 244
Summa	54 346	53 571

* Från och med 2012 är skuld till individuell tjänstepension korrigerat till denna post från not 19, Skuld till andra myndigheter

NOT 21 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER	2013-12-31	2012-12-31
Inomstatliga		
Förutbetalda intäkter	0	0
Förutbetalda uppdragsintäkter	48 693	28 061
Oförbrukade bidrag	763 636	705 633
Övriga upplupna kostnader	14 183	4 297
Summa periodavgränsningsposter inomstatliga	826 512	737 991
Utomstatliga		
Förutbetalda intäkter	9 069	7 991
Förutbetalda uppdragsintäkter	9 688	9 808
Oförbrukade bidrag	216 578	258 141
Upplupna personalkostnader	208 607	193 042
Övriga upplupna kostnader	1 921	1 559
Summa periodavgränsningsposter utomstatliga	445 862	470 541
Totalt periodavgränsningsposter	1 272 373	1 208 532

NOT 22 BIDRAGSINTÄKTER	2013-12-31	2012-12-31
Bidragsintäkter per finansärsgrupp		
Forskningsråd	507 646	465 420
Organisationer liknande forskningsråd	48 482	50 298
Sektorsorgan	47 518	44 240
Övriga statliga myndigheter	177 790	162 033
Kommuner	2 096	2 432
Landsting	594	0
Svenska stiftelser och ideella föreningar	164 722	163 382
Svenska företag	25 623	16 191
Affärsdrivande verk	592	503
Statliga bolag	383	0
Bidrag från andra EU-länder	0	0
EU-program	77 177	64 416
Nordiska finansärer	9 107	9 050
Utländska finansärer utom Norden	33 893	33 460
Summa	1 095 622	1 011 427

NOT 23 OFÖRBRUKADE BIDRAG	2013-12-31	2012-12-31
Forskningsråd	526 859	491 703
Finansärer av rådskaraktär	33 908	38 356
Sektorsorgan	17 908	43 779
Övriga statliga myndigheter	156 493	106 014
Kommuner och landsting	2 321	2 700
Svenska stiftelser och ideella föreningar	102 863	125 072
Svenska företag, affärsdrivande verk	26 137	30 662
EU-program	61 661	71 851
Nordiska finansärer	6 748	5 798
Utländska finansärer	11 461	15 751
Högskolor och universitet	28 442	25 781
SU:s fonder	5 413	6 306
Totalt oförbrukade bidrag	980 213	963 773

Den genomsnittliga årliga ökningen av oförbrukade bidrag har varit 9,7 % under de fem senaste åren. År 2013 har ökningen varit 1,7 %.

Till den bidragsfinansierade verksamheten finns framtida avskrivningar knutna till ett värde av 60 602 tkr.

SPECIFIKATION AV OFÖRBRUKADE BIDRAG	2013-12-31	2012-12-31
Bidragsintäkter per finansiärsgrupp		
Bidrag från annan statlig myndighet	763 636	632 648
Bidrag från icke statliga organisationer eller privata personer	194 138	307 949
Oförbrukade donationer	22 439	23 176
Totalt oförbrukade bidrag	980 213	963 773

För att beräkna hur snabbt de oförbrukade bidragen kommer tas i anspråk har använts de rekommendationer som tagits fram av SUHF:s, HfR:s redovisningsråd. Enligt denna metod räknas först fram en omsättningshastighet på lärosätets bidragsintäkter. Denna omsättningshastighet används sedan som en schablon för att beräkna hur snabbt bidragsintäkterna kommer att förbrukas.

Formel: Under året inbetalade bidrag delat med (utgående balans för upplupna bidragsintäkter plus oförbrukade bidrag) är lika med lärosätets omsättningshastighet av bidragsintäkter. Denna beräkning ger att Stockholms universitets omsättningshastighet är 0,96, dvs. man förbrukar sina bidragsintäkter långsammare än ett år. Lärosätet förbrukar med denna beräkning sina oförbrukade bidrag inom 12,5 månader.

Enligt denna metod kommer lärosätets oförbrukade bidrag förbrukas enligt följande:

	2013-12-31	< 3 mån.	3-12 mån.	1-3 år
Förbrukning oförbrukade bidrag från annan statlig myndighet	763 636	183 273	549 818	30 545

NOT 24 ÖVRIGA ERHÅLLNA MEDEL FÖR FINANSIERING AV BIDRAG	2013-12-31	2012-12-31
Medel från privata företag	1 438	2 341
Medel från internationella organisationer	1 663	2 492
Mistra miljöstrategisk forskning	13 719	5 200
Knut och Alice Wallenbergs stiftelse	3 783	1 775
Stiftelsen för strategisk forskning	2 278	1 955
RMC cancerfonder	1 659	2 239
Riksbankens jubileumsfond	1 627	1 888
Göran Karlssons stiftelse	264	915
Medel från övriga	4 012	7 283
Medel från EU:s institutioner	10 904	6 386
Uppdragsmedel från privata företag	16	62
Uppdragsmedel från övriga	30	30
Totalt övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	41 393	32 566

NOT 25 LÄMNAD E BIDRAG	2013-12-31	2012-12-31
Bidrag till statlig myndighet	-92 433	-75 818
Bidrag till övriga länder för konsumtion	-11 951	-6 626
Lämnade bidrag internationella organisationer	-15 919	-14 918
Stipendier	-29 308	-24 343
Övriga lämnade bidrag	-13 801	-37 602
Totalt lämnade bidrag	-163 412	-159 307

NOT 26 ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	2013-12-31	2012-12-31
Anslagsfinansierad verksamhet	323 091	46 778
Avgiftsfinansierad verksamhet	19 746	3 013
Bidragsfinansierad verksamhet	-	-
Resultatandelar från dotterbolag	1 940	548
Summa	344 777	50 339

Kapitalförändring per verksamhetsgren

Indelning av verksamheten (belopp i tkr)	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	327 635	311 848	639 483
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	320 517	300 853	621 370
Uppdragsverksamhet	7 118	10 995	18 113
Forskning/konstnärligt utvecklingsarbete/ utbildning på forskarnivå	328 893	32 929	361 822
Utbildning på forskarnivå och forskning	298 389	23 305	321 694
Uppdragsforskning	30 504	9 624	40 128
Summa	656 528	344 777	1 001 305

Från Balanserad kapitalförändring (A) har positiv resultatandel för dotterföretag för år 2012 omförts med 548 tkr. I Årets kapitalförändring (B) ligger en positiv resultatandel för dotterföretag år 2013 med 1 940 tkr.

Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet 2013

Verksamhet	Över-/underskott t.o.m. 2011	Över-/underskott 2012	Intäkter 2013	Kostnader 2013	Över-/underskott 2013	Akkumulerat över-/underskott, utgående 2013
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå						
Beställd utbildning	333	-134	1 910	-1 670	240	439
Yrkehögskolan, KY m.m.						
Uppdragsutbildning	7 442	-522	87 950	-85 093	2 857	9 777
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	318	9 481	14 597	-8 531	6 066	15 865
Övrigt						
Summa	8 093	8 825	104 457	-95 294	9 163	26 081
Forskning och utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	26 588	3 916	63 818	-68 219	-4 401	26 103
Summa	26 588	3 916	63 818	-68 219	-4 401	26 103
Verksamhet där krav på full kostnads- täckning inte gäller						
Högskoleprovet	-4 183	-41	6 882	-7 611	-729	-4 953
Upplåtande av bostadslägenhet - utbytesprogram och gästforskare	6 550	0	21 244	-25 707	-4 463	2 087
Upplåtande av bostadslägenhet - regeringsbeslut (U2010/4277/UH) ¹	0	0	2 170	-2 170	0	0
Övrigt					0	0
Summa	2 367	-41	30 296	-35 488	-5 192	-2 866

För den avgiftsfinansierade verksamheten uppgår det ackumulerade överskottet i förhållande till sin omsättning till 31,0 %. Enligt 25 § avgiftsförordningen (1992:191) ska myndigheten lämna ett förslag till disposition till regeringen om överskottet uppgår till mer än 10 %.

För 2012 har universitetet tillskrivit regeringen och lämnat förslag till disposition av det ackumulerade överskottet avseende avgiftsfinansierad verksamhet. Universitetet kan disponera det ackumulerade överskottet inom respektive verksamhetsgren. Stockholm universitets disponibla ackumulerade överskott i den avgiftsfinansierade verksamheten för 2013 uppgår till 51 866 tkr. Universitetet föreslår mot bakgrund av för departementet tidigare redovisade orsaker att få disponera det totala överskottet (akkumulerat till och med 2013) i sin helhet inom respektive verksamhetsgren.

¹ Det totala antalet lägenheter som finns att tillgå vid Stockholms universitet är 707 stycken. Under 2013 hyrdes 51 lägenheter ut enligt U2010/4277/UH. Under 2014 förväntas 28 lägenheter vara uthyrda under vårterminen och 50 lägenheter under höstterminen, vilket uppskattningsvis ger en prognostiserad hyresintäkt på motsvarande 3 100 tkr.

Ersättningar, förmåner och övriga uppdrag för universitetsstyrelsens ledamöter

Nedan visas ersättningar, förmåner och övriga uppdrag för universitetsstyrelsens ledamöter. Ersättningar och förmåner redovisas för budgetåret 2013. Enligt regeringsbeslut utgår arvode till de externa ledamöterna med 28 000 kronor per år. Till suppleanter utgår ingen ersättning. Till ordförande utgår arvode med 66 000 kronor per år.

	Belopp	Övriga uppdrag
Rektor		
Astrid Söderbergh Widding (fr o m 130201)	1 262 246	Kungliga Bibliotekets insynsråd
Kåre Bremer (t o m 130131)	109 400	Henrik Granholms stiftelse Carl Mannerfelts stiftelse Stiftelsen Kungstenen Ordförande i styrelsen för SUNET (vid Vetenskapsrådet) Stiftelsen för Stockholmspriset i kriminologi
Ordförande		
Kerstin Calissendorff (fr o m 130501)	44 000	Riksarkivets heraldiska nämnd
Sten Heckscher (t o m 130430)	22 000	Styrelseordförande Sten Heckscher AB
Externa ledamöter		
Ann-Marie Begler	28 000	Insynsrådet vid Universitetskanslersämbetet
Hans Börsvik (fr o m 130501)	18 700	Business Challenge AB
Eva Hellsten	28 000	Inga uppdrag
Irene Svenonius (fr o m 130501)	9 400	Stockholm Care AB
Eva Swartz Grimaldi (fr o m 130501)	18 700	Stockholmsregionens Europakontor AB Styrelseordförande Norstedts förlags-grupp AB SVT AB AS3 Companies A/S Stockholms Handelskammare
Patrik Tigerschiöld	23 400	Bure Equity AB Micronic Mydata AB PartnerTech AB
Thomas Wilhelmsson (fr o m 130501)	14 100	Kansler för Helsingfors universitet
Lars Brandt (t o m 130430)	9 400	Inga uppdrag
Lars Nyberg (t o m 130430)	4 700	Styrelseordförande Autoliv Inc. Styrelseordförande Datacard Inc. Styrelseledamot Segulah

Anne Ramberg (t o m 130430)	4 700	Ekobrottsmyndighetens insynsråd
		Rikspolisstyrelsens etiska råd
		Domarnämnden
		Säkerhetspolisens referensgrupp
		VD i Sveriges Advokaters Service AB
		Barnrättscentrum vid Stockholms universitet
		Skogssällskapet AB
Berit Svedberg (t o m 130430)	9 400	Inga uppdrag
Verksamhetsföreträdare		
Mats Danielson	978 320	SU Holding AB
		SU Inkubator AB
Ylva Engström	825 142	Inga uppdrag
Bengt Novén	926 508	Inga uppdrag
Studentrepresentanter		
Micaela Kedhammar (fr o m 130701)	14 000	Campusbutiken Stockholms Universitets Studentkår AB
Adam Tiwe (fr o m 130701)	14 000	Inga uppdrag
Robin Wahlsten Böckerman (fr o m 130204)	18 800	Inga uppdrag
Livija Ginters (t.o.m. 130320)	4 700	Stockholm Globe Arena fastigheter AB
		SSCO Service AB
Bo Eriksson (t o m 130630)	9 400	SU Holding AB
		SU Inkubator AB
Ebba Ringborg (t.o.m. 130630)	14 000	Inga uppdrag
Gruppsuppleanter, verksamhetsföreträdare		
Jonas Ebbesson	926 648	Inga uppdrag
Cynthia de Wit	781 621	Inga uppdrag
Gruppsuppleanter, studentrepresentanter		
Andreas Åström (fr.o.m. 130701)	0	Inga uppdrag
Jacobina Nilsson (t.o.m. 130630)	4 700	Inga uppdrag

Bilagor

Bilaga 1 Underlag för beräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för budgetåret 2013

Redovisning av takbelopp

Tabell 1 Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2013-01-01 – 2013-12-31

Summan Utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utb.omr.	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättn. (tkr)	HPR Ersättn. (tkr)	Utfall total ersättning
Humaniora	7 463	4 856	211 709	93 497	305 206
Teologi					0
Juridik	2 858	2 484	81 065	47 816	128 881
Samhällsvetenskap	8 980	7 104	254 722	136 764	391 486
Naturvetenskap	4 009	2 631	201 983	111 777	313 760
Teknik	1 997	1 263	100 620	53 637	154 258
Farmaci					0
Vård	400	372	21 408	17 276	38 684
Odontologi					0
Medicin	687	532	41 142	38 730	79 872
Undervisning	1 304	1 196	41 665	45 031	86 696
Verksamhetsförlagd utb.	461	408	19 342	20 158	39 499
Övrigt	1 288	1 133	52 115	37 239	89 353
Design					0
Konst					0
Musik					0
Opera					0
Teater					0
Media					0
Dans					0
Idrott		2		94	94
Summa	29 448	21 981	1 025 770	602 020	1 627 790

Takbelopp (tkr) **1 544 810**

Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr) **82 980**

Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr) **0**

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____inom design. Högst får _____avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet _____

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____ inom konst. Högst får _____ avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom konst har avräknats mot utbildningsområdet _____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____ inom musik. Högst får _____ avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet _____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____ inom opera. Högst får _____ avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom opera har avräknats mot utbildningsområdet _____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____ inom teater. Högst får _____ avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom teater har avräknats mot utbildningsområdet _____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____ inom media. Högst får _____ avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom media har avräknats mot utbildningsområdet _____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____ inom dans. Högst får _____ avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom dans har avräknats mot utbildningsområdet _____.

Tabell 2 Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)

Årets takbelopp	1 544 810
+ Ev. ingående anslagssparande	153 640
Summa (A)	1 698 450

B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Ersättning för HPR från december föregående budgetår	4 121
Utfall total ersättning enligt tabell 1	1 627 790
+ Ev. utnyttjande av tidigare överproduktion	
Summa (B)	1 631 911
Summa (A-B) ¹	66 539

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan.

Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

Tabell. Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande (A-B)	66 539
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående anslagssparande	66 539

Tabell. Överproduktion

Total utgående överproduktion	
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	0

² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Bilaga 2

Antal kända studenter med funktionshinder i studiesituationen som genom samordnaren beretts tillgång till lärosätenas stödresurser budgetåret 2013

Kända studentantal	Kvinnor	Män	Antal
Studenter med dyslexi/specifika läs- och skrivsvårigheter	3 590	1 867	4 939
Studenter med olika kognitiva svårigheter/tillstånd	1 481	1 107	2 588
Studenter med nedsatt rörelseförmåga	371	184	555
Studenter med synnedsättning	175	111	286
Studenter med hörselnedsättning – utan utbildningstolkning	142	66	208
Studenter med utbildningstolkning – teckenspråkstolkning och/eller skrivtolkning	107	34	141
Studenter med andra tillstånd/hinder	453	189	642
Sammanlagt antal	6 319	3 558	9 877
Övriga studenter och forskarstuderande som samordnaren känner till genom att ha kontaktats och konsulterats av lärare och vägledare m.fl.	404	161	565
Sammanlagt antal	6 723	3 719	10 442

Kommentarer

Vid många lärosäten är de kända studentantalen små per funktionshindergrupp och vid alla lärosäten finns det få studenter i någon eller några funktionshindergrupper. För att undvika risken att studenter ska kunna identifieras eller uppleva sig utpekade görs sammanställningen av studentantalen på nationell nivå.

Av de kända studenter som anges ovan var 18 forskarstuderande, varav 13 kvinnor och 5 män. Av de övriga studenter som samordnaren känner till genom att ha kontaktats av lärare med flera, var 17 forskarstuderande, varav 11 kvinnor och 6 män.

Studenterna med utbildningstolkning studerade företrädesvis vid Stockholms universitet (36 studenter), Örebro universitet (33 studenter) och Göteborgs universitet (13 studenter).

Vid Stockholms universitet har dessutom 28 döva teckenspråkiga studenter deltagit i undervisning med teckenspråkskunniga lärare och därför inte behövt utbildningstolkning.

De ökande grupperna studenter med dyslexi och olika kognitiva svårigheter/funktionshinder i studiesituationen utgjorde 81 procent av de studenter som varit i direkt kontakt med en samordnare av pedagogiskt stöd.

Sammantaget ökade de kända studentantalen med 15 procent jämfört med 2012.

Vi är ett av Europas ledande universitet i en av världens mest dynamiska huvudstäder. Här är mer än 60 000 studenter, 1 800 doktorander och 5 000 medarbetare verksamma inom de naturvetenskapliga och humanistisk-samhällsvetenskapliga områdena.

En relation med Stockholms universitet är meriterande oavsett om du är student, forskare eller intressent. Hos oss ger utbildning och forskning resultat.

www.su.se

20

Stockholms
universitet